

СЛУЖБЕН ВЕСНИК НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Број 5

Год. LX

Понеделник, 9 февруари 2004

Цена на овој број е 350 денари

www.slvesnik.com.mk

contact@slvesnik.com.mk

СОДРЖИНА

	Стр.		Стр.
90. Одлука за испраќање на единица на Армијата на Република Македонија за учество во мировната операција во Авганистан.....	2	102. Решение за именување заменик на директорот на Затворот Гевгелија.....	4
91. Указ за отповикување од должноста извонреден и ополномоштен амбасадор на Република Македонија во државата Израел.....	2	103. Решение за именување заменик на директорот на Затворот Скопје со Отворено одделение во Крива Паланка.....	4
92. Указ за поставување извонреден и ополномоштен амбасадор на Република Македонија во државата Израел.....	2	104. Решение за именување директор на Јавното претпријатие „Стрежево“ - Битола..	4
93. Одлука за распределување на средства до локалните јавни гласила за 2004 година.....	2	105. Програма за развој и остварување на дејноста студентски стандард за 2004 година.....	4
94. Одлука за давање согласност на Статутарната одлука за изменување и дополнување на Статутот на Фондот на пензиското и инвалидското осигурување на Македонија.....	3	106. Програма за остварување и развој на дејноста во ученичкиот стандард за 2004 година.....	5
95. Одлука за престанување и пренесување на право на користење на недвижен имот.....	3	107. Изменување на лиценца бр. 23-2196/3 од 25.05.1998 година издадена на Акционерското друштво за приредување игри на среќа и забавни игри „Лотарија на Македонија“ Скопје, за постојано приредување на посебни игри на среќа во автомат клуб што се наоѓа на ул. „Кузман Јосифовски“ бр. 7 во Прилеп.....	6
96. Одлука за изменување на Одлуката за обновување на концесијата за вршење радиодифузна дејност на локално ниво - за радио, бр. 23-3163/1 од 21 јули 2003 година.....	3	108. Правилник за изменување на Правилникот за мерилата за оценување на посебната здравствена и физичка способност за служба во Армијата на Република Македонија	6
97. Решение за разрешување од должноста заменик на директорот на Затворот Тетово.....	3	109. Правилник за изменување на Правилникот за формата, содржината и начинот на пополнување на царинската декларација и другите исправи во царинската постапка.....	46
98. Решение за именување заменик на директорот на Затворот Тетово.....	3	110. Правилник за изменување на Правилникот за стандарди и нормативи за проектирање на објекти.....	46
99. Решение за разрешување од должноста заменик на директорот на Затворот Штип со Отворено одделение во Струмица.....	4	111. Одлука за определување највисоки цени на одделни нафтени деривати утврдени согласно Методологијата.....	46
100. Решение за именување заменик на директорот на Затворот Штип со Отворено одделение во Струмица.....	4	112. Решение за давање одобрение за издавање на долгорочни хартии од вредност.....	47
101. Решение за разрешување од должноста заменик на директорот на Затворот Битола со Отворено одделение во Прилеп.....	4		

113. Решение за давање одобрение за издавање на долгорочни хартии од вредност.....	47
114. Решение од Комисијата за хартии од вредност.....	47
115. Решение од Комисијата за хартии од вредност.....	48
116. Решение од Комисијата за хартии од вредност.....	48
117. Решение од Комисијата за хартии од вредност.....	48
118. Решение од Комисијата за хартии од вредност.....	48
119. Правилник за содржината и начинот на водење на регистар на акционерски друштва.....	48
120. Заклучок од Комисијата за хартии од вредност.....	49

90.

Врз основа на член 41 став 3 од Законот за одбрана ("Службен весник на Република Македонија" бр. 42/01 и 5/03), Собранието на Република Македонија, на седницата одржана на 6 февруари 2004 година, донесе

ОДЛУКА

ЗА ИСПРАЌАЊЕ НА ЕДИНИЦА НА АРМИЈАТА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА ЗА УЧЕСТВО ВО МИРОВНАТА ОПЕРАЦИЈА ВО АВГАНИСТАН

1. За учество во состав на Меѓународните сили за безбедносна поддршка на Авганистан - ИСАФ-5, се испраќа единица на Армијата на Република Македонија - пешадиско одделение во состав од десет припадници на постојниот состав на Армијата на Република Македонија, во состав на германскиот контингент на ИСАФ-5, за период од шест месеци, сметано од февруари 2004 година, под лидерството на НАТО со силите на ИСАФ-5.

2. Финансиските трошоци за транспорт, сместување, исхрана и итна медицинска помош на учесниците во мировната операција од точката 1 на оваа одлука, ги обезбедува Сојузна Република Германија, а останатиот дел од трошоците ги обезбедува Република Македонија.

3. Подготовките и организацијата на учесниците во мировната операција ќе ги изврши Министерството за одбрана.

4. По завршувањето на учеството во мировната операција, Министерството за одбрана поднесува извештај пред Собранието на Република Македонија.

5. Оваа одлука влегува во сила со денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија".

СОБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Бр. 07-626/1 Претседател
6 февруари 2004 година на Собранието на Република
Скопје Македонија,
д-р Љупчо Јордановски, с.р.

91.

Врз основа на член 84, алинеја втора од Уставот на Република Македонија ("Службен весник на Република Македонија" бр. 52/91), донесувам

УКАЗ

ЗА ОТПОВИКУВАЊЕ ОД ДОЛЖНОСТА ИЗВОНРЕДЕН И ОПОЛНОМОШТЕН АМБАСАДОР НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА ВО ДРЖАВАТА ИЗРАЕЛ

I

Г-дин Љупчо Арсовски, се отповикува од должноста извонреден и ополномоштен амбасадор на Република Македонија во Државата Израел, со седиште во Атина.

II

Министерот за надворешни работи ќе го изврши овој указ.

121. Одлука за единствената тарифа по која се наплатуваат надоместоците за услугите што ги врши Народна банка на Република Македонија (Пречистен текст).	50
--	----

Акти на фондовите и заводите

6. Статутарна одлука за изменување и дополнување на Статутот на Фондот на пензиското и инвалидското осигурување на Македонија.....	55
--	----

7. Одлука за основиците на осигурување за пресметување и плаќање на придонесот за пензиското и инвалидското осигурување на индивидуалните земјоделци за периодот октомври-декември 2003 година.....	55
Објава за просечната месечна нето плата по работник за месец јануари 2004 година.....	56

III

Овој указ влегува во сила веднаш.

Указ бр. 1 Претседател
2 февруари 2004 година на Република Македонија,
Скопје Борис Трајковски, с.р.

92.

Врз основа на член 84, алинеја втора од Уставот на Република Македонија ("Службен весник на Република Македонија" бр. 52/91), донесувам

УКАЗ

ЗА ПОСТАВУВАЊЕ ИЗВОНРЕДЕН И ОПОЛНОМОШТЕН АМБАСАДОР НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА ВО ДРЖАВАТА ИЗРАЕЛ

I

Г-дин Виктор Димовски, се поставува за извонреден и ополномоштен амбасадор на Република Македонија во Државата Израел, со седиште во Белград.

II

Министерството за надворешни работи ќе го изврши овој указ.

III

Овој указ влегува во сила веднаш.

Указ бр. 2 Претседател
2 февруари 2004 година на Република Македонија,
Скопје Борис Трајковски, с.р.

93.

Врз основа на член 41 од Законот за извршување на Буџетот на Република Македонија за 2004 година ("Службен весник на Република Македонија" бр. 85/03), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 03.02.2004 година, донесе

ОДЛУКА

ЗА РАСПРЕДЕЛУВАЊЕ НА СРЕДСТВА ДО ЛОКАЛНИТЕ ЈАВНИ ГЛАСИЛА ЗА 2004 ГОДИНА

1. Распределувањето на средствата-тековни трансфери до јавните гласила (ЈП за радиодифузија) на локално ниво во износ од 16 милиони денари од Раздел 193.01 - Агенција за информации, Програма 11, ставка 443, потставка 443814, се врши континуирано и во 12 еднакви делови, почнувајќи од јануари 2004 година.

Трансферот на средствата го врши Агенцијата за информации на Република Македонија. Средствата се распределуваат на јавните радиодифузни претпријатија што вршат дејност на локално ниво, во следниве проценти - фиксни износи:

- Куманово, Прилеп и Тетово по 6,00% односно по 960.000,00 денари;
- Битола - 5,40% (864.000,00 денари);
- Гостивар, Охрид и Струмица по 4,60% (736.000,00 денари);

- Гевгелија, Кавадарци, Кочани и Струга по 4,50% (720.000,00 денари);
- Велес, Кичево и Штип по 3,80% (608.000,00 денари);
- Делчево и Неготино по 3,60% (576.000,00 денари);
- Дебар - 2,40% (384.000,00 денари);
- Берово, Пробиштип, Радовиш и Ресен по 2,30% (368.000,00 денари);
- Валандово, Винаца, Демир Хисар, Кратово, Крушево, Крива Паланка, Македонски Брод и Свети Николе по 1,825% (292.000,00 денари).

2. Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во “Службен весник на Република Македонија”.

Бр. 23-144/1
3 февруари 2004 година
Скопје

Претседател на Владата
на Република Македонија,
Бранко Црвенковски, с.р.

94.

Врз основа на член 169, став 2 од Законот за пензиското и инвалидското осигурување (“Службен весник на Република Македонија“ бр. 80/93, 3/94, 14/95, 71/96, 32/97, 24/00, 96/00, 5/01 и 50/01), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 03.02.2004 година, донесе

О Д Л У К А

ЗА ДАВАЊЕ СОГЛАСНОСТ НА СТАТУТАРНАТА ОДЛУКА ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА СТАТУТОТ НА ФОНДОТ НА ПЕНЗИСКОТО И ИНВАЛИДСКОТО ОСИГУРУВАЊЕ НА МАКЕДОНИЈА

1. Владата на Република Македонија дава согласност на Статутарната одлука за изменување и дополнување на Статутот на Фондот на пензиското и инвалидското осигурување на Македонија бр. 02-482/1 од 26.12.2003 година, донесена од Управниот одбор на Фондот на пензиското и инвалидското осигурување на Македонија, на седницата одржана на 26 декември 2003 година.

2. Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во “Службен весник на Република Македонија”.

Бр. 23-347/1
3 февруари 2004 година
Скопје

Претседател на Владата
на Република Македонија,
Бранко Црвенковски, с.р.

95.

Врз основа на член 36, став 3 од Законот за Владата на Република Македонија (“Службен весник на Република Македонија“ бр. 59/00 и 12/03), Владата на Република Македонија, на седницата одржана 03.02.2004 година, донесе

О Д Л У К А

ЗА ПРЕСТАНУВАЊЕ И ПРЕНЕСУВАЊЕ НА ПРАВО НА КОРИСТЕЊЕ НА НЕДВИЖЕН ИМОТ

Член 1

Престанува правото на користење на недвижен имот - објект што се наоѓа на КП 11913 КО Центар 1 во површина од 2.222,15 м² на ул. “Градски сид“ ББ-Блок IV, зграда 1-Скопје на досегашниот корисник - Министерството за финансии.

Член 2

Правото на користење на недвижниот имот - објект од член 1 на оваа одлука се пренесува на Македонски железници - Здравствен дом на железничарите “Железничар“ Ц.О.

Член 3

Престанува правото на користење на недвижен имот - објекти што се наоѓа на КП 106 КО Центар 2 во вкупна нето површина од 1.658 м² и земјиште под објекти во површина од 974 м² на ул. “Мито Хаџи Василев Јасмин“ бр. 9 - Скопје, на досегашниот корисник Македонски железници - Здравствен дом на железничарите “Железничар“ Ц.О.

Член 4

Примопредавањето на недвижниот имот-објект од член 1 и 2 на оваа одлука ќе се изврши меѓу Министерството за внатрешни работи, Министерството за финансии и Македонски железници - Здравствен дом на железничарите “Железничар“ Ц.О.

Член 5

Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во “Службен весник на Република Македонија”.

Бр. 23-419/1
3 февруари 2004 година
Скопје

Претседател на Владата
на Република Македонија,
Бранко Црвенковски, с.р.

96.

Врз основа на член 19 став 1 алинеја 5 од Законот за радиодифузната дејност („Службен весник на Република Македонија“ бр. 20/97) и член 44 став 1 алинеја 4 од Законот за концесии („Службен весник на Република Македонија“ бр. 25/02 и 24/03), Владата на Република Македонија, на предлог на Советот за радиодифузија, на седницата одржана на 3.02.2004 година, донесе

О Д Л У К А

ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА ОДЛУКАТА ЗА ОБНОВУВАЊЕ НА КОНЦЕСИЈАТА ЗА ВРШЕЊЕ РАДИОДИФУЗНА ДЕЈНОСТ НА ЛОКАЛНО НИВО – ЗА РАДИО БР. 23-3163/1 ОД 21 ЈУЛИ 2003 ГОДИНА

1. Во Одлуката за обновување на концесијата за вршење радиодифузна дејност на локално ниво – за радио, бр. 23-3163/1 од 21 јули 2003 година („Службен весник на Република Македонија“ бр. 50/2003), во точката 1, се бришат зборовите: „26. Радио ББ Бранко и Бранко ДОО Кочани, 1.380,49“.

2. Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 23-5140/1
3 февруари 2004 година
Скопје

Претседател на Владата
на Република Македонија,
Бранко Црвенковски, с.р.

97.

Врз основа на член 40 од Законот за извршување на санкциите (“Службен весник на Република Македонија“ бр. 3/97 и 23/99), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 26 јануари 2004 година, донесе

Р Е Ш Е Н И Е

ЗА РАЗРЕШУВАЊЕ ОД ДОЛЖНОСТА ЗАМЕНИК НА ДИРЕКТОРОТ НА ЗАТВОРОТ ТЕТОВО

1. Се разрешува Горан Бојковски од должноста заменик на директорот на Затворот Тетово.

2. Ова решение влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се објави во “Службен весник на Република Македонија”.

Бр. 17-313/2
26 јануари 2004 година
Скопје

Претседател на Владата
на Република Македонија,
Бранко Црвенковски, с.р.

98.

Врз основа на член 40 од Законот за извршување на санкциите (“Службен весник на Република Македонија“ бр. 3/97 и 23/99), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 26 јануари 2004 година, донесе

Р Е Ш Е Н И Е

ЗА ИМЕНУВАЊЕ ЗАМЕНИК НА ДИРЕКТОРОТ НА ЗАТВОРОТ ТЕТОВО

1. За заменик на директорот на Затворот Тетово се именува Милисав Димитријески, дипл. правник, раководител на Секторот за извршно-управни и финансиски работи и здравствена заштита на Воспитно - правниот дом Тетово.

2. Ова решение влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се објави во “Службен весник на Република Македонија”.

Бр. 17-314/2
26 јануари 2004 година
Скопје

Претседател на Владата
на Република Македонија,
Бранко Црвенковски, с.р.

99.

Врз основа на член 40 од Законот за извршување на санкциите („Службен весник на Република Македонија“ бр. 3/97 и 23/99), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 26 јануари 2004 година, донесе

Р Е Ш Е Н И Е
ЗА РАЗРЕШУВАЊЕ ОД ДОЛЖНОСТА ЗАМЕНИК НА
ДИРЕКТОРОТ НА ЗАТВОРОТ ШТИП СО ОТВОРЕНО
ОДДЕЛЕНИЕ ВО СТРУМИЦА

1. Се разрешува Владимир Соколов од должноста заменик на директорот на Затворот Штип со Отворено одделение во Струмица.

2. Ова решение влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се објави во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 17-315/2
26 јануари 2004 година
Скопје

Претседател на Владата
на Република Македонија,
Бранко Црвенковски, с.р.

100.

Врз основа на член 40 од Законот за извршување на санкциите („Службен весник на Република Македонија“ бр. 3/97 и 23/99), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 26 јануари 2004 година, донесе

Р Е Ш Е Н И Е
ЗА ИМЕНУВАЊЕ ЗАМЕНИК НА ДИРЕКТОРОТ НА
ЗАТВОРОТ ШТИП СО ОТВОРЕНО ОДДЕЛЕНИЕ
ВО СТРУМИЦА

1. За заменик на директорот на Затворот Штип со Отворено одделение во Струмица се именува Ванчо Ефтимов, дипл. правник, вработен во „Тутун“ ДООЕЛ – Штип.

2. Ова решение влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се објави во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 17-316/2
26 јануари 2004 година
Скопје

Претседател на Владата
на Република Македонија,
Бранко Црвенковски, с.р.

101.

Врз основа на член 40 од Законот за извршување на санкциите („Службен весник на Република Македонија“ бр. 3/97 и 23/99), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 26 јануари 2004 година, донесе

Р Е Ш Е Н И Е
ЗА РАЗРЕШУВАЊЕ ОД ДОЛЖНОСТА ЗАМЕНИК НА
ДИРЕКТОРОТ НА ЗАТВОРОТ БИТОЛА СО ОТВОРЕНО
ОДДЕЛЕНИЕ ВО ПРИЛЕП

1. Се разрешува Санко Колунџиски од должноста заменик на директорот на Затворот Битола со Отворено одделение во Прилеп, поради истек на мандатот.

2. Ова решение влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се објави во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 17-317/2
26 јануари 2004 година
Скопје

Претседател на Владата
на Република Македонија,
Бранко Црвенковски, с.р.

102.

Врз основа на член 40 од Законот за извршување на санкциите („Службен весник на Република Македонија“ бр. 3/97 и 23/99), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 26 јануари 2004 година, донесе

Р Е Ш Е Н И Е
ЗА ИМЕНУВАЊЕ ЗАМЕНИК НА ДИРЕКТОРОТ НА
ЗАТВОРОТ ГЕВГЕЛИЈА

1. За заменик на директорот на Затворот Гевгелија се именува Софија Ручкоманова, дипл. педагог.

2. Ова решение влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се објави во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 17-318/2
26 јануари 2004 година
Скопје

Претседател на Владата
на Република Македонија,
Бранко Црвенковски, с.р.

103.

Врз основа на член 40 од Законот за извршување на санкциите („Службен весник на Република Македонија“ бр. 3/97 и 23/99), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 26 јануари 2004 година, донесе

Р Е Ш Е Н И Е
ЗА ИМЕНУВАЊЕ ЗАМЕНИК НА ДИРЕКТОРОТ НА
ЗАТВОРОТ СКОПЈЕ СО ОТВОРЕНО ОДДЕЛЕНИЕ
ВО КРИВА ПАЛАНКА

1. За заменик на директорот на Затворот Скопје со Отворено одделение во Крива Паланка се именува Мухедин Брава, дипл. социјален работник.

2. Ова решение влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се објави во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 17-319/2
26 јануари 2004 година
Скопје

Претседател на Владата
на Република Македонија,
Бранко Црвенковски, с.р.

104.

Врз основа на член 23 од Законот за јавните претпријатија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 38/96, 6/02 и 40/03), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 26 јануари 2004 година, донесе

Р Е Ш Е Н И Е
ЗА ИМЕНУВАЊЕ ДИРЕКТОР НА
ЈАВНОТО ПРЕТПРИЈАТИЕ “СТРЕЖЕВО”-БИТОЛА

1. За директор на Јавното претпријатие “Стрежево” - Битола се именува м-р Илиос Вилос, дипл. град. инж.

2. Ова решение влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се објави во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 17-320/1
26 јануари 2004 година
Скопје

Претседател на Владата
на Република Македонија,
Бранко Црвенковски, с.р.

105.

Врз основа на член 6 став 2 од Законот за ученички и студентски стандард („Службен весник на Република Македонија“ бр. 37/98) и член 37 став 1 од Законот за извршување на Буџетот на Република Македонија за 2004 година („Службен весник на Република Македонија“ бр. 85/03), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 3.02.2004 година, донесе

П Р О Г Р А М А
ЗА РАЗВОЈ И ОСТВАРУВАЊЕ НА ДЕЛНОСТА
СТУДЕНТСКИ СТАНДАРД ЗА 2004 ГОДИНА

Програмата за остварување на дејноста студентски стандард за 2004 година е изготвена врз основа на Програмата за работа на единките корисници на средства согласно Законот за ученички и студентски стандард и насоките за изготвување на Предлог буџетската пресметка за 2004 година доставени од страна на Министерството за финансии.

Утврдувањето на средствата за дејноста студентски стандард се врши според мерилата и критериумите, усвоените планови и програми од студентскиот стандард и политиката за стипендирање и кредитирање на студентите.

Ставка 441 - Програма 16 - студентски стандард

На трансферната ставка 441 вкупните потребни средства за 2004 година изнесуваат 130.000.000 денари за сместување и исхрана на околу 6.000 студенти за кои Министерството за образование и наука партиципира во исхраната со 1890 денари по студент месечно и за сместување по просечна цена од околу 1100 денари по студент.

Во оваа ставка се предвидени и трошоците за превентивна и здравствена заштита на неосигурените студенти и целосната здравствена заштита на студентите стипендисти на Владата на Република Македонија од Република Албанија, Бугарија и Грција како и целосното покривање на трошоците за сместување и исхрана на овие студенти во студентските домови.

Сместувачките капацитети во Република Македонија не ги задоволуваат целосно потребите, така што секоја година се прават напори за подобрување на условите за сместување и исхрана во постојните студентски домови и проширување на сместувачките капацитети.

Во сместувачките капацитети се опфатени околу 6000 студенти од кои во Студентскиот центар „Скопје“ - Скопје сместувачките капацитети изнесуваат 4.150 легла, во четири студентски домови и тоа: Студентски дом „Гоце Делчев“, „Стив Наумов“, „Кузман Јосифовски Питу“ и Студентска населба „Невена Георгиева-Дуња“.

Студентските капацитети во Скопје се проширени за откупниот хотел „Пелагонија“ од страна на Владата на Република Македонија со сместувачки капацитети од 900 легла.

Во Студентскиот дом во Битола сместувачките капацитети изнесуваат 390 легла со тенденција да се зголемат, во Охрид Студентскиот дом располага со 222 легла, додека 111 студенти сместени се во ангажираните капацитети во „Оаза“ - Штип и дел во ученичките домови во Република Македонија.

Дел од сместувачките капацитети во моментот се користат со раселени лица од кризните подрачја.

Ставка 443 - Програма 16 - стипендии и студентски кредити

Во системот на кредитирање на студентите опфатени се 4200 студенти со месечен износ на средства од 2000 денари за што месечно се потребни 8.400.000 денари односно годишно потребните средства изнесуваат 84.000.000 денари.

Во системот на стипендирање опфатени се 2780 талентирани студенти со месечна стипендија од 3000 денари месечно по студент за што месечно се потребни 8.340.000 денари односно годишните потреби изнесуваат 83.400.000 денари и 280 стипендии од интерес на Републиката кои студираат надвор од Републиката за струки кои не се застапени во Република Македонија со месечен износ на стипендија од 4500 денари односно годишно потребните средства изнесуваат 12.600.000 денари.

Стипендистите на Владата имаат месечен износ на стипендија од 3.000 денари односно годишно се потребни 1.800.000 денари со целосно покриени трошоци во студентските домови. Во системот на стипендирање се опфатени и децата на загинатите бранители од 10 стипендии со износ од 2.000 денари за што вкупните трошоци изнесуваат 200.000 денари.

Пренесените неисплатени обврски од 2003 година за стипендии и кредити изнесуваат 19.000.000 денари.

Вкупните потребни средства за оваа намена за 2004 година вклучувајќи ја и пренесената обврска од 2003 година на ставката 443-трансфери изнесуваат 207.000.000 денари, додека одобрените средства во Буџетот на Република Македонија за 2004 година изнесуваат 188.000.000 денари.

Со Буџетот за 2004 година вкупните утврдени средства за програма 16 - Студентски стандард изнесуваат и тоа:

Ред. бр.	Ставка	Потставка	Намена	Износ
1.	441	441313	Превентивна здравствена заштита	1.500.000
2.	441	441512	Студентски стандард	90.757.000
3.	443	443511	Трансфери до студенти	188.000.000
4.	467	467115	Изградба и адаптација на објекти од студентски стандард	30.000.000
			Вкупно	310.257.000

Оваа програма влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се објави во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 23-311/1
3 февруари 2004 година
Скопје

Претседател на Владата
на Република Македонија,
Бранко Црвенковски, с.р.

106.

Врз основа на член 6 став 2 од Законот за ученички и студентски стандард („Службен весник на Република Македонија“ бр. 37/98) и член 37 став 1 од Законот за извршување на Буџетот на Република Македонија за 2004 година („Службен весник на Република Македонија“ бр. 85/03), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 03.02.2004 година, донесе

ПРОГРАМА ЗА ОСТВАРУВАЊЕ И РАЗВОЈ НА ДЕЈНОСТА ВО УЧЕНИЧКИОТ СТАНДАРД ЗА 2004 ГОДИНА

Програмата за остварување на дејноста во ученичкиот стандард за 2004 година е изготвена врз основа на насоките за изготвување на Предлог буџетската пресметка за 2004 година и согласно Законот за ученички и студентски стандард и Програмата за работа на единиците корисници на средства-ученички домови.

Финансирањето на ученичките домови се врши според критериуми за основите и мерилата за финансирање на дејноста во државните ученички домови согласно Законот за ученички и студентски стандард, објавен во „Службен весник на Република Македонија“ бр. 37 од 29 јули 1998 година.

Министерството за образование како основи на дејноста со кои ги финансира државните ученички домови се:

- сместување и исхрана на учениците;
- остварување на програмата за воспитно образовна работа во државните ученички домови;
- обезбедување услови за учење во објектите на ученичкиот стандард (инвестиции, опрема, тековно и инвестиционо одржување на објектите и опремата);
- унапредување на дејноста на ученичките домови и обезбедување услови за работа според барањата на програмските содржини и стандарди;
- здравствена заштита на учениците;
- културно забавен живот, спорт, рекреација и информирање.

Работата и престојот на учениците во државните ученички домови, како установи од воспитно образовна дејност се врши организирано, според правилник за работа на домовите и програмата за воспитно образовна дејност.

Учениците се распределени во воспитни групи од 25-30 ученици со кои раководат воспитувачи кои се грижат за целокупната работа на учениците особено за совладување на наставната програма што се изучува во училиштата каде тие учат.

Во специјалните ученички домови воспитните групи се формираат со 10 ученика во воспитна група.

Во Република Македонија постојат 25 ученички домови. Од нив во 21 дом финансирањето е целосно, а 4 ученички домови се за посебни образовни потреби и се финансираат комбинирани преку Министерството за труд и социјална политика (ученички домови за оштетен вид, деца со оштетен слух и деца заостанати во својот развој).

Во ученичките домови во Република Македонија сместување и исхрана во ученички домови користат 3200 ученика.

Финансирањето на дејноста во ученичките домови за 2004 година се врши согласно критериумите за основите и мерилата за финансирање на дејноста во државните ученички домови и утврдените средства со Буџетот за 2004 година по утврдена цена за сместување и исхрана по ученик со партиципација во цената од страна на Министерството за образование и наука во висина од 4.080 денари по ученик.

На трансферната ставка 441-Ученички стандард со Буџетот за 2004 година утврдени се 126.743.000 денари и истите се однесуваат за партиципација во цената за сместување и исхрана на учениците сместени во ученичките домови.

Цената по ученик месечно што се финансира преку Министерството за образование и наука изнесува 4.080 денари месечно по ученик за 10 месеци во годината.

Цената по ученик месечно што се наплатува од учениците ја утврдува Министерството за образование и наука и истата изнесува до 4.000 денари.

Во системот за стипендирање се опфатени 2250 талентирани ученици со висина на месечна стипендија од 2.000 денари, 10 стипендисти на Владата на Република Македонија со месечен износ на стипендија од 3.000 денари и 20 стипендии за деца на бранителите со месечна стипендија од 2.000 денари за 10 месеци во годината.

За една учебна година потребните средства за стипендирање изнесуваат 40.000.000 денари додека одобрените средства со Буџетот на трансферна ставка 443 изнесуваат 32.000.000 денари.

Имајќи го предвид рестриктивниот Буџет за 2004 година Министерството за образование и наука го прифаќа во целост предвидениот Буџет за Програма 15-ученички стандард и презема соодветни мерки и решенија со тоа што недостигот ќе го покрива во рамките на Програмата.

Вкупните утврдени средства со Буџетот за 2004 година за остварување на дејноста во ученичките домови изнесуваат 169.285.000 денари и тоа за:

Ред. бр.	Ставка	Потставка	Намена	Износ
1.	441	441311	Систематски прегледи	1.500.000
2.	441	441313	Превентивна здравствена заштита	1.500.000
3.	441	441511	Трансфери-ученички стандард	126.743.000
4.	443	443515	Трансфери за поддршка на млади таленти	32.000.000
5.	463	463214	Купување на опрема	826.000
6.	463	463217	Купување на кујнска опрема	1.432.000
7.	468	468111	Реконструкција на градежни објекти	5.284.000
			Вкупно	169.285.000

Со Буџетот за 2004 година утврдени се средства за систематски прегледи на вработените што претставува законска обврска и средства за превентивна здравствена заштита.

Од средствата за превентивна здравствена заштита се исплаќаат трошоците за превентивна здравствена заштита за учениците сместени во ученичките домови и здравствената заштита на стипендистите на Владата.

Програмата ќе се реализира во рамките на утврдените средства со Буџетот за 2004 година со промена на критериумите за стипендии за талентирани ученици со новата учебна година и со утврдување на различна цена по ученик за сместување и исхрана во ученичките домови.

Оваа програма влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се објави во “Службен весник на Република Македонија”.

Бр. 23-311/2
3 февруари 2004 година
Скопје

Претседател на Владата
на Република Македонија,
Бранко Црвенковски, с.р.

107.

Врз основа на член 16 од Законот за игрите на среќа и за забавните игри („Службен весник на Република Македонија“ бр. 10/97, 54/97, 13/01 и 2/02), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 3.02.2004 година, одобри

**ИЗМЕНУВАЊЕ НА ЛИЦЕНЦА
БР. 23-2196/3 ОД 25.05.1998 ГОДИНА ИЗДАДЕНА НА АКЦИОНЕРСКОТО ДРУШТВО ЗА ПРИРЕДУВАЊЕ ИГРИ НА СРЕКА И ЗАБАВНИ ИГРИ „ЛОТАРИЈА НА МАКЕДОНИЈА“ СКОПЈЕ ЗА ПОСТОЈАНО ПРИРЕДУВАЊЕ НА ПОСЕБНИ ИГРИ НА СРЕКА ВО АВТОМАТ КЛУБ ШТО СЕ НАОГЃ НА УЛ. „КУЗМАН ЈОСИФОВСКИ“ БР. 7 ВО ПРИЛЕП**

1. Во Лиценцата бр. 23-2196/3 од 25.05.1998 година, издадена на Акционерското друштво за приредување игри на среќа и забавни игри „Лотарија на Македонија“ Скопје, за постојано приредување на посебни игри на среќа во автомат клуб, во точката 2 наместо зборовите: „ул. „Кузман Јосифовски“ бр. 7 во Прилеп“, треба да стои: „ул. „Маршал Тито“ бб во Неготино“.

2. Оваа лиценца се објавува во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 23-304/1
3 февруари 2004 година
Скопје

Претседател на Владата
на Република Македонија,
Бранко Црвенковски, с.р.

108.

Врз основа на член 190 став 2 од Законот за служба во Армијата на Република Македонија (“Службен весник на Република Македонија“ бр. 62/02, 98/02, 25/03 и 71/03), министерот за одбрана донесе

**ПРАВИЛНИК
ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА ПРАВИЛНИКОТ ЗА МЕРИЛАТА ЗА ОЦЕНУВАЊЕ НА ПОСЕБНАТА ЗДРАВСТВЕНА И ФИЗИЧКА СПОСОБНОСТ ЗА СЛУЖБА ВО АРМИЈАТА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА**

Член 1

Во Правилникот за мерилата за оценување на посебната здравствена и физичка способност за служба во Армијата на Република Македонија (“Службен весник на Република Македонија“ бр. 79/03), Список на болести, телесни мани, недостатоци и повреди за оцена на здравствената способност за служба во Армијата на Република Македонија-Прилог бр. 1, се заменува со нов Список на болести, телесни мани, недостатоци и повреди за оцена на здравствената способност за служба во Армијата на Република Македонија-Прилог бр. 1.

Член 2

Овој правилник влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во “Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 01-617/1
23 јануари 2004 година
Скопје

Министер за одбрана,
д-р **Владо Бучковски, с.р.**

Прилог бр.1

С П И С О К
на болестите, телесни мани, недостатоци и повреди
за оцена на здравствената способност за служба
во Армијата на Република Македонија

ОБЈАСНЕНИЈА КОН ОДДЕЛНИ ТОЧКИ НА СПИСОКОТ НА
БОЛЕСТИТЕ, ТЕЛЕСНИТЕ МАНИ, НЕДОСТАТОЦИ
И ПОВРЕДИ

3.2. Оцената „способен“ се дава ако од потполното излекување поминале три години.

3 и 4 . Туберкулоза на мозочните обвивки, на ЦНС, цревата перитонеумот и мезентеријалните жлезди со обзир на патогенезата и последиците кои можат да останат, за воени старешини, оценката се дава по запреното лекување, според исходот на лекувањето. Кога последиците не се посебно изразени , се оценуваат како ограничено способни,а со поголеми функционални фразстројства, се оценуваат како неспособни.

5.2, 5.4. и 5.8. Оцената „способен“ се дава ако од времето на смирувањето на болеста поминале четири години.

5.3, 5.5 и 5.6. Оцена треба да се дава според утврдната деформација и соодветната точка.

Точка	НАЗИВ НА БОЛЕСТА	Воени старешини и профес. војници	Питомци на Воена академија
1	2	3	4
1. ОДРЕДЕНИ ИНФЕКТИВНИ И ПАРАЗИТСКИ БОЛЕСТИ (A00-B99)			
1.	А.ТУБЕРКУЛОЗА (А 15 - А 19)	3	4
1.*	Туберкулоза на белите дробови (А 15, - А 19) Активна:	Л	Н (Л)
	1. Новоткрисна	Л	Н (Л)
	2. Хронична, рецидивирачка, бациларна	Н	Н (Л)
	Инактивна:	С	Н (С)
	3. Без општетувања или со општетување на функцијата на белите дробови од лесен степен	С	Н (С)
2.	4. Со општетување на функцијата на белите дробови од среден степен	ОГ (ф) Н	Н
	5. Со општетување на функцијата на белите дробови од тежок степен	ОГ (а,г) Н	Н
	Друга респираторна туберкулоза (А 16.0)	Л	Н (Л)
2.	1. Туберкулоза на слузницата на носот, грлото и гркланот	Л	Н (Л)
	2. Туберкулозен плевритис со излив (еднострано или обострано) (А 16.5)	Л	Н (Л)
3.*	Туберкулоза на рбетниот мозок и на централниот нервен систем (А 17) 1.Активна	Л	Н (Л)
	Инактивна: 2. Без последици	С	Н (С)
	3. Со утврдени трајни последици	ОГ (ф)Н	Н
4.*	Туберкулоза на цревата, перитонеумот и на мезентеријалните жлезди (А18.3)	Л	Н (Л)

5.*	Туберкулоза на коските и зглобовите(A18.0) 1. Еволутивна форма на заболувањето без оглед на локализацијата	Л	Н (Л)
	Инактивна форма: На долгите коски 2. Без функционални оштетувања	С	Н (С)
	3. Со функционално оштетување или со разни потенци деформации	ОГ (а) Н	Н

5.9. Со полесно и умерено функционално оштетување на зглобовите-да се дава оцена „ограничено способен“, а со потенцико-оцена „ неспособен“.

6. Дијагнозата на туберкулозата на урогениталните органи мора да биде документирана со наод на туберкулозен бацил во мочта или со хистолошки наод на извадениот заболев орган.

7.2,7.4,7.6. и 7.9. Ако од активното туберкулозно заболување поминале три години, се смета дека туберкулозата е инактивна- залечена.

7.6. Способноста се одредува според функцијата на видот.

7.8. и 7.9. Туберкулозата на меките ткива мора да се докаже бактериолошко-хистолошки. Таа обично е секундарна па оцената се дава според исходот на локалното и примарното заболување.

8. Под дисеминирана туберкулоза на повеќе серозни мембрани се подразбира зафаќање со туберкулозен процес, освен на плеврата, и на другите серозни мембрани.

9.1 9.2 и 9.3 Оштетувањето на функцијата на белите дробови се докажува со измерените вредности при " мала спирометрија ", споредени со табличните вредности (дадени во тебела како прилог) и вредностите на гасовите во артеријската крв во мирување и при оптоварување.

Оштетување на функцијата на белите дробови од лесен степен има ако:

ВК(витален капацитет) изнесува од 80% до 65 % од нормалните вредности;

ФЕВ 1 (форсиран експираторен волумсн во 1 сек. е 75 % до 60 % од нормалните вредности;

Т и ф и о индекс 100 X ФЕВ 1 / ВК , е до 60 % од норм. вредности;

Гасовите во артеријската крв се нормални;

Оштетувања на функцијата на белите дробови од среден степен има, ако:

ВК е 65 - 50 % од нормалните вредности ;

ФЕВ 1 е 60 % до 45 % од нормалните вредности.

Гасовите во артеријската крв се нормални.

Оштетување на функцијата на белите дробови од тежок степен има , ако:

ВК е помал о 50 % од нормалните вредности.

ФЕВ 1 е помал од 45 % од нормал. вредности ;

100 x ФЕВ 1/ ВК е помал од 45 %.

Наод на патолошки вредности на гасовите во артеријската крв во мирување или под оптоварување.За патолошки вредности се сметаат следните : Ра О 2 под 9,3 кПа (70 ммХг), SaO 2 од 94 % и Ра СО 2 на 6,7 к Па.(50 ммХг).

Во недоволно јасните случаи се користат и параметрите добиени со методата на телесна плетизмографија (нарочно за проценка за отпорите во дилатните патишта и хиперинфлацијата на белите дробови),капнографија,комплијанса,дифузионски капацитет на белите дробови и др.

По оваа точка се цени функцијата на белите дробови без знаците за оптоварување на десното срце.За докажување на трајно оптоварување на десното срце се неопходни клинички,електрокардиографски и рентгенолошки како и ехокардиографски параметри.

1	2	3	4
5.*	Кратки коски	С	Н (С)
	4. Без функционални оштетувања	ОГ (а) Н	Н
	5. Со функционално оштетување	ОГ (а) Н	Н
	6. На рбетни прилеси	ОГ (а) Н	Н
	Туберкулоза на зглобовите 7: Еволутивна форма	Л	Н (Л)
	Инактивна форма: 8. Без функционални оштетувања	С (ЗК)	С (ЗК)
6.*	9. Со функционално оштетување	ОГ (а) Н	Н
	Туберкулоза на урогениталниот систем (A18.1) 1. Активна	Л	Н
	2. Инактивна	ОГ (а) Н	Н

1	2	3	4
7.*	Туберкулоза на другите органи (A18.0) На кожата (A 18.4)	Л	Н (Л)
	1. Активна		
	2. Инактивна	С	Н (С)
	На Лимфните жлезди: (A 18.2)		
	3. Активна	Л	Н (Л)
	4. Инактивна	С	С
	На органите на видот: (A 18.5)		
	5. Активна	Л	Н (Л)
	6. Инактивна	С	Н (С)
8.*	7. На срцето ксс (A 18.8)	Л	Н (Л)
	На меките ткива на усната празнина:		
	8. Активна	Л	Н (Л)
9.*	9. Инактивна	С	Н (С)
	Дисеминирана туберкулоза на повеќе серозни мембрани (A 19)	Л,ОГ (а)	Н (Л)
	Инактивна туберкулоза на белите дробови, Подоченини последици на туберкулозата на белите дробови, плеврата и нивно лекување (B 90) 1. Без опитетување или со опитетување на функцијата на белите дробови од лесен степен	С	Н (С)

Ад.18.Вклучува - прогресивна парализа, табес дорзалис, генерализирана пареза и други форми на сифилис на ЦНС.

18.5. и 18.6. Оцената се дава според состојбата и функцијата на зафатените органи и соодветната точка.

18.6. Се вклучуваат: прогресивна парализа, табес дорзалис, генерализирана пареза и други форми на сифилис ЦНС.

19. Се вклучуваат сите локализации и сите стадиуми на гонореја.

21. Актуен вирусен хепатис мора да биде утврден во болничко-клиничка установа.

22. H i V позитивност и дијагнозата на А И Д С се утврдува во восно-здравствени или цивилни здравствени установи предвидени за конфирамација за Х И В позитивност и за поставување на дијагноза А И Д С. По потреба се користат и здравствени установи во странство.

1	2	3	4
9.*	2. Со опитетување на функцијата на белите дробови од среден степен	С (ЗК) ОГ (а,г)	Н
	3. Со опитетување на функцијата на белите дробови од тежок степен	ОГ (а,г) Н	Н
16.	Б.БАКТЕРИСКИ БОЛЕСТИ (A 30- A 49)		
	Лспра (A30)	Н	Н
17.*	Гноен менингитис (A39)	С	
	1. Непосредно после заболувањето	С (ЗК)	Н (С)
	2. Со утврдени трајни последици	ОГ (аг) Н	Н
18.*	В. ИИФЕКЦИИ ГЛАВНО СО СЕКСУАЛЕН НАЧИН НА ПРЕНЕСУВАЊЕ (A50-A63)		
	1. Конгентитален сифилис (A50)	-	Н
	2. Ран сифилис-примарен (A51,0)	Л	Н (Л)
	3. Ран сифилис-секундарен (A51,3-A51,4)	Л	Н (Л)
	4. Латентен сифилис (A5,15) (A51,5)	Л	Н
	5. Кардиоваскуларен сифилис (A52,1)	Н	Н
	6. Сифилис на централниот нервен систем (A52,1)	Н	Н

19.*	Гонореја (A54.0) Акутна и хронична	Л	С (Л)
20.*	Г. ЗАБОЛУВАЊА ПРЕДИЗВИКАНИ ОД ВИРУСИ		
	Серозен менингитис-менингосенцефалитис (A80-A89) 1. Потешки клинички форми	Л	Н (Л)
	2. Со утврдени трајни последици	С, ОГ (а) Н	Н
21.*	Акутен вирусен хепатитис (B15-B17) Прележано инфективно воспаление на црниот дроб	С (ЗК)	Н (С - ЗК)
22*	Н i V инфекции (B 20-B24) 1. Без опортунистички инфекции и тумори Н i V позитивни	Н	Н
	2. Со опортунистички инфекции и (или) тумори	Н	Н

24. Габичко заболување на белите дробови мора да биде верифицирано со миколошки преглед на извадок од ткиво на белите дробови или содржина од белите дробови добиена со аспирациска биопсија.

25. Се вклучуваат:

- ехинококоза,
- хидатидна болест,
- хидатидоза.

А. Оцната за малигни неоплазми зависи од природата, големината и локализацијата на туморот (хистолошки докажан), како и од функционалните нарушувања на органите-системите што ги зафаќа малигниот тумор.

41. Се вклучуваат малигните неоплазми на:

- усната (C00 - C00,9)
- јазикот (C01-C02)
- плунковната жлезда (C08)
- нспцата (C05)
- дното на усната празнина (C04)
- другите делови на усната празнина (C05)
- орофаринксот (C10)
- назофаринксот (C 11)
- хипофаринксот (C 13)
- фаринксот (C 14)

42. Се вклучуваат малигните неоплазми на:

- хранопроводникот (C 15)
- желудникот (C 16)
- тенкото црево (C 17)
- дебелото црево (C18)
- ректумот и ректосигмоидниот премин (C 19)
- црниот дроб (C 22)
- жолчното кесе и жолчните патишта (C 23)
- панкреасот (C 25)
- перитонеумот (C28)

43. Се вклучуваат малигните неоплазми на:

- носот, носните празнини, средното уво и аксесорните синуси (C 30- C 31)
- ларинксот (C 32)
- трахејата, бронхиите и белите дробови (C 33- C34)
- плеврата (C 38.4)
- медијастинумот (C 38.3)
- другите респираторни органи (C 39)

1	2	3	4
23*	Д. МИКОЗИ (B 35-B 49)		
	Габични заболувања на кожата (B 36) 1. Дерматофити	С	Н (С)
	2. Габични заболувања на влакнатиот дел на главата	С	Н (С)
24*	Габични заболувања на белите дробови (B37-B49)	Л	Н

25*	Ѓ. ХЕЛМИНТИЈАЗИ (В 65-В83)		
	Ехинококоза (В67) Ехинококсни цисти на црниот дроб 1. Нсоперирани	ОГ (а) Н	Н
	Оперирани 2. Без општетување на функцијата на црниот дроб	С (ЗК) ОГ (а) Н	Н
	3. Со општетување на функцијата на црниот дроб	ОГ (а)	Н
	Цисти на белите дробови (В 67.1) 4. Нсоперирани	ОГ (а) Н	Н
	Оперирани 5. Без општетување или со општетување на функцијата на белите дробови од лесен степен	С (ЗК)	Н (С-ЗК)
	6. Со општетување на функцијата на белите дробови од среден степен	ОГ(а)	Н
	7. Со општетување на функцијата на белите дробови од тежок степен	Н	Н
	8. Рецидивирачки цисти на белите дробови	Н	Н
II. НЕОПЛАЗМИ (СОО- D 48)			
41.*	A. МАЛИГНИ НЕОПЛАЗМИ (СОО-С 97)		
	Малигни неоплазми на усната празнина и фарингсот (СОО-С14)	С (ЗК) Н	Н
42.*	Малигни неоплазми на дигестивните органи и на перитонеумот (С 15-С 26)	Л ОГ(а) Н	Н
43.*	Малигни неоплазми на респираторниот систем (С30-С39)	Л ОГ(а) Н	Н

44. Се вклучуваат малигните неоплазми на:

- коските (С 40)
- врзивното и другото меко ткиво (С 41)

45. За малигниот меланом од кој и да е степен се дава оцена „неспособен“

47. Се вклучуваат малигните неоплазми на:

- простата (С 61)
- тестисите (С 62)
- другите машки генитални органи (С 63)
- мочното бабуре (С 67)
- уринарните органи: бубрезите, бубрежната карлица, уретерот и др. (С 64)

49. Се вклучуваат малигните неоплазми на:

- мозокот (С 71)
- другите делови на нервниот систем: кранијалните нерви, мозочната мембрана, рбетниот мозок и мембраната на рбетниот мозок (С 72)

50. Се вклучуваат малигните неоплазми на: (С 73-С 75)

- тироидната жлезда
- другите ендокрини жлезди

51. Се вклучуваат малигните неоплазми:

- лимфосарком и сарком на ретикуларните клетки (С 85)
- ходжкиновата болест (С 81)
- други неоплазми на лимфното ткиво (С 83)
- мултипли миелом (С 90)
- лимфоидна леукемија (С 91)
- мијелоидна леукемија (С 92)
- моноцитна леукемија (С 93)
- други леукемии и полицитемија вера (С 94)

Б. Оцената за бенигните неоплазми зависи од природата, големината, локализацијата, можноста за хируршки зафат и влијанието на функцијата на органот-системот, односно на естетскиот изглед.

56. Се вклучуваат бенигните неоплазми на:

- усната празнина и фарингсот (D 10)
- носот, носната празнина, средното уво и аксесорните синуси (D 14.0)
- ларингсот (D 14.1)
- трахејата (D 14.2)
- кожата (D22-D 23)

57. Се вклучуваат бенигните неоплазми на други делови на дигестивниот систем:

- на хранопроводникот (D 13.0)
- на желудникот (D 13.2)
- на тенкото и дебелото црево со ректумот (D 13.3)
- на црниот дроб и жолчните патишта (D 13.4)
- на панкреасот и перитонеумот со ретроперитонеално ткиво (D 13.6)

58. Се вклучуваат бенигните неоплазми на:

- бронхиите и белите дробови (D 14.3)
- плеврата (D 14.4)
- медијастинумот (D 15.2)

58.2, 58.3. и 58.4. Види објасниенис Ад 9.

1	2	3	4
44*	Малигни неоплазми на коските и врзивното ткиво (C40-C41)	C (ЗК) ОГ (а) Н	Н
45*	Малигни неоплазми на кожата (C43-C44) 1. Со поволен тераписки исход	C(ЗК) ОГ(а) Н	Н
	2. Со поголема деструкција на ткивото и метастази	Н	Н
46	Малигни неоплазми на дојката и на женските полни органи (C 50 и C 51-C58)	ОГ(а) Н	Н
47*	Малигни неоплазми на генитоурнарниите органи (C 60-C 68)	C(ЗК) ОГ(а) Н	Н
48	Малигни неоплазми на окото (C 69)	Н	Н
49*	Малигни неоплазми на мозокот и на нервниот систем-оперирани и неоперирани (C 70 - C 72)	C (ЗК) ОГ (а) Н	Н
50*	Малигни неоплазми на ендокрините жлезди (C73-C75)	C(ЗК) ОГ(а) Н	Н
51*	Малигни неоплазми на лимфното и хематопоезиското ткиво (C 81-C 96)	C (ЗК) ОГ (а) Н	Н
56*	Б. БЕНИГНИ НЕОПЛАЗМИ (D 10-D 36)		
	Бенигни неоплазми на усната празнина и фарингска, носната празнина, средното уво и аксесорните синуси, ларингска, трахејата и кожата (D10,D11, D14).		
	1. Кои прават сететски и функционални пречки и можат да се отстранат оперативни без последици	С	С
	2. Кои поради својата големина можат да предизвикуваат помали субјективни и функционални пречки	С	Н (С)
57*	3. Кои предизвикуваат појаки субјективни сететски и функционални пречки а со операција настануваат поголеми дефекти	ОГ(ф) Н	Н
	Бенигни неоплазми на други делови на дигестивниот систем (D12-D13)		
	1. Кои незначително ја смеќаваат функцијата, а не можат да се отстранат оперативни	С	Н (С)
58*	2. Кои значително ја смеќаваат функцијата, а не можат да се отстранат оперативни	Н	Н
	Бенигни неоплазми на градниот кош (неоперирани и оперирани) (D14-D15)	Л С	Н (С)
	1. Неоперирани		
	Оперирани:		
	2. Без општетување или со општетување на функциите на белите дробови од лесен степен	С	Н (С)
	3. Со општетување на функцијата на белите дробови од среден степен	С ОГ (ф)	Н
	4. Со општетување на функцијата на белите дробови од тежок степен	ОГ (а) Н	Н

59. Се вклучуваат бенигните неоплазми на:

- коските и рскавицата (D 15)
- мускулното и врзивното ткиво, освен лимфотот (D 21)

60.2. и 60.3. Се вклучуваат бенигните неоплазми на утерусот, овариумот и другите делови на женските генитални органи

61. Се вклучуваат бенигните неоплазми на:

- мапките полни органи (D 29)
- бубрезите и другите мочни органи (D 30)

62. Оцената зависи од големината, локализацијата и општетувањето на функцијата на видот, како и од можноста за оперативнo лекување на бенигниот тумор.

63. Се вклучуваат бенигните неоплазми на мозокот, краниалните нерви (и оптичките), мозочните мембрани, рбетниот мозок и мозочната мембрана

Оцената зависи од големината, природата, локализацијата на туморите, како и од функционалните нарушувања што тие ги предизвикуваат. Природата на туморите се докажува хистолошки.

64. Се вклучуваат бенигните неоплазми на:

- тимусот (D 15.0)
- епифизата (D 35.4)
- хипофизата (D 35.2)

65. Се вклучуваат бенигните неоплазми на останатите локализации:

- липом
- фибром
- невус
- хемангиом

65.2. Хемангиомите и невусите, од поголемо пространство на деловите на телото на кои лесно доаѓа до повредавање (притисок, носење на облека) се оценуваат по оваа точка.

1	2	3	4
59*	Бенигни неоплазми на коските, рскавиците и на меките ткива (D16)	C	H (C)
	1. Кои се ограничени и не рецидивираат	ОГ (f) H	H
60*	2. Кои се инфилтративни и рецидивираат		
	Бенигни неоплазми на дојката и женските полни органи		
	1. Дојка (D 24)	C	H (C)
61*	Женски полни органи (D 25-D 28)		
	2. Без функционални нарушувања или со полесни функционални нарушувања	C	H (C)
	3. Со потешки функционални нарушувања	ОГ (a) H	H
62*	Бенигни неоплазми на урогениталните органи (D 29-D 30)		
	1. Кои незначително ја смеќават функцијата, а можат да се отстранат оперативнo	C	H (C)
63*	2. Кои значително ја смеќаваат функција, а не можат да се отстранат оперативнo	ОГ (a) H	H
	Бенигни неоплазми на окото (D 31)	C ОГ (б) H	H
63*	Бенигни неоплазми на мозокот и на другите делови на нервниот систем (D 32-D 33)		
	1. Опсирани, без функционални нарушувања	C	H (C)
	2. Опсирани, со функционални нарушувања	ОГ (f) H	H
	3. Иноперабилни поради локализацијата, со функционални нарушувања	H	H

64*	Бенигни неоплазми на ендокрините жлезди (D 34-D 35)		
	1. Оперирани, без нарушувања на функцијата	С	Н (С)
	2. Неоперирани	Н	Н
65*	Други бенигни тумори (D 36)		
	1. Фиброми, липоми, невуси и ограничени ангиоми	С	С
	2. Опсесжни ангиоми и невуси	ОГ (f) Н	Н

66.. Под полесни форми на анемија се подразбираат анемиите со вредности на еритроцити меѓу $3,0 \times 10^{12}/l$ до $3,5 \times 10^{12}/l$ хемоглобин меѓу 100-120 g/l, што можат да се корелираат со лекување. Освен намалена феремија, треба да биде намалена и концентрацијата во железото на еритроцитите.

67.2. и 67.3. Се утврдува врз основа на намален број на тромбоцитите, слаба ретракција на коагулатот и наод со зголемен број на непродуктивни мегакариоцити во коскената срж.

70.2. Под хронична рецидивирачка саркоидоза се смета ако болеста трае подолго од 2 години и ако покрај лекувањето промената на белите дробови или на другите органи не се повлекуваат или рецидивираат после прекинувањето на терапијата, или од почетокот белодробните промени имаат карактер на фиброзни лезии (III стадиум).

III. БОЛЕСТИ НА КРВТА И НА КРВОТВОРНИТЕ ОРГАНИ И ОДРЕДЕНИ ЗАБОЛУВАЊА ШТО ГО ЗАФАКААТ ИМУНИОТ МЕХАНИЗАМ (D 50 – D 77)			
66*	Хронична малокрвност (D 50) 1. Полесна форма - Сидеропенична (D50) - Хемолитична-стесната (D 55- 0 5) - симптоматска (D 63)	Л С (ЗК)	Н (С)
	2. Пернициозна анемија од типот Adonson-Biermer (D 51)	С (ЗК)	Н
	3. Анемии отпорни на терапија - сидеропенична - хемолитична - апластична (D 60-D 64)	С ОГ (а) Н	Н
67*	Коагулациони дефекти, пурпура и други хеморагични состојби (D 65- D 69) 1. Од алергијска етиологија	С	Н (С)
	Идиопатска тромбоцитопенија (M. Werhof) 2. Со ретки и оскудни крварења (D 69-P 69,3)	С ОГ (f)	Н (С)
	3. Со чести и обилни крварења	ОГ (f) Н	Н
	4. Хемофилии и други тешки облици на коагулопатии со чести крварења (D 66- D 68)	ОГ (f) Н	Н
68	Сленектомии (D 73.0) 1. По повреда	С	Н (С)
	2. Ефикасна спленектомија поради: - Конгенитална сфероцитоза (D 52- D 53) - M. Werhof (D 82.0)	С	Н (С)
69	Нарушување на имунитетот 1. Нарушување на имунитетот со учество на имунитетниот механизам-секундарни имуно дефиценции	Л ОГ (а) Н	Н
	2. Нарушување на метаболизмот на плазма протесините: Валдстром, моноклонска парапротсинемии и други парапротсинемии	ОГ (а) Н	Н
70*	Саркоидоза 1. Активна, новооткрисна, локализирана на лимфните јазли или во белите дробови	Л	Н (С)
	2. Хронична, рецидивирачка или со вонбелодробна локализација	Н	Н

73.5. Дебели во појак степен се чија телесна маса е поголема од идеалната за повеќе од 30% (според нормите дадени во прилогот 4 на Правилникот).

71-75. Ендокрините заболувања, како и благите и непотполно изразени форми на ендокрини заболувања и болести на метаболизмот се дијагностицираат во болничко-клинички установи или во специјалистичко-ендокринолошки амбуланти.

71. Се вклучуваат:

- проста гушавост-струма
- нетоксична нодуларна гушавост

72.1. Лесен, стабилен дијабетес кој добро се регулира со диетален режим на исхрана и со перорални антидијабетски средства.

72.2 Дијабетес кој потешко се регулира со перорални антидијабетски средства (лескови)

2. инсулинозависен, стабилен дијабет, без компликации;
3. лесен дијабет со почетни компликации (лесни промени на фундусот, лесна форма на полиневропатија со ЕМГ промени).

Ограничувањето на способноста се однесува на физички напори и службата на дежурство.

72.3 Нестабилан инсулинозависен дијабет.

Дијабетес со изразени компликации.

74. Под хипербилирубинемија се подразбира состојба со билирубин во крвта поголем од 20,5 микромоли/литар.

Оваа дијагноза се дава под услов да е поставена во болничко-клиничка установа (се исклучуваат органските заболувања на црниот дроб, жолчните патишта, хемолитична жолтица) со приметување на современи методи на испитување, вклучувајќи ја и биопсијата на црниот дроб.

Оцената на способноста се дава зависно од резултатите на клиничкото, биохемиското, хематолошкото и хистолошкото испитување.

74.3. Дијагнозата се поставува по комплетно болничко-клиничко испитување. Разни докажани форми на хемолитички состојби, што доведуваат до хипербилирубинемија се оценуваат во зависност од хематолошкиот наод, според точ. 66.1 и 66.3.

75. Вклучува: тумори на хипофизата, хипопитуитаризам, инсипиден дијабет.

77. За проценка на изразеноста на хипогонадизмот во прв ред се изгледот и развисноста на гениталните (пенисот) а потоа телесната конституција и маскулинизацијата. Потребно е да се примени супституциона терапија.

1	2	3	4
IV. ЕНДОКРИНИ, НУТРИТИВНИ И МЕТАБОЛИЧНИ БОЛЕСТИ (E 00 – E 90)			
71*	Заболувања на штитната жлезда (E00-E 07) Обична струма: 1. Која не е следена со механички пречки на крвотокот и диспнејето	C	C
	2. Која е следена со умерени механички пречки на крвотокот и диспнејето, со можност за оперативно отстранување	C ОГ (a)	H (C)
	3. Која со своите размери му смета на носењето војничка облека или е следена со трајно нарушување на срцевата и респираторната функција	H	H
	Нарушувања на функцијата на штитната жлезда: 4. Хипертиреоза (E05) и хипотиреоза (E01)	C ОГ (f)	H
72*	Шекерна болест (E10-E14) 1. Лесна форма	C	H
	2. Средно тешка форма	ОГ (a) H	H
	3. Тешка форма	H	H
73.	Хипогликемија (E15-16) 1. Функционална	C ОГ (a)	H
	2. Органска	ОГ (a) H	H
74.	Заболување на паратироидните жлезди 1. Хиперпаратиреоидизам	ОГ (a) H	H
	2. Хипопаратиреоидизам	H	H
75.*	Заболување на хипофизата	ОГ (a) H	H
76.	Заболување на надбубрежните жлезди 1. Хиперфункција	ОГ (a) H	H
	2. Хипофункција	ОГ (a) H	H
77*	Хипогонадизам (E25) 1. Благ или непотполно изразен хипогонадизам	C	H
	2. Изразен хипогонадизам	ОГ (a) H	H

78*	Други метаболички нарушувања	С	Н
	1. Гснопатии: албизам, порфирија и др. (Е 70.3)	С (ЗК)	
	2. Нарушување на метаболизмот на порфирино-акутна (интемтентна), фамилијарна, хепатична и латентна порфирија (Е 80)	ОГ (f) Н	Н
	Гихт примарен (клинички манифестиран)-урично заболување на зглобовите и бубрезите (Е 79)	С	Н
	3. Полесни форми, без општетување на функцијата на зглобовите или на бубрезите	С (ЗК)	
	4. Потешки форми, со општетување на зглобовите или на бубрезите	ОГ (f) Н	Н
	Згносност во појак степен (Е 66)	С	Н (С - ЗК)
79*	5. Без циркулаторни и респираторни пречки		
	6. Со изразени циркулаторни и респираторни пречки	ОГ (a) Н	Н
	Хипербилирубинемија (Е 80)		
	1. Од 20,5 до 51,3 микромоли по литар	С (ЗК)	Н (С - ЗК)
	2. Над 51,3 микромоли по литар	ОГ (a)	Н
	3. Коњугирана (Е 80.6)	ОГ (a)	
	4. Тип Dubin-Johnson, Роторов синдром	Н	Н

83. Мислењето и предлогот на оцената за способност се дава по амбулантно-поликлиничка тимска обработка или обработка во болничко-клиничка установа, во која се утврдуваат видот, формата и квалитетот на абнормалноста и (не) способноста за восна служба, вклучувајќи ги и 83,2

83.2. Се вклучуваат:

- акутна недиференцирана шизофренија
- неозначено
- индуцирана психоза
- други неоргански психози

84. За давање предлог на оцена за способност потребно е покрај психолошко-психијатриско испитување и амбулантно-поликлиничка тимска обработка да се користат и податоци за евентуалното социопатско однесување (пресршоци, кривични дела и др.).

85.1. Мислењето и предлогот на оцена за способност за восна служба се дава во амбулантно-поликлиничка тимска обработка или обработка во болничко-клиничка установа со користење на медицинската документација.

87. Оцената се дава врз основа на амбулантно-поликлиничка или болничко-клиничка тимска процена на нарушувањата на личноста, а со добивање податоците од командата на единицата. Сексуалните настраности, освен хомосексуалноста, се разгледуваат на ист начин како нарушувањата на личноста.

88.4. Нарушувањето на однесувањата и други нарушувања кои се јавуваат после земање алкохол или опијување се повторуваат повеќе пати и покрај превземени мерки, се оценуваат по оваа точка. Оцената се донесува после амбулантно-поликлиничка или болничка обработка со податоци од органите на одбраната или командите на единиците.

88.5. Мислење и Предлог за оцена "неспособен" дава специјалист невропсихијатар после болничко-клиничко (интердисциплинарно) испитување.

1	2	3	4
V. ДУШЕВНИ РАСТРОЈСТВА И РАСТРОЈСТВА ВООБНОСКИТЕ (F 00 – F –99)			
83*	Психози 1. Функционални психози: - шизофренија (F 20 - F 29) - манично-депресивна психоза (F 30-F 39) - параноја и др. F 22 (F 22.0)	Н	Н
	2. Реактивни психози: - шизофренија (F 20-F 29) - депресивна (F 30-F 39) - параноидна и др. (F 20.0)	Л Н	Н
	3. Органски психози: - алкохоличарски (F 10) - инфекциозно-токсични (F 11-F 19) - метаболични и др. (F 11-F 19)	Л Н	Н

84*	Нарушување на структурата на личноста (F 60-F 69) 1. Параноидни, афективни, шизоидни, експлозивни, хистерични и др.	С Н	Н
	2. Нарушување на личноста со предоминантни манифестации на социопатија и асоцијални манифестации (асоцијални и антисоцијални психопатии)	Н	Н
	3. Други нарушувања на личноста (незрела личност, емоционална незрела личност и др.)	С Н	Н
85*	Неврози (F 48) 1. Јадровни неврози (хистерични, фобични, опсесивно-компулзивни и др.)	Н	Н
	2. Актуелни и ситуациони неврози	С Н	Н
86*	Растројствата на физиолошки функции предизвикани од психички чинители: кардиоваскуларни, респираторни, гастроинтестинални и др. (F 50)	С Л	Н
87*	Сексуални настраности и нарушувања (F 52)	Н	Н
88*	Алкохолизам и наркоманија (F 10-F19) Хроничен алкохолизам (F10.2) 1. Претоксикоманска фаза	С Н	Н
	2. Токсикоманска фаза	Н	Н

89.1. Ако се работи за нарушување кое може да се сфати како симптом на јадровна невроза, кој а сериозно го нарушува комуницирањето, по амбулантно-поликлиничко или болничко-клиничко испитување се дава оцена "неспособен". Ако станува збор за осамен симптом кој го сметава успешното комуницирање се дава оцена „ограничено способен“ а за активности што бараат јасен и течен говор-оцена „неспособен“: Во сите останати случаи се дава оцена „способен“:

89.2. Мислење и предлог на оцена на способноста за восна служба се дава по амбулантно-поликлиничка тимска обработка или обработка во болничко-клиничка установа, при користење на податоци од единицата.

89.3. Во случај нарушувањето да предизвикува невозможност за адекватна комуникација се огласуваат за "неспособен" во рамките на невротските нарушувања, а во останатите случаи - оцена „способен“.

90. Мислење и предлог на оцена на способноста за восна служба дава специјалист-невропсихијатар.

91. Мислење и предлог на оцена на способноста за восна служба се дава по амбулантно-поликлиничка тимска обработка или обработка во болничко-клиничка установа, со што се утврдува потеклото на заболувањето и неговата невротска „суперпозиција“.

92. Степенот на душевната заостанатост се утврдува со психолошки и психијатриски наоди.. По исклучој, кога с во прашање јасно изразена тешка и длабока душевна заостанатост, оцената на способност може да се утврди со проценка на невропсихијатар или лекар по општа медицина, односно врз основа на соодветна медицинска документација.

97.1. Се вбројуваат:

- менингитис
- енцефалитис, мислитис и енцефаломислитис, со задолжителен ЕЕГ наод и своцирани потенцијали;
- интракранијален и интраспинален апсес,
- флебитис и тромбофлебитис на интракранијалните венозни синуси
- доцни последици на интракранијален апсес или пиогени инфекции
- други хередитирани и фамилијарни болести на нервниот систем
- паралисис агитанс
- други екстрапирамидални заболувања и ненормални движења
- спиноцеребрални заболувања
- болести на моторниот неврон, со задолжителен електромиографски наод,
- други болести на рбетниот мозок,
- заболување на автономниот нервен систем,
- мултипли склероза со примена на мултимодални своцирани потенцијали

1	2	3	4
88*	3. Склоност кон дроги-наркофилија (F 10.2)	С Л	Н
	4. Наркоманија (F 10)	Н	Н
	5. Епизодично експесивно опивање	С Л	Н
89*	Посебни симптоми (F 90-F 98)	ОГ	
	1. Нарушувања на говорот (тешкање, дизартрија)	Н Л	Н
	2. Енуреза, психогено условена	С	Н
90*	3. Други посебни симптоми: - тикови, - психомоторни нарушувања, - специфични нарушувања на сонот и др. - Церебрална дизритмија	С Н	Н
	Поминливи ситуациони нарушувања (F 43)	Л	Л
	1. Акутна стресна реакција (F 43.0)	С	С
91*	2. Реакција на приспособување-краткотрајни и продолжени депресивни состојби (F 06)	Л С	Л С Н
	Специфични неспихотични душевни нарушувања: (последичи на повреди на мозокот, инфекции, интоксикации на ЦНС и др.) (F 43.9)	С Л ОГ Н	Н
	Душевна заостанатост (F 70-F 79)	-	Н
92*	1. Потпросечна интелигенција-тапи нормални (IQ.80-90)	-	Н
	2. Душевна заостанатост на граница на нормално-тапи (IQ.75-79)	-	Н
	3. Лесна, умерена, тешка и длабока душевна заостанатост слабоумни (IQ. под 75)	-	Н
VI. БОЛЕСТИ НА НЕРВНИОТ СИСТЕМ			
97*	A. ЗАБОЛУВАЊА НА НЕРВНИОТ СИСТЕМ (G 00-G 90)		
	Органски заболувања на ЦНС кои оставаат трајни функцио- нални нарушувања: воспалителни, демиелинизациони, дегенеративни, херодегенеративни, поради нарушување на метаболизмот, паразитални, токсични, малформациони и др.	Л С ОГ	Н
	1. Дефинитивни резидуални состојби со помали функционални нарушувања		Н
	2. Со трајни функционални нарушувања на среден и појак степен	Н	Н

- други демиелинизациони болести на ЦНС
- церебрална спастична инфантилна парализа
- други паралитични синдроми
- мигрена
- каталепсија и нарколепсија со задолжителен ЕЕГ/холтер и ЕЕГ- наод,
- други состојби на мозокот
- други и неозначени заболувања на нервниот систем

97.2. Се подразбираат нарушувања каде што не може да се очекува подобрување, а постојат можности за натамошно напредување на болеста.

99. Се вбројуваат: генерализирана неконвулзивна, генерализирана конвулзивна, статус епилептикус и парцијална епилепсија.

Се утврдува со болничко-клиничко испитување, при задолжителен ЕЕГ-преглед.

Се прифаќаат како утврдени и оние случаи кои порано се докажани на невропсихијатриски клиника, ако поседуваат соодветна отпусна листа-писмо. Случаите на детски епилепсии се сметаат за излечувани ако по дванаесеттата година од животот немале напади, под услов во тој ист период да не примале антиепилептична терапија. Мислење и предлог за оценка на способност дава само специјалист-невропсихијатар. За дијагностика на епилепсија потребно е да се исклучи цистицеркоза.

100. Се вбројуваат:

- оштетувања на тригемиусот
- оштетувања на фацијалисот
- оштетувања на другите кранијални нерви
- оштетувања на нервните корени и плексусот
- мононеуритис на горните екстремитети и мононеуритис мултиплекс
- мононеуритис на долните екстремитети
- херeditарна и идиопатска периферна невропатија
- инфламаторна и токсична невропатија

105. Во овие заболувања спаѓаат тешките хронични воспалителни или дегенеративни процеси на рабовите на капациите и врзаницата кои барат долготрајно лекување и значително ја смеќаваат функцијата на окото.

106.1. Способноста се одредува според точките кои се однесуваат на настанатите очни промени, на состојбата и функцијата на органите за вид (острина на видот, видно поле, поле на поглед, адаптација и др.).

107. Конечната оценка на способноста се донесува по запрениото лекување во зависност од степенот на функционалните оштетувања и врз основа на соодветните точки од овој Список.

108. Под јако упорно стеснување се подразбира стеснување кое јасно се изразува во сите околности, а не само повремено. Во заболувања, односно мани кои можат да предизвикаат такво стеснување спаѓаат на пример: атрезија на солзните точкици, стенози од појак степен или облитерации на одводниот систем на солзите, солзни фистули и др.

109.8. Под тешки и прогресивни последични миоптични промени во окото треба да се подразбираат: руптури (бруховиамембрана), крвни изливи во хориоретината во јак степен, опсежна раресификација на пигментниот епител, атрофија на хориоретината, заден стафилом, упадлива стеснатост и издолженост на крвните садови на мрежницата, јако изразена дистонична дегенерација на мрежницата, јако изразена разреденост на стаклестото тело со густи матности сл.

1	2	3	4
98	Мускулни заболувања од воспалителна, метаболична и друга природа, прогресивна мускулна дистрофија, конгенитална миотонија, дистрофична миотонија, миастенија гравис, прогресивна мускулна спинална атрофија и др. (G-10- G 59)	ОГ Н	Н
99*	Епилепсија (Е 40)	ОГ Н	Н
100*	Заболувања на периферниот нервен систем (Е 60-Е 64) 1. Без функционални нарушувања и со полесни функционални нарушувања	С	С Н
	2. Со умерени функционални нарушувања на нервите (или само на еден нерв) кои не ги нарушуваат битните функции	С ОГ	Н
	3. Со потешки функционални нарушувања	Н	Н
VII. БОЛЕСТИ НА ОКТО И НА АДНЕКСИТЕ (H00-H 59)			
104	Конјуктивитис верналис (H10) 1. Полесна форма	С	С
	2. Потешка форма	С(ЗК)	Н (С-ЗК)
105*	Тешки хронични заболувања на врзницата или рабовите на капациите на едното или обете очи (H00-H03)	С ОГ (г)	Н (С)
106*	Трахом (H02.0) 1. Полесна форма	Л	Н (Л)
	2. Потешка форма	С ОГ (г)	Н (С)
107*	Воспалителни заболувања и состојби по повреда на окото: - кератитис (H16) - склеритис (H15) - иридоциклитис (H20) - хориоретинитис (H30) - увеитис - ретинитис (H33) - неуритис оптици и др. (H46)	Л	Л
108*	Воспаление на солзната жлезда и на солзните водови (H04)	Л ОГ (г)	Н (С)
109*	Рефракциони аномалии (H52) 1. Кратковидност на едното или на обете очи преку две диоптрии или далековидност на едното или на обете очи преку три диоптрии	С ОГ (б)	Н (С)

110. Под дефектен бинокуларен вид се подразбира непостоење на фузија или доколку стереоскопски вид е преску 400 испитан со орторејтер или со некоја друга метода.
111. Случаите со диплопија се оценуваат како ограничено способни, доколку двосликите се присутни во подрачјето кое се наоѓа надвор од 20 аголниите степени во однос на точката на фиксација.
- 112.1. Под компензиран глауком се подразбира глауком кај кого интраокуларниот притисок се регулира со помош на лекови или по оперативен пат и кај кој не постојат функционални промени (нормална острина на видот , без промени во видното поле и сл.).
- 112.2. После завршеното лекување оценката на способност се донесува според состојбата на видот и последиците кои се настанати од секундарниот глауком или од примарното заболување кое довело до настанување на секундарен глауком.
- 116.Под поголеми трајни дефекти во видното поле се подразбираат хемианопсии и поголеми парацентрални, апсолутни скотомички, што најмал размер е поголем од 30° и поголеми периферни испадни и депрсии чиј најмал размер е поголем од 40° или ако испадот досегнува до 10 од фиксационата точка.

1	2	3	4
109*	2. Прост кратковид астигматизам на едното или на обете очи со рефракција на едниот меридијан преску две диоптрии, или прост далековид астигматизам на едното или обете очи со рефракција на едното или обете очи преску две диоптрии	С ОГ (б)	Н (С)
	3. Сложен кратковид астигматизам на едното или обете очи со рефракција на едниот меридијан преску две диоптрии или сложен далековид астигматизам на едното или обете очи со рефракција на едниот меридијан преску три диоптрии	С ОГ (б)	Н (С)
	4. Кратковидост или далековидост на обете очи преску седум диоптрии	С ОГ (б)	Н
	5. Сложен кратковид или далековид астигматизам на обете очи кај кого разликата во рефракцијата меѓу два меридијани е поголема од четири ипол диоптрии	С ОГ (б)	Н
	6. Сложен далековид или кратковид астигматизам на двете очи со рефракција на еден меридијан преску седум диоптрии	С ОГ (б)	Н
	7. Прост или мешовит астигматизам на обете очи преску четири ипол диоптрии	С ОГ (б)	Н
	8. Кратковидност или кратковид астигматизам на обете очи со тешки и прогресивни последични промени на очното дно, без оглед на степенот на рефракцијата	ОГ (б) Н	Н
	9. Анизометропија поголема од шест диоптрии	С ОГ (б)	Н
110*	Нарушување на мотилитетот на очите (Н49-Н50)	С ОГ (б)	Н (С)
	1. Придружен страбизам	С ОГ (б)	Н (С)
111*	2. Хетерофори	С ОГ (б)	Н (С)
	Парализи и парези на мускулите на очното јаболкце (Н51)	С ОГ (б)	Н (С)
112*	1. Без диплопии	ОГ (б) Н	Н
	2. Со диплопии	ОГ (б) Н	Н
113	Глауком (Н40) окуларна хипертензија	ОГ (б) Н	Н
	1. Примарен глауком	Л	Н (Л)
114	2. Секундарен глауком на едното или обете очи	Л	Н (Л)
	Аблација на мрежницата или ретинопиза (Н33)	ОГ (б) Н	Н
115	Идиопатска хемералопија (Н53)	ОГ (б) Н	Н

117. Означените острини на видот се однесуваат на вредностите постигнати со корекциони стакла. Острината на видот систематски се испитува со орторејтер, а алтернативно со ортоптички таблички.

118. Способноста за распознавање на боите се испитува со орторејтер, псеудоизохроматски таблички спред Ишијар или со аномалоскоп. При одредувањето на должноста во одделни видови, родови и служби да се раководи со степенот на нарушувањето на колорниот вид.

119 и 120.. При оценувањето на способноста со еднострана афакија, со сублуксација или на леќите, како мерило да се земе острината на видот со онис корекциони стакла што при бинокуларен вид може субјективно да се поднесат.
Оцената се дава по завршеното лекување. Ако лицето одбива операција и лекување се оценува како неспособно.

121. При разгледувањето на оцената на способноста по овие точки да се земат предвид критериумите наведени во точ. 116 и 117 од кои исто така зависи оцената на способноста.

1	2	3	4
115.*	Тапеторетинална дегенерација (H35)	ОГ (б) Н	Н
116*	Поголеми трајни дефекти во видното поле (H53-H54) 1. На едното око	С ОГ (б)	Н (С)
	2. На двете очи	Н	Н
117*	Трајно намалување на острината на видот од функционална природа или поради матност во прозрачни средини, промени на очното дно, во видниот пат или во оптичките центри: - амблиопија (H53) - матност на рожницата, леќата и стаклестото тело (H25H28) - хориоретинитис (H30) - атрофија на видниот нерв и др. (H46) 1. Острина на видот на едното око помала од 0,50, а на другото око поголема од 0,70	С ОГ (б)	Н
	2. Острина на видот на двете очи помала од 0,70	С ОГ (б)	Н
	3. Острина на видот на двете очи помала од 0,40	ОГ (б) Н	Н
	4. Целосно слепило или намалување на острината на видот на едното око под 0,10 без оглед на острината на видот на другото око	ОГ Н	Н
118*	Растројства во распознавањето на бои (H53) 1. Аномални дихромати и трихромати	С	Н (С)
	2. Дихромати	С ОГ (б)	Н (С)
	3. Ахроматопсија	ОГ (б)	Н
119*	Афакија стекната или псеудоафакија на едното или на двете очи (H27)	ОГ (б) Н	Н
120*	Луксација или сублуксација на леќите во едното или двете очи (H27)	Н	Н
121	Меѓусебно сраснување на капаците или капаците и очното јаболкце (H02-H03) Ако во помала мерка ја нарушува функција на очите: 1. На едното око	С	Н (С)
	2. На двете очи	С ОГ (б)	Н (С)
	Ако појакно ја нарушува функцијата на очите (острината на видот, видното поле или полето на погледот) 3. На едното око	С ОГ (б) Н	Н
	4. На двете очи	Н	Н
122*	Трајна спуштеност на горниот капак (H02-H03) 1. Кои при хоризонтална положба на очното јаболкце делумно ја покрива зеницата на едното или двете очи	С ОГ (б)	Н (С)

123. и 124. При оценувањето да се земат предвид само оние растројства кои можат да доведат до оштетување на очното јаболкце. Доколку овие промени предизвикуваат упорно солзење, оштетување на врзницата или рожницата, тогаш се оценуваат според точка 117.

125. и 127. Оцена се дава по комплетното офталмошко испитување, земјаки ја предвид острината на видот.

131. Во поретки случаи восните старешини кои имаат често повторувачко воспаление на средното уво им се дава оценка,ограничено способен (независно од состојбата на слухот) поради подложноста на штетното дејствување на неповолните метеоролошките услови. Доколку истовремено значително е оштетен слухот, се оценува согласно на точка 134.Слухот се испитува со скрининг аудиометрија или со шепот. Сите открити наглувости се испитуваат со тонална линеарна аудиометрија.

132. Оцената за способноста кај растројствата на вестибуларната функција ја дава само оториноларингологот врз основа на калоричен и ротаторен тест.

Доколку вестибуларно растројство постои и поголем губиток на слухот, се оценува по Т 134.

134 Наглувост или глувост поради хронично воспаление на средното уво, состојба после воспаление на средното уво, тимпаносклероза, отосклероза,состојби после оперативни интервенции; стапедектомија,радикални трепанации, тимпанопластика и сл.невросензитивни оштетувања на слухот, конгенитални мани и др.

Просечната загуба на слухот ја оценува надлежен оториноларинголог.

1	2	3	4
122	2. Трајна или целосна спуштеноост на горниот капак на едното или двете очи	Н	Н
123*	Лагофталмус на едното или двете очи (НО2)	ОГ (б) Н	Н
124*	Ентропијум, ектропиум (НО2) 1. На едното око	С ОГ (б)	Н (С)
	2. На двете очи	ОГ (б) Н	Н
125*	Кератокопус на едното или двете очи (Н18.6)	ОГ (б) Н	Н
126	Недостаток на едно око (Н55, Q11)	ОГ (б)	Н
127*	Нистагмус на окуларна генеза (Н55)	ОГ (б) Н	Н
VIII. БОЛЕСТИ НА УВОТО И МАСТОИДНИОТ ИЗРАСТОК (Н60-Н95)			
131*	Хронично гнојно еднострано или обострано воспаление на средното уво (мезотимпанално, оситично, со холестеатом или со голема сува перфорација на ушното тапанче (Н66-Н75)	С ОГ (в,г)	Н (С)
132*	Изолирани периферни вестибуларни растројства, со нормален или лесно редуциран слух: невронитис, вестибуларис, мениериформен синдром,лабиринтропатија и др. Н 80-Н-83	С ОГ (г) Н	Н (С)
134*	Наглувост и глувост (Н90) 1. На едното уво просечната загуба на слухот до 50 dB, а на другото слухот е нормален	С	Н (С)
	2. На едното уво просечната загуба на слухот е поголема од 55 dB, а на другото слухот е нормален	С ОГ (в)	Н (С)
	3. На двете уши просечната загуба на слухот е до 50 dB	С ОГ (вг)	Н
	4. На едното уво просечната загуба на слухот е поголема од 50 dB, а на другото-до 50 dB	С ОГ (в,г,д)	Н
	5. На двете уши просечната загуба на слухот е поголема од 50 dB	ОГ(в) Н	Н

141. Ревматична грозница се утврдува во болничко-клинички установи.

142. Се вклучуваат стекнати срцеви мани на:

- валвули на митрално устие
- валвули на аорта
- митрални и аортални валвули
- на други ендокардијални структури

Дијагнозата на срцевата мана мора да биде поставена со определена спецификација на видот, а не само „vitium cordis“. Дијагнозата мора да ја утврди кардиолог.

142.1. Како мана на срце, стекната од лесен тип се смета ако нема ЕКГ РТГ и ехокардиографски знаци за зголемување на срцевите структури, со уреден тест на оптоварување. Се решава болнички или поликлинички, од кардиолог.

142.2. Како стекната срцева мана од потешок степен се смета ако има знаци за зголемување на срцевите структури на ЕКГ, РТГ или ехокардиографија или знаци за срцева декомпензација.

143. Вродени мани утврдува кардиолог како под точка 142.

144. Оценка за поволен и неповолен тераписки исход дава кардиолог како точка 142.

145.1. Сите недоволно дефинирани или гранични случаи треба да се упатат на преглед кај лекар-специјалист-кардиолог.

145.2 Под непостојано зголемување на крвниот притисок од потешок степен се подразбира зголемување на крвниот притисок преку 24,0 кПа за систолниот и (или) преку 13,3 кПа за дијастолниот. Во оваа група спаѓаат и случаите од точка 145.1 со хиперинтензивно реагирање при оптоварување. Хиперинтензивно реагирање при оптоварување настанува кога при субмаксималниот тест на оптоварување ќе дојде до скок на вредноста на крвниот притисок преку 14,7 кПа за дијастолниот и преку 26,7 кПа за систолниот.

145.3. Трајно зголемување на крвниот притисок од полесен степен постои ако вредностите на систолниот крвен притисок за време на набљудувањето во стационарот се постојано на 24,0 кПа, а помали се од 26,7 кПа или ако вредностите на дијастолниот крвен притисок се постојано на 13,3 кПа, а се помали од 14,7 кПа. Овие случаи, без промени на срцето и крвните садови и без хиперинтензивно реагирање при оптоварување се оценуваат со оцената „ограничено способен“. Во сите горенаведени случаи под оваа точка се земаат во обзир само оние вредности на крвниот притисок кои се утврдени во текот на набљудувањето во болничка установа и без никаква медикаментозна терапија.

146. Коронарна болест докажана со ЕКГ, коронарен стрес тест, ехокардиографија, imaging техники или коронарографија. Лица со полесен степен на коронарна болест или по извршени интервенциски кардиолошки процедури со постигнат поволен резултат (верификуван со КСТ, Е Х О техники или др. imaging техники) , може да се оценуваат како " ограничено способни ".

1	2	3	4
135	Вродени и стекнати мани на надворешното и средното уво (H61,Q16- Q 17)		
	1. Кои предизвикуваат помал естетски дефект	С	С
	2. Кои претставуваат голем естетски дефект, со деформација на лицето	ОГ (г) Н	Н
IX. БОЛЕСТИ НА ЦИРКУЛАТОРНИОТ СИСТЕМ (100-199)			
141*	Ревматска грозница:	Л С ОГ (а)	Н (С)
	1. Без заболување на срцето (100)		
	2. Со заболување на срцето (101)	Л ОГ (в)	Н
	3. Рецидив на ревматска грозница	Л ОГ (а)	Н
142*	Стекнати срцеви мани (105-109)		
	1. Од полесен степен	ОГ (а)	Н (С)
	2. Од потешок степен	Н	Н
143*	Вродени мани на срцето и големите крвни садови (Q 20-Q 24)	ОГ (а)	Н
	1. Од полесен степен		
	2. Од потешок степен	Н	Н

144*	Оперирани мани на срцето 1. Оперирани вродени мани на срцето со поволен тераписки исход	ОГ(а)	Н
	2. Оперирани вродени мани на срцето со неповолен тераписки исход	Н	Н
	3. Сите оперирани стекнати мани на срцето	ОГ(а) Н	Н
145*	Зголемување на крниот притисок (110-115) Непостојано зголемување на крвниот притисок: 1. Од полесен степен	С	Н (С)
	2. Од потешок степен	С (ЗК)	Н
	Трајно зголемување на крвниот притисок: 3. Полесен степен, без промени на срцето, крвните садови и без хипертензивно реагирање при оптоварување	С (ЗК) ОГ(а)	Н
	4. Трајно потешок степен,	ОГ(а) Н	Н
146*	<u>Коронарна болест на срцето:</u> 1. полесен степен	ОГ(а)	Н
	2. потешок степен	Н	Н

147.1 За утврдување на исхемична болест на срцето од полесен степен потребно е болничко - клиничко испитување.

147.1.3 и 4 Ако постои веродостојна медицинска документација, не е потребно болничко - клиничко испитување.

149.2. Бактериски ендокардитис мора да биде утврден во болничко - клиничка установа.

2. Хроничните заболувања на миокардот мора да се утврдат во болничко - клинички установи или во кардиолошка амбуланта врз основа на подолго набљудување, при што мора да постои соодветна медицинска документација од повеќе контролни прегледи.

151.1. Оваа точка го опфаќа и блокот на десната гранка со должина на трасе на комплексот од 0,12 секунди и повеќе, како и А V блок од прв степен со PQ интервал преку 0,24.

3. Одлука за способноста на лицата со промени кои се наведени во оваа точка потребно е да се донесува само после болничко- клиничко испитување. Доколку кај тие лица дојде до некое влошување, треба да се упатуваат на повторно испитување поради донесување на нова оценка на способноста.

Под нецелосен блок на десната гранка треба да се смета блок на десната гранка со продолжување на QRS комплексот до 0,12 секунди.

При проценка на способноста на лицата со WPW - синдром ако се утврди дека имаат или порано имале напади на пароксизмална тахикардија (дури и многу ретко) се оценуваат по точка 151.

153. Се вклучуваат:

- церебрално крварење
- оклузија на прецеребрални артерии
- церебрална тромбоза
- други цереброваскуларни заболувања
- емболија и тромбоза на церебралните артерии

Оцената се дава според наодот на невролог.

1	2	3	4
147	Перикардитис од нетуберкулозна природа (130)		
	1. Без последици и со полесни последици, но без знаци на констриктивен синдром	С (ЗК) ОГ (а)	Н (С)
	2. Со знаци на констриктивен синдром	ОГ (а) Н	Н
148*	Ендокардитис (133) 1. Ендокардитис без дефинитивно јасни срцеви мани во состојба на компензација	С(ЗК) ОГ (а)	Н
	2. Бактериски ендокардитис со изразена срцева мана	Н	Н
149*	Прележан акутен миокардитис (140)	С(ЗК) ОГ(а)	Н (С)
150*	Хронични заболувања на срцевниот мускул (142) 1. Лесно хронично оштетување на срцевниот мускул потврдено со ЕКГ, РТГ и ехакардиографија	С (ЗК) ОГ (а)	Н
	2. Посилно изразено хронично заболување со знаци за проширување, попуштање и намалена ЕФ	ОГ (а) Н	Н

151*	Растројство на спроводливоста и ритмот, без знаци на општетување на миокардот и без клиничките знаци на растројство на срцевата функција (I 47-I 52)		
	1:СВЕС, ВЕС, АВ блок I, АВ блок II, тип МоБиЦ I, нодален ритам кој добро поднесува тест на оптоварување, блок на десната гранка, нецелосен блок на лева гранка, пресексци танција	С (ЗК) ОГ (а)	Н
	2. Пароксизмална тахикардија, пресексцитација со тахикардија, ВЕС (ЛОУН- III-IV), апсолутна аритмија, болест на синусен јазол, комплетен блок на лева гранка, бифасцикуларен блок, АВ, блок II Мобиц II, АВ, блок III.	ОГ (а) Н	Н
152*	Пролапс на митрална валвула	С	С
	1. Без клиничка манифестација на болеста		
	2. Со бенигни растројства на ритмот и мала митрална инсуфициенција	ОГ (а)	Н (С)
	3. Со малигни растројства на ритмот и изразена митрална инсуфициенција	ОГ(а) Н	Н
153*	Васкуларни заболувања на ЦНС со трајни невролошки функционални растројства (тромбоза, емболија, крварење и др.) (160-169)	ОГ(а) Н	Н
	1. Во помал степен		
	2. Во поголем степен	Н	Н

157. Дијагнозата, како и степенот на заболувањето, како и состојбата на функцијата на екстремитетите, треба да бидат установени во болничко-клиничка установа во која постојат соодветни услови за такви испитувања.

159. Воспаленија на длабоките вени од горните екстремитети со трајни последици (оток, трофични промени на кожата и др.) се оценуваат според точка 163.

159. Под оваа точка се оценуваат и случаите со воспаление на длабоките вени на горните екстремитети со трајни последици (оток на рацете, трофични промени на кожата и др.).

154	Аневризми на аортата или белодробната артерија, артериско-венски фистули на белите дробови (171-172)	ОГ (а) Н	Н
155	Аневризми на периферните крвни садови (177)	С	Н
	1. Кои појакно не ја нарушуваат функцијата на крвотокот, а можат оперативнo да се отстранат.	ОГ (а)	
	2. Кои појакно ја нарушуваат функцијата на крвоток, а не можат оперативнo да се отстранат, или ако состојбата по операцијата значително не се поправа	ОГ(а) Н	Н
156	Вродени аномалии на крвните садови(Q 25-Q 28)		
	1. Ангиоми помали од капиларен тип	С	С
	2. Ангиоми големи и лесно вулнерабилни, артериско-венски фистули на екстремитетот со оток и трофични промени	ОГ (а) Н	Н
157*	Заболувања на периферните артерии (173)		
	1. Заболување на периферните артерии кои предизвикуваат умерени растројство во крвотокот и функцијата на екстремитетите во полесен степен	С ОГ (а)	Н
	2. Облитерирачки процеси на периферните артерии, кои потешко ја нарушуваат функцијата на екстремитетите или доведуваат до видни трофични промени на нив (Burger) 1731	ОГ (а) Н	Н

1	2	3	4
158	Генерализиран васкулитис: polyarteritis nodosa, Vagenerova грануломатоза, хиперсензитивен васкулитис-есенцијална мешовита криоглобулинемија, M. Henosh-Schonlein, Behcetova болест и др. (M 30-M 36)	C ОГ (а)	H (C)
	1. Полесна форма		
	2. Потешна форма	ОГ (а) H	H
159*	Проширување на вените на екстремитетите (I 83)		
	1. Проширување на вените, односно појакно изразени вени без варикозни јазли на потколеницата	C	H (C)
	2. Појакно проширување на вените со варикси на колатералите и главното стебло v.saphagae magnaе, кои се простираат и на бутот	C ОГ (а)	H
	3. Пигментација околу зглобовите со индурација на кожата, хроничен едем на кожата, атрофија на кожата, улкус со варикозитет, кои не можат да се отстранат со операција или со друго лечење	ОГ (а) H	H
	4. Sundroma Raunaud (I 73.0)	ОГ (а)	H
160	Хемороиди (I 84)	C ОГ (а)	H (C)
	1. Кои можат да се излечат без последици или со полесна инсуфициенција на аналниот сфинктер		

162. Оцената се дава според состојбата на екстремитетите (оток, трофични промени), како и спрема состојбата на кожата.

164. Дијагнозата се поставува во болничко-клинички установи. Оцената се донесува по завршеното лекување.

165.1. Под рецидивирачки акутен бронхитис подразбираме повторување на инфекцијата на дишните патишта на протрахираниот тек, следени со опструкција на дишните патишта, кој не ги исполнува критериумите за дијагноза на хроничен опструктивен бронхитис и бронхијална астма.

165.2. Под тешки форми на воспаленија на белите дробови и белодробната плесра се подразбираат оние случаи чие лечење траело преку 30 дена, а регресијата не била целосна.

166. Оваа точка се однесува на лицата кои боледуваат или биле болни од заболувања на дишните патишта или белите дробови од различна етиологија, освен туберкулоза, а се со хроничен тек и имаат последици кои влијаат на нивната функција како и на функцијата на кардиоваскуларниот систем. Дијагнозата на наведените заболувања се поставува во специјализирани болнички установи.

Види го објаснувањето по Т 9.

160	2. Хемороиди по неуспешни оперативни зафати со инсуфициенција на аналниот сфинктер	C ОГ (а) H	H
161*	Варикоксела (I 86)	C	C
162*	Елефантијаза на екстремитети и другите хронични едеми на екстремитетите како последица на промени на вените од воспаленија, без секундарни варикси, како и на едеми поради патеката на лимфата, според степенот на изразеноста и функционални пречки (I 87-188)	ОГ (а)	H
163*	Тромбоза на длабоките вени на екстремитетите (I 82)	ОГ (а) H	H
164	Белодробен тромбоемболизам (I 26)	Л ОГ (а) H	H

Х. БОЛЕСТИ НА РЕСПИРАТОРНИОТ СИСТЕМ (J00-J 99)			
165*	Акутни респираторни заболувања (J00-J06 и J 20-J22) 1. Рецидивирачки акутен бронхитис	Л	Н (Л)
	2. Апсцес на белите дробови и тешки облици на воспаление на белите дробови и белодробната плевра со излив (J85 J 90)	Л	Н (Л)
166*	Хронични заболувања и последици од хронични заболувања на дишните патишта и белите дробови од нстуберкулозна природа Хроничен бронхитис (J 41,J42, J 44) 1. Без општетување на функцијата на белите дробови	С	Н
	2. Со општетување на функцијата на белите дробови од лесен или среден степен	С (ЗК) ОГ(г)	Н
	3. Со општетување на функцијата на белите дробови од тежок степен	ОГ (гд) Н	Н
	Емфизем на белите дробови (J43) 4. Опструкциски и едностран емфизем	С С (ЗК)	Н
	5. Пневмокиоза (J 60-J 65)	С (ЗК) ОГ(С)	Н
	6. Болести предизвикани со органска прашина (скетринзичен алергиски алвеолитис) (J 67)	ОГ (г) Н	Н
	7. Цистична фиброза на белите дробови (J 84.1)	С ОГ (г) Н	Н

168.1. Под полесни облици се подразбира астма без напади на душње во последните две години.

Со бронхопровокациско тестирање се докажува помал степен на бронхна реактивност.

168.2. Под потежок облик на бронхијална астма се подразбира заболување кое се манифестира со чести напади на душње за време на носна служба, кое го опсервирал лекар. Оцената се дава по пократка хоспитализација. Во потешки облици на астма, со бронхопровокациско тестирање се докажува поголем степен на бронхна хиперактивност. Во потешки облици на астма може да се вброи и заболување за кое се поседува медицинска документација од специјализирана установа за континуирано лекување на болеста.

169.2. Озената и склеромот мора да се дијагностицираат во болничка установа.

171. Полипозис нази,јувенилис деформанс - Woakes- се дијагностицира во болничко-клиничка установа.

172. Според оваа точка се дава оценка ако нема пречки при дишењето, а ако има се оценува според точка 173.

173. Болестите и маните наведени во оваа точка се установуваат само со специјалистички преглед. За грѹба ориентација на респираторната функција на носот може да служи и ориентацијата за проодноста на носниците со последователно затнување на носниците и со дишење на незатната носница.

168*	Бронхијална астма (J45) 1. Полесни облици	С С (ЗК) ОГ(г)	Н
	2. Потешки облици (J 46)	ОГ (г) Н	Н
169*	Хронични заболувања на носните шуплини (J31.0) 1. Хроничен атрофичен ринитис без создавање на красти во носните шуплини (rinitis atrofika simpleks)	С ОГ (г)	Н (С)
	2. Озена и склером	С ОГ (г) Н	Н
170*	Хронични заболувања на синусите (J32) 1. Катарални и гнојни	С (ЗК)	Н (С)
	2. Алергични заболувања на слузницата на носот и на носните синуси (J 30)	С ОГ (г)	Н
	3. Со полипоза која го отежнува дишењето (J33.0)	С ОГ (г)	Н

171*	Poluposls nasi juvenils deformans-Woakes (J33.1)	ОГ (f) Н	Н
172*	Трајни конгенитални и стекнати оштетувања на надворешниот нос кои предизвикуваат (J 34, Q 30)	С	Н (С)
	1. Умерени естетски дефекти (ринолордоза-риносколиоза во поголем степен) без функционални растројства		
	2. Големи естетски дефект (целосно недостасување на носот)	ОГ(f) Н	Н
173*	Мани и последици по повреди и заболувања на носот 1. Со незначителни пречки при дишењето (перфорација на септумот, девијација на септумот, синехии и др) (J30-J 34 Q30)	С	Н (С)
	2. Со отежнати пречки при дишењето	ОГ (f) Н	Н
	3. Со тешки пречки при дишењето, кои со оперативен пат не можеле да се отстранат (коскеста атресија на хоанот, стеноза на носницата и др.)	ОГ (f) Н	Н

175.2. Оцена „ограничено способен“ се дава при состојба без невролошки испади.

177. 1.Ограничена способност се однесува на специјални родови и служби. Не се способни за нуркачи, , падобранци и сл.

177.2. По хируршко згрижување со торактомија.

177.3. Ако рецидивскиот пневмоторакс не е згрижен хируршки, а рецидивите не се повторуваат, може да се даде и конечна оцена „ограничено способен“.

178. Бронхисктазии докажани бронхографски.

178.1. Под полесни облици на бронхисктазии се подразбираат цилиндрични или варикозни бронхисктазии во едното белодробно крило, кои се без присуство на секундарна инфекција без локализиран рецидивирачки пневмони и белодробната функција е нормална.

178.2. Под потешки облици на бронхисктазии се подразбираат вреќести или цистични бронхисктазии, без оглед на пространството, цилиндрични или варикозни бронхисктазии кои зафаќаат повеќе од едно белодробно крило или бронхисктазии со трајно присуство на секундарна инфекција со рецидивирачки пневмонии или бронхисктазии со потешки оштетувања на белодробната функција (види 1.5.).

179. До 183 да се видат објаснувањата под Точка 9.

174	Вродени и стекнати мани на гркланот(J 37, J 38,Q 31) 1. Кои не го отежнуваат нормалното дишење не го отежнуваат говорот (еднострани парализа на гласниците, фонастенија)	С ОГ (f)	Н (С)
	2. Кои го отежнуваат дишењето по природен пат и говорот (стенози, обострана парализа на гласниците жици, состојба по ларингектомија, неизлечени бенигни тумори)	ОГ (f) Н	Н
175*	Вродени или стекнати мани на фронталните синуси 1. Состојба по повреда или операција на фронталните синуси	С ОГ (r)	Н
	2. Состојба на повреда или операција на фронталните синуси, ако недостасува табула интерна	ОГ (r)	Н
177*	Пневмоторакс (J 93) 1. Спонтан пневмоторакс, прв пат	Л	Н (Л)
	2. Рецидивски спонтан пневмоторакс, опериран	ОГ (a) Н	Н
	3. Рецидивски спонтан пневмоторакс, неопериран	ОГ (a) Н	Н
178*	Бронхисктазии (J47) 1. Полесни облици	С (ЗК) ОГ (r)	Н
	2.Потешки облици	ОГ (r) Н	Н

179*	Вродени мани на органите за дишење: белодробен секвестар и цисти на белите дробови и патолошки белодробни артерско-венски комуникации (Q 32-Q 34) 1. Неоперирани	C ОГ (а) Н	Н
	2. Оперирани	ОГ (а) Н	Н
180*	Последици од хронични запаленија на белите дробови и белодробната плевра (J44-J47, J60-J70) 1. Со нормална белодробна функција	C	Н (C)
	2. Со оштетување на функцијата на белите дробови од полесен и среден степен	C (ЗК) ОГ(а)	Н
	3. Со оштетување на функцијата на белите дробови од потежок степен	ОГ(а) Н	Н
181*	Релаксација на дијафрагмата (J 98.6) 1. Од помал степен без оштетувања или со оштетување на функцијата на белите дробови од полесен степен	C	C
181	2. Од среден степен, со оштетување на функцијата на белите дробови од среден степен	C ОГ (а)	Н (C)
	3. Од поголем степен, со оштетување на функцијата на белите дробови од потежок степен	ОГ (а) Н	Н
182	Последици од повреда на белите дробови и плеврати (S27-S 29) 1. Без оштетувања или со оштетувања на функцијата на белите дробови од полесен степен	C	Н (C)
	2. Со оштетување на функцијата на белите дробови од среден степен	C ОГ (а)	Н
	3. Со оштетување на функцијата на белите дробови од потежок степен	ОГ (а) Н	Н
183	Состојба по лобектомија, сегментектомија или парцијални ресекции поради различни заболувања на нетуберкулозна и немалигна етиологија (J 95-J 96)	C ОГ(а)	Н
184.	Состојба по пулмектомија и билобектомија поради различни заболувања	ОГ(а) Н	Н
185*	Солитарни сенки во белите дробови, со неутврдена етиологија 1. Неоперирани	C ОГ(а)	Н
	2. Оперирани	C ОГ (а)	Н
XI. БОЛЕСТИ НА ДИГЕСТИВНИОТ СИСТЕМ (K 00-K 93)			
186	Анодонција (K.00.0)	C	Н (C)
187	Парадентопатија (K05-K-06)	C	Н (C)
188	Вродени и стекнати мани на усната шуплина, јазикот, вилицата, виличните зглобови и жлездите за плукање (Q 35-Q-38) 1. Во полесен степен, без функционални пречки	C	Н (C)
	2. Во потежок степен, со функционални пречки	ОГ (f) Н	Н
	3. Ринолалија кај вродени расцепи на непцето	C	Н
	4. Фистула на непцето по реконструиран расцеп	ОГ(f) Н	Н

189	Leukoplakija mukoze oris generalizata (K 13.2)	C ОГ (f)	H
190	Вродени или стекнати мани, како и последици од повреди, заболувања и операции на хранопроводникот (K22.5,Q 39) 1. Без функционални растројства	C	H (C)

191. Дијагнозата на улкусната болест мора да биде документарна со директни радиолошки и гастроскопски односно дуоденоскопски наоди на улкусната болест.

Непосредни радиолошки наоди на улкусните болести се:

- нипа, без оглед на тоа дали има или нема деформации,
- конвергенција на наборите кон една точка, без оглед на тоа дали постои деформација или не,
- константна деформација на булбусот и конвергенција на наборот

192. Се вклучуваат:

- гастритис и дуоденитис
- растројство на желудачната секреција

192.2. Дијагнозата се утврдува од страна на гастроентеролог врз основа на болничко - клиничко испитување.

193. Потребно е болничко-клиничко испитување.

194.1. и 194.2. Се вклучуваат херниите:

- ингвинални,
- скротални,
- крурални,
- спигастрични,
- умбиликални,
- вентрални,
- лумбални

190	2. Со лесни функционални растројства (дивертикули, кардио-спазми и др.) (K 22.5 K 220)	C ОГ (f)	H
	3. Со потешки функционални растројства (стенози, сраснување и др.) (K 22.2)	ОГ (f) H	H
191*	Улкусна болест: На желудникот (K 25) 1. Првпат откриен, свеж облик	C (ЗК)	H (C)
	2. Рецидивирачки, резистентен на терапија (болниот не се сложува на операција)	C (ЗК) ОГ (f)	H (C)
	Опериран желудник: 3. Billroth I, Billroth II гастроентероанастомоза, со ваготомија или без ваготомија, без функционални пречки или со потешки односно со тешки функционални пречки	ОГ (f) H	H
	4. Пептичен улкус по операција на желудникот	ОГ (f) H	H
	На дванаесетопалачното црево (K 26) 5. Првпат откриен, свеж облик	C (ЗК)	H (C)
	6. Хроничен улкус, без тешки функционални растројства во опитата состојба (K 25.7)	C (ЗК)	H (C)
	7. Хроничен улкус со потешки функционални растројства (пенстрација во околните органи, стеноза, повторени крварења), ако болесникот не сака да се оперира (K 25.4.)	ОГ (f) H	H
192*	Хроничко воспаление на слузокожата на желудникот или цревата (K 29.5) 1. Без растројства на опитата состојба	C	C
	2. Со потешки растројства на опитата состојба	ОГ (f) H	H
193*	Други долготрајни и неизлечиви болести на желудникот и цревата: стенози, стеркорални фистули, улцерозни колитис, Стоhn- ова болест, други тешки облици на колитис и снтери- тис и потешки последици од операции на овие органи (K31.1 K 31.6 K 51 K 50 K 52)	ОГ (f) H	H

194*	Хернии (К 40-К 46) 1. Кои можат оперативно да се излечат	С	Н (С)
	2. Кои не можат оперативно да се излечат и рецидиви на хернија	С ОГ (а)	Н
	3. Хернии: - дијаграматични (К 44) - оптураторни (К 45) - искијадични (К 45) - перинеални (К 45)	С ОГ(а) Н	Н

195. По оваа точка се земаат предвид само случаите на хроничен адхезивен перитонитис, кој може да се докаже со објективни испитувања.

196.1. Анални фистули и фисури можат оперативно да се лечат, а во случај на неуспех-се дава оцената според точка 196.4.

197.1. Според оваа точка се оценуваат и фистулите во stomачниот сид, поради заостанати конци по операција.

197.2. Под фистула на stomачниот сид, која настанала како последица на повреди на органите, се подразбира фистула која комуницира со абдоминалните органи (црева, екстрахепатични патишта и сл.).

198. Се вклучуваат:

- цревни опструкции
- гастронтеритис и колитис (со исклучок на улцерозен) од неинфективно потекло
- дивертикули на цревата
- функционални растројства на цревата
- други болести на цревата и перитонеумот

При оценувањето на способноста, покрај органските и функционалните растројства, треба да се имаат предвид и растројствата на општата состојба на болесникот (малокрвноста, телесната слабост, лабилноста на централниот нервен систем и сл.). Оваа точка не се однесува на хернии, кои се распоредени во точка 194.

198.1. Се подразбира стеснување на луменот, кој не причинува пречки во пасажата или другите функции на цревата.

199. Дијагнозата на хроничниот хепатитис мора да биде утврдена во болничко-клиничка установа со хистолошки преглед на ткивото на црниот дроб добисно со биопсија. Ако од било која причина не е вршен наведениот преглед, оценка се дава врз основа на клиничкиот наод и сестрано биохемиско-лабораториско испитување.

200. Дијагнозата се поставува исклучиво во болничко-клинички установи, а врз основа на хистолошки и биохемиски наоди.

194*	4. Хијатус хернии (К 44)	С,ОГ (а) Н	Н
195*	Перитонеални адхезии (К 66.0) 1. Перитонеални адхезии без растројства во пасажот	С	С
	2. Хроничен адхезивен перитонитис од туберкулозна природа, кој создава пречки во пасажот (К 65.8)	ОГ (а) Н	Н
196*	Заболувања на ректумот и анусот (К 60-К 62) Кои можат да се излечат без последици: 1. Анални фистули и фисури перианален апсес К 60 (К 61.0)	С ОГ (а)	Н (С)
	Кои не можат да се излечат без последици: 2. Пропале на ректумот (К 62.3)	ОГ (а) Н	Н
	3. Пелвиректални фистули (К 60.4)	ОГ (а) Н	Н
	4. Рецидивни анални фистули со инсуфициенција на сфинктерот (К 60.1)	Н	Н
	5. Конгенитални малформации и последици од повреди со изразити функционални пречки (К 40-К 43)	Н	Н
197*	Фистули на stomачниот сид (К 60.4) 1. Без повреди на органите или коските	С	С
	2. Како последица на повреди на органите или коските	Н	Н
198*	Други заболувања на органите за варење или последици од операции на нив (К 90-К 93) 1. Без растројства на функцијата	С	С
	2. Со умерено растројство на функциите	С ОГ (а,а')	Н
	3. Со потенци и тешки растројства на функциите	Н	Н

199*	Хроничен хепатитис (К 73.0) 1. Хроничен перзистентен хепатитис	С ОГ (а) Н	Н (С)
	2. Хроничен активен хепатитис (К 73.2)	ОГ (а) Н	Н
200*	Стеноза на црниот дроб (К 76.0)	С ОГ(а) Н	Н

202.2. Под потешок облик на сраснување или калкулоза на жолчната кесичка се подразбира хронично воспаление на жолчната кесичка со оштетување на функцијата на црниот дроб и жолчните патишта. Оцена се дава врз основа на клиничкиот наод и сестрано биохемиско-лабораториско испитување.

202.4. Функционалните растројства треба да се земат предвид кај операциите на жолчните патишта, по кои доаѓа до холангити и холангиолити, и тоа кај дериватни операции на жолчните патишта (кај стеноза на папилата, Т-дренажа, холедоходуодноанастомоза, холедохојејунуанастомоза и трансдуоденална папиломија).

203. Оцена се дава врз основа на болничко-клиничко испитување.

207. Дијагноза на дерматози поставува дерматолог, а ако е потребно, се верификуваат и хистолошки.

208. Оцена се дава врз основа на наодот на дерматолог, а по потреба, и на алерголог.

209.4. и 209.5. Се вклучуваат фотодерматози:
- предизвикани од радијации
- предизвикани од други специфични агенси
- неназначна причина

209.6. 209.7. и 209.8. Се вклучуваат лузни ограничени на:
- окоото
- лицето, главата и вратот
- трупот
- горниот екстремитет, освен рачниот зглоб и шепата
- рачниот зглоб и шепата
- долниот екстремитет
- лицето, главата и вратот со екстремитетите
- трупот со екстремитетите
- лицето, главата и вратот со трупот и екстремитетите
- други и неназначни делови

215. Лузните и лузничните атрофии на кожата ги оценува и хирург, а оцената на способноста се дава зависно од оштетувањето на функцијата на соодветни органи (зглобови, мускули и др.).

201	Цироза на црниот дроб (К 74)	ОГ (а) Н	Н
202*	Хронично заболување на жолчната кеса и жолчни патишта (К 81 Е) Сраснувања по процес на воспаление на жолчната кеса: 1. Од полесен облик (дискинезија, без калкулоза)	С ОГ (f)	Н (С)
	2. Од потешок облик или калкулоза на жолчната кеса (К 80)	Л С ОГ (f)	Н
	Оперирана жолчна кеса поради каменчиња или хронично заболување: 3. Без функционални растројства (К 80)	С	Н (С)
	4. Со функционални растројства	ОГ (а) Н	Н (С)
203*	Хронични заболувања на панкреасот: хроничен панкреатитис, циста, литијаза и др. (К 86.1, К 86.2, К 86.8)	С ОГ(а) Н	Н
204	Асимтоматска ХБсАг-смија и анти ХЦВ позитивност	С	Н (С)

XI. БОЛЕСТИ НА ДИГЕСТИВНИОТ СИСТЕМ (К 00-К 93)			
207*	Гнојни заболувања на кожата и нејзините аднекси (L00-L 08) 1. Акутни облици	C	C
	2. Полесни хронични облици	C	H (C)
	3. Потешки хронични облици	C ОГ(f)	H
208*	Алергични заболувања 1. Уртикариа акута (L50)	C	C
	Уртикариа рецидиванс хр (L 50.8) 2. Полесни форми	C	H (C)
	3. Потешки форми	C ОГ(f)	H
	4. Екцем, невродермитис и други хронични алергиски дерматози (L 20-L30)	C ОГ(f)	H
209*	Физички општетувања на кожата Оштетувања од студ (Т33-Т 35) 1. Последици од замрзнувања од полесен степен, без функционални растројства	C	C
	2. Последици од замрзнувања од потежок степен, односно хроничен облик, без функционални пречки	C	H (C)
	3. Последици од замрзнувања од потежок степен, односно хроничен облик, со функционални растројства	C ОГ(f)	H (C)
	Фотодерматози (L 55- L 56) 4. Благи облици без функционални општетувања	C	C
209*	5. Потешки хронични облици со функционални растројства	C ОГ(f)	H (C)
	6. Термичка повреда (подоцнежни последици)	C ОГ(f) H	H (C)
	Последици од ренгенско зрачење: 7. Мали површини без функционални растројства	C	H (C)
	8. Со функционални пречки	ОГ(f) H	H
210	Булозни дерматози (L10-L14) 1. Дерматитис херпетиформис (M. Duhring)	C ОГ (f)	H (C)
	2. Сите облици на пемфигус	ОГ (f) H	H
211	Хронични дискоидни еритемски лупус (L 93) 1. Со помало пространство	C	H
	2. Со поголемо пространство	C ОГ (f)	H
212	Псоријаза (L 40) 1. Со помало пространство	C	H
	2. Генерализирани артропатски и пустулозни форми	ОГ(f) H	H
213*	Генодерматози (L 85) 1. Ихтиозис-полесен облик	C	H (C)
	2. Ихтиозис-потежок облик	ОГ (f) H	H
	3. Кератодермија палмоплантаре	H	H
214		C	C
	1. Витилиго од помал степен 2. Витилиго со поголемо пространство	C,ОГ (f)	H
215*	Лузни на кожата (L 90, L 91) 1. Без функционални растројства	C	C
	2. Со функционални пречки, вулнерабилни, што можат оперативно да се згрижат	C,ОГ (a)	H (C)
	3. Со функционални пречки, вулнерабилни, што не можат оперативно да се згрижат	ОГ (f) H	H

222.3. Овде се распоредуваат и сите полесни случаи на заболување на зглобовите, кои се придружени со болки, но кај кои не постојат објективни промени на зглобовите, како и случаите со краткотрајни отоци без знаци на еволуција.

222.4. По оваа точка се дава оценка, ако постојат изразени растројства на функцијата на зглобовите (остеоартритис, трауматски артритис и артритис со неопределена етиологија).

223. За оцената на способноста по оваа точка, како основен критериум, треба да служи степенот на растројство на функцијата на заболениот дел на локомоторниот апарат, потпирајќи се и врз радиографскиот наод. Рендгенскиот наод понескогаш може да биде изразен, иако заболувањето на зглобовите не е придружено со болки и растројство на функцијата. Во тие случаи оценка тимски даваат хирургот и рендгенолог, а по потреба и друг специјалист.

За сите деформиращки спондилартрози и спондилози, како последици на повреди, оцените се даваат според оваа точка.

216	Циркумскриптна склеродермија и други хипертрофични и атрофични состојби на кожата (L 94.0) 1. Без функционални растројства	С ОГ(ф)	Н
	2. Со функционални растројства	ОГ (ф) Н	Н
217	Други хронични и неизлечливи болести на кожата (L 93-L 99)	С ОГ(ф) Н	Н
218	Alopecia totalis (L63.0)	С	Н(С)
XIII. БОЛЕСТИ НА МУСКУЛНО-СКЕЛЕТНИОТ СИСТЕМ И СВРЗНОТО ТКИВО (M00-M 99)			
221*	Акутни артритис 1. Серозен (M05)	Л	Л (С)
	2. Пиоген (M00)	Л	Л (С)
222*	Хронични воспалувачки заболувања на зглобовите (M00-M25) 1. Недоволно дефиниран артритис (M13)	Л ОГ(а) Н	Л Н (С)
	2. Трауматски, хроничен вилозен полиартритис	ОГ (а) Н	Н
	3. Со полесни деформативни промени и со полесно растројство на функцијата на зглобовите	С ПГ (а)	Н
	4. Тешки облици, со потешки деформативни промени	ОГ (а) Н	Н
	5. Ревматоиден артритис и спондилоартрис анкилопостика (M 45)	ОГ(а) Н	Н
	6. Јувенилен хроничен артритис кај возрасните (M08)	ОГ (а) Н	Н
	7. Arthritis psoriatica (M07)	ОГ (а) Н	Н
	8. Сронегативни артропатии во текот на хронични ентеропатии (M07.6)	ОГ (а) Н	Н
223	Хронични дигенеративни заболувања на зглобовите: артрозис, остеоартрозис деформанс, спондилозис, спондилартрозис деформанс (M47) Остеоартрозис и сродни состојби други специфични облици на артритис 1. Полесни облици без поголеми функционални пречки	С ОГ (а)	Н (С)
	2. Потешки форми со појаки функционални растројства во зглобовите или рбетниот столб	ОГ(а) Н	Н

224. Способноста се оценува по болничко-клиничко испитување.

224.1. Од полесен степен се оние заболувања на зглобот кои овозможуваат отворање на устата повеќе од 20 мм.

224.2. Од потежок степен се оние заболувања на зглобот, кои ја отежнуваат функција на зглобот така што устата не може да се отвори повеќе од 15 мм.

225. Заболувањата распоредени во оваа точка спаѓаат во групата колагенози и можат да се дијагностицираат само во болничко-клиничка установа.

227.2. Под појак степен треба да се подразбираат оние случаи кај кои постои јака асиметрија на лицето, јако скратување на мускулатурата и изразена деформација на вратниот дел на рбетот. Таквите случаи, покрај функционалните ограничувања, претставуваат и естетски упадлив дефект.

Кај неврогени случаи треба да се консултира невролог, заради диференцирање на стиологијата (паралитична, спастична, хистерична и аграваторска).

228.1. и 258.2. Се иземаат остеомиелитични процеси на фалангите на прстите.

229. Се вклучува остеохондроза

230. Според мислење на невролог.

224*	Хронични дегенеративни заболувања на виличниот зглоб	С	С
	1. Од полесен степен	С	
	2. Од потежок степен	ОГ(ф) Н	Н
225*	Дифузни болести на сврзувачкото ткиво: - M. Sjogren (M35.0) - комбинирана системска болест на сврзувачкото ткиво (M 30-36) - недоволно дефинирано системско заболување (M 35.9)	С ОГ(а) Н	Н(С)
226	Екстрартикуларни ревматични заболувања на мускулите: лумбаго, паникулитис, фиброзитис, периартитис, тендовагинитис и др. (M 54.4., M 79.3) (M65) 1. Со полесни или променливи функционални пречки	С	Н(С)
	2. Со потесни растројства на функцијата на зглобовите или на делови од телото	ОГ(а) Н	Н
227*	Капут опстипум-„кривошија” (M43.6- Q 68.0) 1. Вродени или стекнати од полесен степен, кои можат оперативно да се коригираат	С	Н(С)
	2. Неврогени (вродени или стекнати) од појак степен, со изразено скратување на мускулите, асиметрија на лицето и деформација на вратниот дел на рбетот	Н	Н
228*	Остеомиелитис (M 86) 1. Акутен во тек на лекување (M 86.0)	Л	Н(Л)
	2. Хроничен рецидивирачки облик (M 86.4)	ОГ(а) Н	Н
229*	Заболувања на коските и на рскавицата од хроничен тек: Paget ова болест, остеопороза од потежок степен, остеома- лација, остеофиброситис деформанс и др. (M 80-M 90) 1. Со незначителни функционални растројства	ОГ(а) Н	Н
	2. Со значителни функционални растројства	Н	Н
230*	Недостатоци на коскениот ткиво на черепот, заменети со цврста лузна или остеоластика (M 95, Q 07) 1. Без невролошки функционални астројства	С	Н(С)
	2. Со невролошки функционални растројства	ОГ(ф) Н	Н

232.1. Лускации кои по оперативен зафат не ја нарушуваат функцијата.

232.2. Во оваа точка треба да се вбројат лускациите по хируршкиот зафат (рецидивирачките и оние со поголеми функционални пречки).

234.2 Само артроскопски утврдени промени.

235.1. и 235.2. Се подразбираат повреди од трет степен утврдени артроскопски.

236. Невролошки растројства кај дископатии се манифестираат со радикуларни болки, кои ги следат радикуларна мускулна слабост и атрофија, како и радикуларни испади на рефлексите. Оценка се дава само ако постојат знаци на невротска лезија што се потврдуваат со ЕМНГ-преглед.

232*	Хабитулни лускации на големите зглобови: на (рамото, лактот, коленото и колкот (Q 65) 1. Излечени	С ОГ (а)	Н (С)
	2. Неизлечени	ОГ (а) Н	Н
233	Вродени паралитички и застарени траматски лускации на големите зглобови, кои не можат хируршки да се поправат ((Q 65- Q 79)	Н	Н
234*	Последици од повреди на менискусот на коленото /М 23) 1. Без артритични промени	С ОГ (А)	Н (С)
	2. Со артритични рендгенски видливи промени и функционални општетувања	ОГ (а) Н	Н
	Оперативно отстранет менискус: 3. Без артритични промени	С	С
	4. Со помала артроза	С ОГ (а)	Н
	5. Со артроза од појак степен	ОГ (а) Н	Н
235*	Повреди на лигаментарниот апарат на зглобот на коленото (М 23) 1. Изолирани со присуство на релаксација	С ОГ (а)	Н
	2. Здружени со лезија на повеќе лигаменти (коллатерални, вкрстени)	ОГ (а) Н	Н
236*	Дископатии со невролошки растројства и рендгенолошки установени промени (М 50) 1. Од полесен степен	С ОГ (а)	Н
	2. Од потежок степен	ОГ (а) Н	Н
237	Вкочанетост (анкилоза) на зглобовите (М 24) 1. Вкочанетост(анкилоза) на поголемите зглобови (на рамото, лактот, рачниот зглоб, колкот, коленото, скокачкиот зглоб)	ОГ (f) Н	Н
	2. Флексиона или екстензиона контрактура на сите прсти на едната нозе	ОГ (f) Н	Н
	3. Флексиона или екстензиона контрактура (освен на палецот и показалецот)	С ОГ (f)	Н (С)
	4. Тешка контрактура на палецот и показалецот на една нозе	ОГ (f) Н	Н

238.1. и 238.2. Овие случаи ги решава максилофацијелен хирург.

239.1. Овде спаѓаат: се навикуларе, ос лунатум, мстаккарпални и метатарзални коски, фибули, клавикули и др. без поголеми функционални оштетувања.

Доколку е во прашање псевдоартроза на навикуларната коска со значителни артритични промени и со редукција на моторната сила на шепата, оценка се дава по точка 243.2

240. и 241. По овие точки треба да се оценуваат оние вродени или стекнати деформатите од појак степен, кои значително ја отежнуваат функцијата на одделни органи или на делови од телото, а не се опфатени со другите точки.

238*	Вкочанетост (анкилоза) на виличниот зглоб (М 24.6)	С	Н (С)
	1. Од полесен степен	ОГ (f) Н	Н
239*	Псевдоартрози (М 17-М 19)	С	Н (С)
	1. на малите коски, без дегенеративни промени	С	Н
	2. На долгите коски, кои оперативно можат да се излечат	ОГ (a) Н	Н
240*	3. Кои оперативно не можат да се излечат	ОГ (a) Н	Н
	Вродена или стекната ограничена подвижност-контрактура (М 20-М 25)	С	С
	На рамото:		
	1. Елексија прску 90°	С	Н (С)
	2. Абдукција под 90°	С	С
	На лактот:		
241*	3. Флексија можна од 45° до 130°	ОГ (f) Н	Н
	4. Неможност на флексија до 90°	ОГ (f) Н	Н
	На рачниот зглоб		
	5. Контрактура во флексија	ОГ (f) Н	Н
	Вродена или стекната ограничена подвижност-контрактура (М20-М25)	С	Н (С)
	На колкот:	ОГ(f) Н	Н
242	1. Неможност на флексија до 90°	ОГ (a) Н	Н
	2. Флексионни контрактури	ОГ (a) Н	Н
	На колелото:		
	3. Неможност на флексија над 85°	ОГ (a) Н	Н
	4. Флексионни контактури	ОГ (a) Н	Н
	На скокачкиот зглоб		
243	5. Неможност на дорзална или плантарна флексија над 10°	ОГ (a) Н	Н
	Туѓи или слободни тела во поголемите зглобови (М20-М25)	С	Н (С)
244	1. Без функционални растројства	ОГ (a) Н	Н
	2. Со функционални растројства и манифестирана артроза	С	Н (С)
245	Вродени или стекнати аномални на шаката (М20-М21)	ОГ(f) Н	Н
	1. Со полесно функционално оштетување (Q65-Q74)	ОГ (f) Н	Н
246	2. Со потешко функционално оштетување	С	Н (С)
	Релаксација на зглобовите (728)	ОГ (a) Н	Н
247	1. Која може да се коригира	С	Н (С)
		ОГ (a) Н	Н

245.1. Во полесен степен се оценуваат:

- сколиози од I степен: минимални девијации на рбетниот столб со нефиксациона искривеност, кои со активна корекција лесно се исправат и умерена торзија на градниот кош уочлива дури при свиткување на телото напред;
- сколиози од II степен: јасно назначени деформации на рбетот во форма на буквата „S“ кои со активна корекција не можат во целост да се исправат, а пасивна корекција во целост е изводлива, јасно назначена торзија на градниот кош уочлива кај исправениот став и лесно издигната лопатка на издигнатата страна на градниот кош;
- кифози настанати како последица на: вродени аномалии (делумен недостаток на телото на рбетниот прилен, постоењето на т.н. дорзален рбетен прилен, дисплазија на интервертебалниот прилен-Schmorl-ова хернија синостоја или коскен блок на еден прилен или повеќе прилени), по прележани системски заболувања на скелетот-кои не доведат до потешки деформитети-прележан рахитис, вертебра план, остеопороза, јувенилни или адолесцентни дисплазии од типот на Schouermann), лошо држење на телото при однесувањето или седењето во клупа или на работно место.

245.2. Во потешок степен се оценуваат:

- сколиози од III степен: јасно изразени деформации на рбетниот столб во вид на буквата „S“ или „C“, јасно назначена торзија на градниот кош со асиметрија на лопатките (на застанатата страна од градниот кош јасно се гледат антериотерниот конкавитет насочен спрема конкавитетот на деформацијата на рбетот) при свиткување напред се уочава јасна торзија на рбетот и асиметрија на градниот кош.
- сколиози од IV степен: тешки деформации на рбетот, со упадлива деформација и асиметрија на градниот кош, несразмерност во височината на горната и долната половина на телото (се стекнува впечаток дека градниот кош седи на карлицата), изразен ригидитет на надолжната грбна мускулатура,
- кифози настанати како последица на: прележани системски заболувања на скелетот (хондродистрофија, енхондрална дисостоза, периостално и ендостално растројство на осификацијата, ендокрино растројство- посебно на тироидната жлезда) по примарни миопатии (*distrofia muskolorum progresiva*, *miotonia congenita* ili *miastenia gravis pseudoparalitika*) по воспалувачки заболувања, повреди или тумор на рбетот.
- лордозии (секундарни) обусловени од конгенитални дисплазии (*laksacio kokse kongenita*, *distrofiamuskulorum progresiva*) или стекнати по специфични заболувања, повреда или тумори.

246.1. Деформациите опфатени во оваа точка се статички и не причинуваат особени пречки во нормалната работа и во воената служба, под услов да се коригирани со ортопедска вложка.

249.1. Доколку статичките деформации на стапалата се поизразени и постои деформација на палецот на двете стапала, на воените обврзници им се дава оцената „ограничено способен“.

249.2. Кога се деформациите од таков степен и облик да го отежнуваат одат и носењето на нормални обувки, се дава оцената "ограничено способен" или "неспособен". Задолжително треба да се консултира невролог.

250. Кога се во прашање статички промени, оценка се дава по оваа точка. Доколку се во прашање деформитети настанати како последица од други заболувања (ревматоиден артритис, полиартритис и др.), оценка се дава според основното заболување.

244	2. Која не може да се коригира	ОГ (а) Н	Н
245*	Сколиози, кифози, лордозии (М 40-М43) 1. Од полесен степен	С	С
	2. Од потешок степен	ОГ (а) Н	Н
246*	Рамни стапала 1. Педес плани и педес трансверзоплани (М21.3. М 21.4)	С	С
	2. Халуцес валги (М.21.0)	С ОГ (а)	Н (С)
	3. Ригидни стапала (М21.1)	С ОГ (а) Н	Н
247	Валгус положба на нозете (М21.0, Q 66) 1. Валгус положба на нозете, доколку растојанието меѓу внатрешните малеолуси до 12 см	С ОГ (f)	Н
	2. Валгус положба на нозете, доколку растојанието меѓу внатрешните малеолуси е над 12 см	ОГ (f) Н	Н

248	Варус положба на нозете (M21.1, Q 66) 1. Варус положба на нозете која при мерењето меѓу медијалните кондили на фемурот има растојание до 15 см	С ОГ (f)	Н
	2. Варус положба на нозете која при мерење меѓу медијалните кондили на фемурот има растојание над 15 см	ОГ (f) Н	Н
249*	Деформации на стапалата: лес, варус, лес валгус, лес екскаватор, лес калканеус-травматски, паралитички или вроден (M20-M21, Q 66) 1. Код во помал степен го отежнуваат одењето	С ОГ (a)	Н
	2. Кои во поголем степен го отежнуваат одењето и носењето на војнички обувки	ОГ (a) Н	Н
250*	Вкочанетост или згрченост на прстите на нозете (M20-M21) 1. Прстите јаваат еден преку друг според степенот и бројот на прстите	С ОГ (a)	Н
	2. Три или повеќе прсти на едното или двете стапала	ОГ (a) Н	Н
251	Недостаток на горниот екстремитет во целост или на неговите битни делови-подлактица и шепи (755 и 887)	Н	Н
252	Вродено или стекнато скратување на горниот екстремитет без други функционални пречки (M.21.8, Q71) 1. Скратување до 10 см.	С ОГ (f)	Н
	2. Скратување преку 10 см	Н	Н

253.2. За недостаток на палецот на доминантната шепи се смета ако недостасува ноктната фаланга на палецот а за другите прсти ако недостасуваат по две дистални фаланги.

253.8. Доколку зглобот функционално е употреблив, а функционалните да се третираат како да не постојат.

258. Доколку ја спречува функцијата на шепата, оценка се дава според точка 237.3.

253*	Недостаток или деформитет на прстите на шепата(Q68-Q74) 1. Иредуктибилна лусација на палецот, без оштетување на другите прсти	С	С
	2. Целосен недостаток на палецот на едната шепи	С ОГ (f)	Н (С)
	3. Обоестран недостаток на палецот на шепите	ОГ (f) Н	Н
	4. Недостаток на еден член на палецот на која и да е шепи, а другиот палец целосно недостасува	С ОГ (f) Н	Н
	5. Недостаток на палецот и показалецот во целост	ОГ (f) Н	Н
	6. Недостаток на три и повеќе прсти на една шепи	ОГ (f) Н	Н
	7. Недостаток на ноктените членови делумно или во целост на еден или повеќе прсти	С	С
	8. Недостаток на два члена на показалецот или еден на палецот	С	С
254	Синдактилија (Q 70) 1. Делумно сраснување на прстите доколку втората и третата фаланга се слободни	С	С
255	Недостаток на долниот екстремитет во целост или на неговите битни делови-потколеница или стапала (775, 896 и 897)	Н	Н
256	Вродено или стекнато скратување на долниот екстремитет, без други функционални растројства (Q68-Q77) 1 Од 2 до 3 см	С	С
	2. Преку 3 см	ОГ (f) Н	Н

257	Вроден или стекнат деформитет или недостатокна прстите на долниот екстремитет, без други функционални растројства (Q68-Q77) 1. Недостаток на палец на едната или на двете нозе	ОГ (f)	Н
	2. Недостаток на еден од три прсти на едното или двете стапала, без васкуларни оштетувања и трофични промени	С ОГ (f)	Н (С)
	3. Недостаток на еден до три прста на едното или двете стапала, со васкуларно оштетување и трофични промени	ОГ (f) Н	Н
	4. Недостаток на повеќе од три прсти на едната нога	ОГ (f) Н	Н
258*	Полидактилни (Q 69) На прстите на шепата 1. Без растројство на функцијата на шепата	С, ОГ (f)	Н
	На прстите на стапалата: 2. Без пречки при однењето	С	С
	3. Со пречки при однењето	Н	Н

259. Според оваа точка се дава оцена за деформитети кои не се опфатени со другите точки.

260. При оценувањето на промените по оваа точка, да се води сметка за состојбата на паравертебралната мускулатура, како и за состојбата на функцијата на лумбосакралниот дел на рбетот.

260.1. и 260.2. За давање на оцената "ограничено способен" или "неспособен" пресуден е невролошкиот наод.

262. На процената на тежината на деформација влијае објективниот изглед на градниот кош и степенот на оштетувањето на белодробната функција (Види објасненија 1.3. до 1.5).

263. Оцената се донесува според функцијата на вградениот зглоб.

267.1. Ова заболување мора да биде утврдено исклучиво во болничко-клиничка установа.

267.2. По излекувањето се дава оцена „способен“.

267.3. Се вклучуваат:

- нефроза
- нефритис
- нефросклероза
- пиелонефритис

За сите хронични состојби на едниот функционално активен бубрег, со нормална функција на другиот бубрег, се дава оцена „способен“

259*	Вроден или стекнат деформитет од појак степен кој значително ја отежнува функцијата на одделни органи или делови од телото (Q65-Q79)	ОГ (f) Н	Н
260*	Спондилолистеза (Q76.2 i M 43.1) 2. Без невролошки промени, со лизгање на прешленот помал од една третина	С	Н (С)
	2. Со невролошки промени, со лизгање на прешленот поголем од една третина	С ОГ (a)	Н
261	Спина бифида (Q 05) 1. Окулта без снуреза	С	С
	2. Окулта со снуреза или со менингоцеле	Н	Н
262*	Вродени стекнати и постоперативни деформации на градниот кош: пектус каринатум, пектус екскаватум и др. Q67) 1. Од полесен степен	С	С
	2. Од среден степен	С ОГ (a)	Н (С)
	3. Од потежок степен	ОГ (a) Н	Н
263*	Состојба после вградени големи вештачки зглобови	ОГ (a) Н	Н

<i>XIV и XV БОЛЕСТИ НА ГЕНИТО-УРИНАРНИОТ СИСТЕМ (N00-N 99)</i>			
267*	Заболувања на бубрезите (N00-N23) 1.Акутен гломерулонефритис (N00)	Л	Н
	2. Акутен пиелонефритис (N10)	Л	Н
	3. Сите хронични заболувања на едниот бубрег со хипофункција, со нормална функција на другиот бубрег	С ОГ (а)	Н
	4. Сите хронични заболувања на двата бубрега, без инсуфициенција	ОГ (а) Н	Н
	5. Сите хронични заболувања на двата бубрега, со бубрежна инсуфициенција	ОГ (а) Н	Н
	6. Престанок на функцијата на еден бубрег, со нормална функција на другиот или недостиг на еден бубрег по операција	ОГ (а) Н	Н
268	Хидронефроза (N13.0) 2. Еднострана, без функционални растројства на бубрегот и инфекција	С ОГ (а)	Н
	2. Обоестрана хидронефроза и еднострана хидронефроза од потежок степен со растројство на бубрежната функција	ОГ (а) Н	Н
269	Бубрежни каменчиња (N20) Камен во бубрегот или уртерот: 2. Кој спонтано се елиминира или оперативно се отстранува без функционално оштетување на бубрегот или инфекција	С	С

271.1. Дијагнозата на ова заболување се поставува преку анамнестичко, рендгенолошко, ендоскопско и сфинктероцистометриско испитување.

271.2. По оваа точка се оценуваат лица со тенки инфламаторни промени на мочното бабуре со растројство на функцијата.

276.2. За потковичав бубрег со нормална функција се дава оцена „способен“.

277. За подвижен бубрег кој под ребарниот лак може да се палпира во стоески став, а не предизвикува бубрежни колики, се дава оцена според оваа точка, кога прави компликации во смисла на пиелонефритис и хипертензија, се оценува според точка 267.

269	2. Со обоестрано оштетена бубрежна функција	ОГ (а) Н	Н
	3. Камен на бубрегот со еднострано оштетена бубрежна функција или инфекција	ОГ (а) Н	Н
	4. Камен во мочното бабуре кој може успешно да се излечи	С	Н (С)
	5. Коралиформна калкулоза на двата бубрега	ОГ(а) Н	Н
270	Рецидивирачка калкулоза на мочните органи (N20-N23) 1. Со оштетување на бубрежната функција	ОГ (а) Н	Н
271*	Заболувања на мочното бабуре 2. Инсуфициенција на сфинктерниот механизам на мочното бабуре следено со суреза (N 31)	ОГ (а) Н	Н
	2. Долготрајно хронично воспаление на мочното бабуре (N 30) со растројство на функцијата.	Н	Н
272	Хидроксала (N43) 1. По успешното лекување	С	С
	2. Неоперирана која го отежнува оденето и носењето на униформа.	ОГ (а) Н	Н

273	Стеноза на уретра кој бара бужирање (N 35)	ОГ (а) Н	Н
274	<u>Забојување на простата (N40)</u> 1. Хроничен простатитис без гнојна секретија и без поголеми функционални растројства	С	С
	2. Хроничен гноен простатитис со појакни пречки	ОГ (а) Н	Н
275	Фуникулокела	С	Н (С)
276*	<u>Вродени аномалии на бубрежите (Q60-Q63)</u> 2. Недостаток на еден бубрег, со целосно функционално и морфолошки уреден друг бубрег	С ОГ (а)	Н
	2. Потковичав бубрег со општетена функција	ОГ (а) Н	Н
	3. Ектопија (илијачна, пелвична, вкрстена)	С ОГ (а)	Н
	4. Полицистични бубрези	ОГ (а) Н	Н
277*	Подвижен бубрег Без функционално општетување и хидронефроза	С ОГ (а)	Н
278	Аномалии на мочното бабуле 1. Дивертикулум кој може оперативни да се излечи (32.3)	С	Н
	2. Ектрофија на мочното бабуле (Q64.1)	Н	Н

279.2. Кај хипоспадија и еписпадија, кои не прават битни пречки, а има нормален млаз на мочката и владее со микцијата, се дава оцена „способен“.

279.3. Доколку се корегира оперативни, се дава оцена „способен“.

285. Се вклучуваат изолирани или комбинирани хронични воспаленија (со исклучок на туберкулоза и сл) на јајниците Fallop-свата туба, карличното ткиво, перитонеумот и утерусот, со исклучок на цервиксот, со анатомотографски промени или без нив.

286. Се вклучуваат хронични инфламаторни заболувања на цервиксот, вагината и вулвата.

289. Овде спаѓаат растројство од менструација и други абнормални крварења од женскиот генитален тракт.

279*	Аномалии на мочната цевка (Q62-Q 64) 1. Дивертикулуми и фустули на мочната цевка со компликации. (Q 64)	ОГ (а) Н	Н
	2. Хипоспадија и еписпадија на предниот дел на уретата, хипоспадија и еписпадија glandуларис (Q 54)	С	Н
	3. Хипоспадија перинеална и хипоспадија на корпусот (Q 51)	С	Н
	4. Еписпадија пенисубична и еписпадија glandуларис со инконтиненција (Q54)	Н	Н
280	Хермафродитизам (Q 56)	ОГ (а) Н	Н
281	Аномалии на гениталиите (Q 53-Q55) 2. Неспунтис тестис, еднострано или обострано, без знаци на хипогонадизам	С	С
	2. Недостаток на полов орган	Н	Н
282	Недостаток или атрофија на еден тестис, кога не постојат знаци на хипогонадизам (Q53-Q55)	С	С
283	Недостаток или изразна атрофија на обата тестиси со знаци на хипогонадизам (Q53-Q55)	ОГ (а) Н	Н
284	Гинкомастија (N 62)	С	С
285*	Хронични заболувања на внатрешните женски полови органи (N 70) 2. Без функционални растројства или со полесни функционални растројства	С	С
	2. Со потешки функционални растројства и почести егзацербации, што не можат да се исправаат по хируршки пат	Н	Н

286*	Хронични заболувања на надворешните женски полови органи	С ОГ (а)	Н (С)
287	Рецеп на меѓичката со функционални опитетувања на сфинктерот, кои не можат да се отстранат хируршки	Н	Н
288	Пролапс на матката, цистокела, ректоцела (N 81)	ОГ (а) Н	Н
289*	Функционални растројства поради хормонална дисфункција (аменореја, хиперменореја, полименореја, дисменореја и др.)	С ОГ (а)	Н (С)
290	Последици од операции на матката, јајководите и јајниците (салпингектомија, аднексектомија, миомектомија), со полесни функционални растројства или без нив	С ОГ (а)	Н (С)
291	Бременост и компликации на бременост, раѓање и пусрпс-римот (O20-O 89)	Л С	Л С

292. Се вбројуваат сите облици на акутни воспаленија на надворешните гениталии-цервиксот, вагината и вулвата (флегмони, фоликулити, фагеденични улкуси на вулвата, херпес, апсес на Bartholini-свата жлезда и др.).

XVII. Конгенитални аномалии во претходните групи, азедно со стекнатите аномалии, се опфатени, и тоа:

- мани на солниот апарат
- спуштеноост на горниот капак
- кератоконус
- недостаток на едно око
- нистагмус на окуларна генеза
- мани на надворешното и средното уво
- мани на срцето и големите крвни садови
- аномалии на крвните садови
- деформации и мани на носот и испцето
- мани на гркланот
- мани на фронталните синуси
- мани на дишните патишта
- мани на усната шуплина, јазикот, вилицата, зглобовите на вилиците и жлездите за плукање
- мани на храноводот
- малформации на ректумот и анусот
- аномалии на бубрезите
- аномалии на мочното бабуле
- аномалии на мочната цевка
- хермафодитизам
- аномалии на мапките гениталии
- аномалии на тестисот
- аномалии на вратот „Кривошија“
- недостатоци на коскното ткиво на черепот
- луксации на големите зглобови
- контрактура на лактот, рамото и рачниот зглоб
- контрактура на колкот, коленото и скокачкиот зглоб
- аномалии на шепата
- деформации на стапалата
- недостаток на горен екстремитет
- скратување на горен екстремитет
- недостаток или деформитет на прстите од шепата
- синдактилија
- недостаток на долен екстремитет
- скратување на долен екстремитет
- недостаток или деформитет на прстите од стапалата
- полидактилија
- деформитет од појак степен
- деформации на градниот кош

298. Ги опфаќа инконтиненците кои не се ограничени на дневно или појќно неконтролирано мочање, туку се постојани и лесно се дијагностицираат со инспекција на половите органи, бидејќи попостојано капене на мочта од уретерата. Во повеќето случаи оваа инконтиненција е последица на некое невролошко заболување.

299. За донесување на одлука по оваа точка неопходно е поли клиничко испитување.

Ако промените во урината се одржуваат и потоа, одлука се донесува по болничко-клиничко испитување.

292*	Акутни воспаленија на надворешните женски полови органи	Л	Л (С)
293	Акутно воспаление на цервиксот и вагината, со оштетување на ектоцервиксот (N72)	Л	Л (С)
294	Ендометриоза-верифицирана (N80)	ОГ (а) Н	Н (С)
295	Промена на положбата на половите и соседните органи кај жените	С ОГ(а)	Н
	1. Без функционални растројства	ОГ(а) Н	Н
XVI. ОДРЕДЕНИ СОСТОЈБИ ШТО НАСТАНУВААТ ВО ПЕРИНАТАЛНИОТ ПЕРИОД (P00-P 96)			
XVII. КОНГЕНИТАЛНИ МАЛФОРМАЦИИ, ДЕФОРМАЦИИ И ХРОМОЗОМСКИ НЕНОРМАЛНОСТИ (Q 00-Q 99)			
XVIII. СИМПТОМИ И НЕДОВОЛНО ДЕФИНИРАНИ СОСТОЈБИ (R00-R99)			
297	Спленомегалија (R16) 1. Зголемена тврда слезина по прележани паразитски заболувања, без промени во периферната крв	С ОГ(а)	Н (С)
	2. Јако зголемена тврда слезина или зголемена слезина со промени во периферната крв	ОГ (а) Н	Н
298*	Целосна инкотиненција на урината (R 32)	Н	Н
299*	Еритроурија и (или) протсинурија (R31, R80)	Л С ОГ(а) Н	Л Н (С)

306. Во повреди на мозокот и рбетниот мозок спаѓаат:

- доцни последици на комозија,
- доцни последици на лацерација и контузија на мозокот
- доцни последици на субарахноидално, субдурално и екстрадурално крварење по повреда, без забелешка за лацерација и контузија на мозокот
- доцни последици од друго интракранијално крварење по повреда, без напомена за лацерација и контузија на мозокот
- доцни последици од оштетување на рбетниот мозок без знаци на повреда на рбетот-коските

Оцена се дава врз основа на мислење на невролог.

307. Во повреди на нервите и периферниот нервен систем спаѓаат доцни последици од повреди на:

- видниот нерв
- други кранијални нерви
- нерви на надлактицата
- нерви на подлактицата
- нерви на рачниот зглоб и шепата
- нерви во бутот
- нерви на потколеницата
- други нерви и повреди на нерви на повеќе места

308. до 309. При оценување на способноста, покрај органските и функционалните растројства, треба да се имаат предвид и растројствата ана општата состојба на болниот (малокрвност, телесна слабост, лабилност на централниот нервен систем и сл.)

309. За последиците од повредите на бубрезите и карличните органи со органски и функционални испади оцената се дава врз основа на степенот на оштетувањето, според соодветните точки.

310. Се вклучуваат руптури и хернии на мускулатурата на:

- рамото и подлактицата
- лакотот и подлактицата
- рачниот зглоб и шепата
- колкот и бутот
- колениот и нозете
- глуждот и стапалата
- сакроилијачниот предел
- други делови на грбот
- други делови на телото

301	Општа слабост и истоштеност по прележани акулни (тешки) заболувања и малокрвност по мали загуби на крв и оперативни зафати (R57- R 75)	Л	Л
302	Пострауматски последици од поминлив карактер-протрахирано формирање на калуси, атрофични промени, потреба за рехабилитација (R 50-R 75)	Л	Л
XIX. ПОВРЕДИ И ТРУЕЊА И ДРУГИ ОДРЕДЕНИ ПОСЛЕДИЦИ ОД НАДВОРЕШНИ ПРИЧИНИ (S00-T98)			
306*	Повреди на мозокот и рбетниот мозок со трајни и невролошки функционални растројства (S00-S09, S10-S19)	ОГ (f)	
	1. Од полесен степен	Н	Н
	2. Од потешок степен	Н	Н
307*	Повреди на нервите и периферниот нервен систем: (S04)	С	С
	1. Без функционални растројства	С	Н (С)
	2. Со полесни функционални растројства на нервите или само на еден нерв, кој не ги нарушува битните функции	ОГ (f)	
	3. Со потешки функционални растројства	Н	Н
308*	Последици од повреди на органите за варење (S30-S39)	С	С
	1. Без растројства на функциите	С	
	2. Со растројства на функцијата	ОГ (f)	Н (С)
	3. По оперативно згрижување, со органски и функционални последици	Н	Н
309*	Повреди на бубрезите и карличните органи, без органски и функционални последици (S37)	С	С
310*	Руптури и херии на мускулатурата	С	Н (С)
	1. Без функционални растројства	С	
	2. Со функционални растројства	ОГ (а)	Н
311	Последици од скршеница и процесус трансферзус и спиноус на пршлените на рбетниот столб (S20-S30, T08-T14)	С	С
312	Последици од скршеница на корпусот и импресионите скршеници на аркусот на пршлените на рбетниот столб (S 20- S 30, T 08- T14)	С	С
	1. Без функционални растројства	С	
	2. Со полесни функционални растројства	ОГ (а)	Н (С)
	3. Со потешки и тешки функционални растројства	ОГ (а) Н	Н

109.

Врз основа на член 47 и член 59 став 2 од Царинскиот закон („Службен весник на РМ“ бр. 21/98, 26/98, 63/98, 86/99, 25/00, 109/01, 31/01, 4/02, 55/02 и 42/03), министерот за финансии донесува

**П Р А В И Л Н И К
ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА ПРАВИЛНИКОТ ЗА ФОРМАТА,
СОДРЖИНАТА И НАЧИНОТ НА ПОПОЛНУВАЊЕ
НА ЦАРИНСКАТА ДЕКЛАРАЦИЈА И ДРУГИТЕ
ИСПРАВИ ВО ЦАРИНСКАТА ПОСТАПКА**

Член 1

Во Правилникот за формата, содржината и начинот на пополнување на царинската декларација и другите исправи во царинската постапка („Службен весник на РМ“ бр. 17/00 и 30/01), во глава 6 во членот 20 четвртиот ред на рубрика 44 се менува и гласи:

“Четвртиот ред се дели на два дела и се пополнува на следниов начин:

прв дел:

Ако со посебни прописи не е поинаку определено, овој дел не се пополнува.

втор дел:

Ако со посебни прописи не е поинаку определено, овој дел не се пополнува.“

Член 2

Во Глава 6 во членот 21 четвртиот ред на рубрика 44 се менува и гласи:

“Четвртиот ред се дели на два дела и се пополнува на следниов начин:

прв дел:

Ако со посебни прописи не е поинаку определено, овој дел не се пополнува.

втор дел:

Ако со посебни прописи не е поинаку определено, овој дел не се пополнува.“

Член 3

Овој правилник влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 11-2045/1
28 јануари 2004 година
Скопје

Министер,
м-р **Никола Поповски**, с.р.

110.

Врз основа на член 15 од Законот за изградба на инвестициони објекти („Службен весник на РМ“ бр. 15/90, 11/91, 11/94, 18/99 и 25/99), министерот за транспорт и врски донесе

**П Р А В И Л Н И К
ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА ПРАВИЛНИКОТ ЗА СТАНДАРДИ И НОРМАТИВИ ЗА ПРОЕКТИРАЊЕ НА ОБЈЕКТИ**

Член 1

Во Правилникот за стандарди и нормативи за проектирање на објекти („Службен весник на РМ“ бр. 69/99, 102/2000 и 2/2002), членовите 18, 19 и 51 се бришат.

Член 2

Членот 54, се менува и гласи:

„Распореденоста на ПУО, надвор од подрачјата за кои има донесено урбанистички план или општ акт согласно закон, се утврдува со соодветен урбанистички проект за лоцирање на придружни и услужни содржини покрај патиштата, на следните минимални растојања:

Табела 12 - Распоред на ПУО

Тип на придружни содржини	Ранг на патот			
	Автопат	Магистрален	Регионален	Локален
Стојалишта	Континуирани ленти	1-2 км	1 км	Ниши за размин. 500 м.
Паркиралишта	5 км	5 км	5 км	-
Одморалишта	10 км	10 км	10 км	-
Станици за гориво (бен.ст.)	10 км	10 км	10 км	-
Автосервиси	10 км	10 км	10 км	-
Мотели и автокампови	10 км	10 км	-	-

Член 3

Членовите 60, 61 и 70 се бришат.

Член 4

Овој правилник влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 13-477/4
30 јануари 2004 година
Скопје

Министер,
Агрон Буцаку, с.р.

111.

Врз основа на член 39, став 3 од Законот за енергетика („Службен весник на РМ“ бр. 47/97, 40/99, 98/00, 94/02 и 38/03), член 28 од Законот за акцизите („Службен весник на РМ“ бр. 32/01, 50/01, 52/01, 45/02, 98/02 и 24/03), член 28 и 29 од Законот за данокот на додадена вредност („Службен весник на РМ“ бр. 44/99, 59/99, 86/99, 11/00, 8/01 и 21/03), Регулаторната комисија за енергетика на Република Македонија, на седницата одржана на 9.02.2004 година, донесе

**О Д Л У К А
ЗА ОПРЕДЕЛУВАЊЕ НАЈВИСОКИ ЦЕНИ НА
ОДДЕЛНИ НАФТЕНИ ДЕРИВАТИ УТВРДЕНИ
СОГЛАСНО МЕТОДОЛОГИЈАТА**

1. Претпријатијата кои произведуваат деривати од нафта можат да ги формираат цените на одделни нафтени деривати така што највисоките производни цени да изнесуваат и тоа:

а) Моторни бензини	ден/лит.
- МБ - 86	до 14,493
- МБ - 98	до 14,917
- МБ - 96 (ПРЕМИУМ)	до 14,917
- БМБ - 90 (БЕЗОЛОВЕН РЕГУЛАР)	до 14,735
- БМБ - 95 (БЕЗОЛОВЕН ПРЕМИУМ)	до 15,159

б) Дизел гориво	ден/лит.
- Д (ДИЗЕЛ)	до 14,847
- Д - 1	до 14,847
- Д - 2	до 14,423

в) Масло за горење	ден/лит.
- екстра лесно (ЕЛ)	до 15,204

г) Мазут	ден/кг
- М - 1 (М)	до 9,192
- М - 2	до 9,165

2. Претпријатијата и другите правни и физички лица, што вршат промет на нафтени деривати и увозници (во натамошниот текст: претпријатија) ги формираат цените за одделни нафтени деривати така што највисоките малопродажни цени да изнесуваат и тоа:

а) Моторни бензини	ден/лит.
- МБ - 86	до 51,00
- МБ - 98	до 51,50
- МБ - 96 (ПРЕМИУМ)	до 51,50
- БМБ - 90 (БЕЗОЛОВЕН РЕГУЛАР)	до 48,00
- БМБ - 95 (БЕЗОЛОВЕН ПРЕМИУМ)	до 48,50

б) Дизел гориво	ден/лит.
- Д (ДИЗЕЛ)	до 36,50
- Д - 1	до 36,50
- Д - 2	до 36,00

в) Масло за горење	ден/лит.
- екстра лесно (ЕЛ)	до 26,00
г) Мазут	ден/кг
- М - 1 (М)	до 11,437
- М - 2	до 11,405

Цените од став 1 на оваа точка, потточките "а", "б" и "в" важат франко пумпна станица, а цената на потточката "г" важи франко производител во земјата.

Во малопродажните цени содржан е данокот на додадена вредност согласно Законот.

3. Во малопродажните цени утврдени со точка 2 од оваа одлука акцизите кои ги плаќаат обврзниците согласно Законот изнесуваат и тоа:

а) Моторни бензини	ден/лит.
- МБ - 86	25,127
- МБ - 98	25,127
- МБ - 96 (ПРЕМИУМ)	25,127
- БМБ - 90 (БЕЗОЛОВЕН РЕГУЛАР)	22,343
- БМБ - 95 (БЕЗОЛОВЕН ПРЕМИУМ)	22,343

б) Дизел гориво	ден/лит.
- Д (ДИЗЕЛ)	12,485
- Д - 1	12,485
- Д - 2	12,485

в) Масло за горење	ден/лит.
- екстра лесно (ЕЛ)	3,230

г) Мазут	ден/кг
- М - 1 (М)	0,100
- М - 2	0,100

4. Во цените од точка 2 освен во потточката "г" на оваа одлука содржани се и трошоците за превоз од 0,40 ден/литар, а трошоците на прометот изнесуваат:

а) Моторни бензини	ден/лит.
- МБ - 86	до 3,20
- МБ - 98	до 3,20
- МБ - 96 (ПРЕМИУМ)	до 3,20
- БМБ - 90 (БЕЗОЛОВЕН РЕГУЛАР)	до 3,20
- БМБ - 95 (БЕЗОЛОВЕН ПРЕМИУМ)	до 3,20

б) Дизел гориво	ден/лит.
- Д (ДИЗЕЛ)	до 3,20
- Д - 1	до 3,20
- Д - 2	до 3,20

в) Масло за горење	ден/лит.
- екстра лесно (ЕЛ)	до 3,20

г) Мазут	ден/кг
- М - 1 (М)	до 0,40
- М - 2	до 0,40

5. Оваа одлука влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“, а ќе се применува од 00,01 часот на 10.02.2004 година.

Бр. 02-58/1
9 февруари 2004 година
Претседател,
Славе Ивановски, с.р.

112.

Врз основа на член 37, 38 и 163 став 1 точка 4 од Законот за хартии од вредност („Службен весник на Република Македонија“ бр. 63/00, 103/00, 34/01, 4/02, 37/02 и 31/03), согласно Одлуката на Комисијата за хартии од вредност, донесена на седницата одржана на 18.12.2003 година, Комисијата издава

РЕШЕНИЕ ЗА ДАВАЊЕ ОДОБРЕНИЕ ЗА ИЗДАВАЊЕ НА ДОЛГОРОЧНИ ХАРТИИ ОД ВРЕДНОСТ

1. На Македонска Банка АД Скопје се дава одобрение за издавање на долгорочни хартии од вредност - втора емисија на 56.707 обични акции со вкупна вредност на емисијата од 226.828.000 денари.

2. Издавачот на долгорочни хартии од вредност од точка 1 на ова решение е должен да ги изврши сите обврски од хартиите од вредност во рокот и на начинот

предвиден со Законот и Одлуката за зголемување на основната главница со издавање на акции од втора емисија бр. 08/91 од 23.07.2003 година, Одлуката за изменување и дополнување на Одлуката за зголемување на основната главница со издавање на акции од втора емисија бр. 09/128 од 14.11.2003 година и Одлуката за изменување и дополнување на Одлуката за зголемување на основната главница со издавање на акции од втора емисија бр. 09/142 од 10.12.2003 година.

3. Се задолжува издавачот Македонска Банка АД Скопје во Соопштението, со кое јавноста ќе се извести за втората емисија на обични акции, да објави фактори на ризик во врска со издавачот и/или фактори на ризик во врска со хартиите од вредност од оваа емисија.

4. Ова решение влегува во сила со денот на донесувањето.

5. Ова решение ќе се објави во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 07-950/14
18 декември 2003 година
Комисија за хартии од вредност
Скопје
Претседател,
проф. д-р **Весна Пендовска, с.р.**

113.

Врз основа на член 37 и 38 од Законот за хартии од вредност („Службен весник на Република Македонија“ бр. 63/00, 103/00, 34/01, 4/02, 37/02, 31/03 и 85/03), согласно Одлуката на Комисијата за хартии од вредност, донесена на седницата одржана на 28.01.2004 година, Комисијата издава

РЕШЕНИЕ ЗА ДАВАЊЕ ОДОБРЕНИЕ ЗА ИЗДАВАЊЕ НА ДОЛГОРОЧНИ ХАРТИИ ОД ВРЕДНОСТ

1. На Друштвото за промет, услуги и производство Југопрема АД Скопје се дава одобрение за издавање на долгорочни хартии од вредност - втора емисија на 2.997 обични акции во вредност од 152.847,50 ЕВРА или во денарска противвредност од 9.316.452,50 денари, согласно Одлуката бр. 02-1416/3 од 01.11.2002 година за нова емисија за акции.

2. Издавачот на долгорочни хартии од вредност од точка 1 на ова решение е должен да ги изврши сите обврски од хартиите од вредност во рокот и на начинот предвиден со Законот и Одлуката за нивно издавање.

3. Ова решение влегува во сила со денот на донесувањето.

4. Ова решение ќе се објави во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 07-81/2
28 јануари 2004 година
Комисија за хартии од вредност
Скопје
Претседател,
проф. д-р **Весна Пендовска, с.р.**

114.

Врз основа на член 79 од Законот за хартии од вредност („Сл. весник на РМ“ бр. 64/00, 103/00, 34/01, 4/02, 37/02, 31/03 и 85/03), Комисијата за хартии од вредност, на својата седница одржана на ден 28.01.2004 година, го донесе следното

РЕШЕНИЕ

1. Се дава согласност на Одлуката за утврдување на надоместокот по основ на барање за ревидирање на берзански трансакции на Македонска Берза АД Скопје бр. 02-2096/1 од 31.12.2003 година доставена до Комисијата за хартии од вредност на ден 15.01.2003 година и евидентирана под деловоден број 08-69/1.

2. Ова решение ќе се објави во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 08-69/2
28 јануари 2004 година
Комисија за хартии од вредност
Скопје
Претседател,
проф. д-р **Весна Пендовска, с.р.**

115.

Врз основа на член 79 од Законот за хартии од вредност („Сл. весник на РМ“ бр. 64/00, 103/00, 34/01, 4/02, 37/02, 31/03 и 85/03), Комисијата за хартии од вредност, на својата седница одржана на ден 28.01.2004 година, го донесе следното

РЕШЕНИЕ

1. Се дава согласност на Одлуката за измени и дополнување на Процедурите за тргување на Македонска Берза АД Скопје бр. 02-2095/1 од 31.12.2003 година, доставена до Комисијата за хартии од вредност на ден 15.01.2003 година и евидентирана под деловоден број 08-70/1.

2. Се задолжува Македонската Берза на долгорочни хартии од вредност АД Скопје да изготви пречистен текст на Процедурите за тргување на Македонска Берза АД Скопје и пречистениот текст да го достави до Комисијата за хартии од вредност.

3. Ова решение ќе се објави во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 08-70/2 Комисија за хартии од вредност
28 јануари 2004 година Претседател,
Скопје проф. д-р **Весна Пендовска**, с.р.

116.

Врз основа на член 79 од Законот за хартии од вредност („Сл. весник на РМ“ бр. 64/00, 103/00, 34/01, 4/02, 37/02, 31/03 и 85/03), Комисијата за хартии од вредност, на својата седница одржана на ден 28.01.2004 година, го донесе следното

РЕШЕНИЕ

1. Се дава согласност на Одлуката за измени и дополнување на Правилата за работа на Македонска Берза АД Скопје бр. 02-2094/1 од 31.12.2003 година доставена до Комисијата за хартии од вредност на ден 15.01.2003 година и евидентирана под деловоден број 08-71/1.

2. Се задолжува Македонската Берза на долгорочни хартии од вредност АД Скопје да изготви пречистен текст на Правилата за работа на Македонска Берза АД Скопје и пречистениот текст да го достави до Комисијата за хартии од вредност.

3. Ова решение ќе се објави во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 08-71/2 Комисија за хартии од вредност
28 јануари 2004 година Претседател,
Скопје проф. д-р **Весна Пендовска**, с.р.

117.

Врз основа на член 79 и член 90 став 2 од Законот за хартии од вредност („Службен весник на Република Македонија“ бр. 63/2000, 103/2000, 34/2001, 4/2002, 37/2002, 31/2003 и 85/2003), Комисијата за хартии од вредност, на својата седница одржана на 28.01.2004 година, донесе

РЕШЕНИЕ

1. Се дава согласност на барањето број 08-93/1 од 22.01.2004 година на Македонска Берза АД Скопје за тргување со државни краткорочни хартии од вредност.

2. Согласноста за тргување со државни краткорочни хартии од вредност е од времен карактер и ќе важи до донесување на решение, со кое Комисијата за хартии од вредност ќе даде согласност на измените на актите со кои се уредува работењето на Македонска Берза АД Скопје во смисла на обезбедување на услови за поврзување на понудата и побарувачката и на државните краткорочни хартии од вредност.

3. Ова решение влегува во сила со денот на негово-то донесување.

4. Решението ќе се објави во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 08-108/4 Комисија за хартии од вредност
28 јануари 2004 година Претседател,
Скопје проф. д-р **Весна Пендовска**, с.р.

118.

Врз основа на член 79 од Законот за хартии од вредност („Службен весник на Република Македонија“ бр. 64/00, 103/00, 34/01, 4/02, 37/02, 31/03 и 85/03), Комисијата за хартии од вредност, на 28.01.2004 година, донесе

РЕШЕНИЕ

1. Се дава согласност на Одлуката за измени и дополнување на Статутот на Македонска Берза АД Скопје бр. 02-2065/1 од 25.12.2003 година, доставена до Комисијата за хартии од вредност на ден 30.01.2004 година и заведена под деловоден број на КХВ 08-1500/1.

2. Се задолжува Македонската Берза на долгорочни хартии од вредност АД Скопје да изготви пречистен текст на Статутот на Македонска Берза АД Скопје и пречистениот текст да го достави до Комисијата за хартии од вредност.

3. Ова решение влегува во сила со денот на донесувањето и ќе се објави во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 08-144/1 Комисија за хартии од вредност
28 јануари 2004 година Претседател,
Скопје проф. д-р **Весна Пендовска**, с.р.

119.

Врз основа на член 55 б став 3 од Законот за хартии од вредност („Службен весник на РМ“ бр. 63/00, 103/00, 34/01, 4/02, 37/02, 31/03 и 85/03), Комисијата за хартии од вредност, на седницата одржана на 28.01.2004 година, донесе

**П РА В И Л Н И К
ЗА СОДРЖИНАТА И НАЧИНОТ НА ВОДЕЊЕ НА
РЕГИСТАР НА АКЦИОНЕРСКИ ДРУШТВА****Член 1**

Со овој правилник се уредува содржината и начинот на водење на регистарот на акционерски друштва кој го води Комисијата за хартии од вредност (во натамошниот текст: Комисија).

Член 2

Во регистарот на акционерски друштва (во натамошниот текст: Регистар) се запишуваат сите акционерски друштва кои исполнуваат еден од следниве услови:

- по основањето издале хартии од вредност по пат на јавна понуда; или
- имаат повеќе од 100 акционери и основна главнина поголема од 1.000.000 евра.

Член 3

Во смисла на овој правилник:

- акционерско друштво кое по основањето издало хартии од вредност по пат на јавна понуда е она акционерско друштво кое по влегувањето во сила на овој правилник ќе издаде хартии од вредност по пат на јавна понуда;
- акционерско друштво кое име повеќе од 100 акционери и основна главнина поголема од 1.000.000 евра е она акционерско друштво кое во последните пет дена од секој месец во секое тримесечје, почнувајќи од 01.04.2004 година, ќе има повеќе од 100 акционери и основна главнина поголема од 1.000.000 евра.

Член 4

Првиот внес на податоци во Регистарот ќе се изврши врз основа на податоци добиени од Централниот депозитар за хартии од вредност АД Скопје (во натамошниот текст: Депозитар), со состојба на денот на стапување во сила на овој правилник.

Депозитарот ќе ги достави податоците од став 1 на овој член исклучиво врз основа на критериумите утврдени во член 2, алинеја 2 од овој правилник.

Член 5

Податоците содржани во Регистарот имаат статус на претпоставена точност и вистинитост.

За точноста на податоците што се доставуваат во Регистарот одговара Депозитарот и акционерското друштво кое се води во Регистарот, односно оној субјект кој истите ги доставил за внес.

Член 6

Податоците кои ќе бидат внесени во Регистарот, Комисијата ќе ги добива од:

- акционерските друштва кои исполнуваат еден од критериумите од член 2 на овој правилник;
- Депозитарот и
- евиденцијата на Комисијата.

Член 7

Депозитарот е должен во рок од 3 дена по последниот ден од секое тримесечје, почнувајќи од 30.06.2004 година, во писмена и електронска форма да ја известува Комисијата, за акционерските друштва кои ги исполнуваат условите утврдени со член 3 од овој правилник.

Известувањето од став 1 на овој член ги содржи податоците од член 8 на овој правилник.

Член 8

Во Регистарот, за акционерските друштва кои ги исполнуваат условите утврдени во член 2 на овој правилник, се запишуваат следниве податоци:

- полн назив на друштвото;
- скратен назив на друштвото;
- седиште и адреса на друштвото;
- матичен број на друштвото;
- други податоци по оценка на Комисијата.

Член 9

За секоја промена на податоците од член 8, издавачот на хартии од вредност треба да ја известува во писмена и електронска форма Комисијата и Депозитарот во рок од 7 дена од денот на настанување на промената.

Член 10

Комисијата, врз основа на податоците од Депозитарот, издавачите на хартии од вредност и сопствената евиденција, го ажурира Регистарот на крајот на секое тримесечје, односно не подоцна од 30 дена од денот на добивање на податоците.

Член 11

Податоците во Регистарот се водат во електронска форма.

Член 12

Регистарот е достапен за јавноста преку веб-страница на Комисијата за хартии од вредност (www.sec.gov.mk).

Член 13

На барање од правно или физичко лице, Комисијата дава препис на податоци кои се водат во Регистарот на Комисијата.

Член 14

Во рок од 7 дена од денот на запишувањето во Регистарот, Комисијата го известува акционерското друштво дека е запишано во Регистарот на акционерските друштва кој се води во Комисијата.

Член 15

Во рок од 7 дена од денот на бришењето на определено акционерско друштво од Регистарот, Комисијата го известува акционерското друштво дека е избришано од Регистарот на акционерските друштва кој се води во Комисијата.

Член 16

Комисијата за запишувањето и бришењето на акционерските друштва во и од Регистарот ги известува Берзата и Депозитарот во рок од 7 дена од извршеното запишување, односно бришење.

Член 17

Акционерските друштва кои се водат во Регистарот на Комисијата, плаќаат надомест согласно Тарифникот за висината на одделните надоместоци што ги наплатува Комисијата за хартии од вредност.

Член 18

Податоците од член 8 од овој правилник се прикажуваат согласно Прилогот број 1, кој е составен дел на овој правилник.

Член 19

Овој правилник влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 09-145/1 Комисија за хартии од вредност
28 јануари 2004 година Претседател,
Скопје проф. д-р **Весна Пендовска**, с.р.

Прилог 1

О Б Р А З Е Ц
ЗА СОДРЖИНАТА И НАЧИНОТ НА ВОДЕЊЕ НА
РЕГИСТАР НА АКЦИОНЕРСКИ ДРУШТВА

Р. бр.	Полн назив на друштвото	Скратен назив на друштвото	Седиште и адреса на друштвото	Матичен број на друштвото	Други податоци по оценка на Комисијата
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					

120.

Врз основа на член 219 од Законот за општата управна постапка („Сл. лист на СФРЈ“ бр. 47/86), кој со член 5 од Уставниот закон за спроведување на Уставот на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 52/91), е преземен како републички пропис, Комисијата за хартии од вредност донесе

ЗАКЛУЧОК

1. Во Решението на Комисијата за хартии од вредност број 07-77/7 од 28.01.2004 година, во точка 3 од диспозитивот, како и во образложението се исправа следнава грешка: „бројот 07-49/2 и датумот 05.02.2001 година“ кој го определува решението на Комисијата за хартии од вредност кое треба да се укине, треба да се замени со бројот: „07-472/2 и датумот 29.05.2001 година“.

2. Овој заклучок има правно дејство од денот од кој има правно дејство решението што се исправа, а истиот ќе се објави во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 07-77/8 Комисија за хартии од вредност
30 јануари 2004 година Претседател,
Скопје проф. д-р **Весна Пендовска**, с.р.

121.

Врз основа на точка 3 од Одлуката за измени и дополнувања на Одлуката за единствената тарифа по која се наплатуваат надоместоците за услугите што ги врши Народна банка на Република Македонија ("Службен весник на РМ" бр. 4/04), Дирекцијата за правни, организационо кадровски и публикациски работи на 02.02.2004 година, утврди

О Д Л У К А
ЗА ЕДИНСТВЕНАТА ТАРИФА ПО КОЈА СЕ НАПЛАТУВААТ НАДОМЕСТОЦИТЕ ЗА УСЛУГИТЕ ШТО ГИ ВРШИ НАРОДНА БАНКА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА (ПРЕЧИСТЕН ТЕКСТ)

1. Народна банка на Република Македонија (во натамошниот текст: Народна банка) за услугите што ги врши во своето работење, наплатува надоместок според одредбите на тарифата од оваа одлука (во натамошниот текст: тарифата).

2. Ако за ист вид на услуги странски коресподент наплатува и ризичен износ на надоместок од надоместокот од оваа тарифа. Народна банка ќе го применува принципот на реципроцитет.

Одредбата од став 1 на оваа точка Народна банка ќе ја применува и спрема странските државјани во Република Македонија ако спрема македонските државјани во земјата на странскиот државјанин, се применуваат повиоки ставови од ставовите предвидени во оваа тарифа.

3. Надоместокот по работите на девизните трансфери Народна банка го наплатува од денарската противвредност на девизниот износ.

4. Надоместокот за услуги, од точка 1 на оваа одлука, Народната банка го наплатува, по одделни видови на работи, според следната тарифа:

Број на тарифниот став и вид на работи	Височина на надоместот
1	2

Во надоместокот на услугите во точка 1 на оваа одлука не е пресметан данокот на промет на услуги, кој паѓа на товар на корисникот на услугата.

1. ДЕВИЗНИ РАБОТИ**1.Работи со девизи**

а) Работи на купопродажба на девизни средства со комерцијални банки:

1.1.Продажба на девизи на овластени комерцијални банки без надоместок

1.2.Купување на девизи од овластени комерцијални банки без надоместок

Во цената на надоместокот е вклучен и трансферот на средствата.

За определување на основата за пресметување на провизиите за работите на продажба на девизни средства со комерцијалните банки се користат средните курсеви од индикативната курсна листа на НБРМ на денот на склучувањето на трансакцијата.

Надоместокот Народна банка на Република Македонија го наплатува веднаш со склучувањето на трансакцијата

б)Работи на купопродажба на девизни средства со останатите домашни лица:

1.3.Продажба на девизи без надоместок

1.4.Купување на девизи без надоместок

За определување на основата за пресметување на провизиите за работите на продажба на девизни средства се користат продажните курсеви од индикативната курсна листа на НБРМ на денот на склучување на трансакцијата.

Надоместокот Народна банка на Република Македонија го наплатува веднаш со склучувањето на трансакцијата

2. Трансфери

2.1.Надомест за реализација 0,2% (од сто) но не повеќе од

на трансфери во странство 5000 денари

2.2. Измени на трансферот 750 денари

2.3. Свифт трошоци во висина од 500 денари по дознака

За определување на основата за пресметување на провизиите за трансферите се користат продажните курсеви од индикативната курсна листа на Народна банка на Република Македонија на денот на склучување на трансакцијата.

Надоместокот Народна банка на Република Македонија го наплатува веднаш со склучувањето на трансакцијата. Надоместокот на дознаките по основ сторно не се наплатува.

Налогодавачот на секој трансфер во висина под 250 евра е должен да ги намира сите надоместоци и трошоци со кои странскиот коресподент ја товари Народна банка на Република Македонија. Овој надоместок се плаќа во денари согласно прописите.

Од плаќање на надоместок за реализација на трансфер во странство се ослободени плаќањата кои се реализираат согласно Законот за уредување на односите во врска со отплатата на користените кредити од меѓународните финансиски организации ("Сл.весник на РМ" бр. 48/94).

3. Работа со странски ефективни средства за плаќање

а) Работи на купопродажба на ефективни странски средства за плаќање со домашни овластени комерцијални банки.

3.1. Продажба на ефективни странски средства за плаќање на овластени комерцијални банки без надоместок со трансфер на девизи на сметките во странство

3.2.Купување на ефективни странски средства за плаќање од овластени банки без надоместок со трансфер на девизи на сметките во странство

б) Работи на купопродажба на ефективни странски средства за плаќање со останати домашни лица

3.3.Продажба на ефективни странски средства за плаќање 0,2% (од сто) но не повеќе од 5000 денари

3.4.Купување на ефективни странски средства за плаќање 0% (од сто)

на странски средства за плаќање

За определување на основата за пресметување на провизиите за работите на продажба на девизни средства се користат продажните курсеви од индикативната курсна листа на Народна банка на Република Македонија на денот на склучување на трансакцијата.

Надоместокот Народна банка на Република Македонија го наплатува веднаш со склучувањето на трансакцијата.

в) Работи со фалсификати

3.5.Вештачење на фалсификати 2% (од сто) или најмалку 2000 денари

3.6.Анулирање на чекови и кредитни писма 2% (од сто) или најмалку 2000 денари

4. Инкасо документи

а) Чекови обврзници и други хартии од вредност

4.1. Испратени во странство 0% (од сто)

4.2.Примени од странство 0,0%(од сто)

б)Други документи

4.3.Одобренија и задолженија по решенија на надлежниот републички орган

в) Стокови исправи

4.4.Испратени во странство 0% (од сто)

4.5.Примени од странство 0% (од сто)

г) Меници		6.3. Конфирмација на акредитиви	0,25% (од сто) најмалку 6.250 денари, не повеќе од 100.000 денари (се наплатува квартално)
4.6. Без протест	0% (од сто)	6.4. Прифаќање на обработка на документите	0,15% (од сто), најмалку 1000 денари, не повеќе од 100.000 денари
4.7. Со протест	0% (од сто)	6.5. Измена на условите на акредитивот (вклучувајќи пренос и сторнирање)	750 денари
4.8. Прибавување на акцепт	0,75% (од сто) најмалку 24.750 денари, не повеќе од 1.000.000 денари	б) Лоро акредитиви	
4.9. Испраќање на меница во странство	10.000 денари по меници	6.6. Нотификација (авизирање) на корисникот	0,15% (од сто), најмалку 1000 денари не повеќе од 100.000 денари (се наплатува тримесечно)
5. Гаранции		6.7. Конфирмација	0,5% (од сто), најмалку 1000 денари не повеќе од 100.000 денари (се наплатува тримесечно)
5.1. Издавање на гаранција со покритие	1% (од сто) најмалку 10.000 денари не повеќе од 300.000 денари (се наплатува тримесечно)	6.8. Пренос на акредитив	0,2% (од сто) најмалку 1000 денари, не повеќе од 100.000 денари (се наплатува тримесечно)
5.2. Издавање на гаранција без покритие	1,25% (од сто), најмалку 12.500 денари, не повеќе од 375.000 денари (се наплатува тримесечно)	6.9. Измена на условите на акредитивот (вклучувајќи и сторнирање)	750 денари
5.3. Издавање на гаранција со обезбедување на покритие на плаќањето	1% (од сто) најмалку 10.000 денари, не повеќе од 300.000 денари (се наплатува тримесечно)	6.10. Преземање и обработка на документи	0,15% (од сто), најмалку 1000 денари, не повеќе од 100.000 денари
5.4. Измена на условите на гаранцијата	1.500 денари	6.11. Обработка на прилив	1000 денари
5.5. Манипулација со документите	0,3% (од сто), најмалку 1.000 денари, не повеќе од 100.000 денари	За определување на основата за пресметување на провизиите за работите со акредитивите се користат продажните курсеви од индикативната курсна листа на НБРМ на денот на отворањето на акредитивот.	
5.6. Издавање на супергаранции	1,50% (од сто), најмалку 25.000 денари, не повеќе од 500.000 денари (се наплатува тримесечно)	Налогодавачот по ностро акредитиви е должен да ги намира сите надоместоци и трошоци со кои странскиот кореспондент ја товари Народна банка на Република Македонија без оглед на тоа дали акредитивот се отвора со или без положено покритие. Овој надоместок се плаќа во денари согласно со прописите.	
5.7. Издавање на гаранција и на други форми на емство по кредитите за рефинансирање	1% (од сто), најмалку 10.000 денари, не повеќе од 300.000 денари (се наплатува тримесечно)	Надоместокот по ностро акредитивите се пресметува однапред, а секое започнато тримесечје се смета како цело. Плаќањето на провизијата се врши по затворањето на акредитивот. Во случаите кога акредитивот нема да се искористи, делумно или во целост провизијата не се враќа.	
б) Лоро гаранции		7. Тековни сметки на странски лица	
5.8. Спроведување на гарантно писмо	1.500 денари	а) Лоро сметки	
5.9. Нотификација без обврска на банката	0,2% (од сто) најмалку 1000 денарине повеќе од 100.000 денари (се наплатува тримесечно)	7.1. Уплата на девизи	
5.10. Манипулација со исправите	0,3% (од сто) најмалку 1000 денари, не повеќе од 100.000 денари	7.2. Исплата на девизи	
5.11. Конфирмација	1,50% (од сто) најмалку 25.000 денари, не повеќе од 500.000 денари (се наплатува тримесечно)	За определување на основата за пресметување на провизиите за работите со акредитивите се користи износот на девизи кој се исплатува. Провизијата се наплаќа во девизи.	
5.12. Исплата по документите предвидени во границите од претходниот став	0,3% (од сто) најмалку 25.000 денари, не повеќе од 300.000 денари (се наплатува тримесечно)	II. ТРЕЗОРСКИ РАБОТИ	
5.13. Измена на условите на гаранцијата	1.500 денари	8. За чување на депозити:	
За определување на основата за пресметување на провизиите за работите со гаранциите се користат продажните курсеви од индикативната курсна листа на НБРМ на денот на издавањето на трансакцијата.		8.1. Затворени-запечатени депозити со ознака на вредноста	
Надоместокот по гаранциите се наплатува однапред, а секое започнато тримесечје се смета како цело. Во случаите кога гаранцијата нема да се искористи целосно или делумно надоместокот не се враќа.		8.2. Затворени-запечатени депозити, без ознака на вредноста	
6. Акредитиви		8.3. Запечатени депозити со резервни клучеви (само од банки)	
а) Ностро акредитиви		2% (од илјада), а годишно најмалку 4.000 денари (се наплатува годишно однапред)	
6.1. Отворање на акредитив со покритие	0,3% (од сто), најмалку 6.250 денари, не повеќе од 100.000 денари (се наплатува квартално)	по тежина 4.000 денари по килограм годишно, секој започнат килограм се смета како цел, (се наплатува годишно однапред)	
6.2. Отворање на акредитив со одложено полагање на покритие и со давање на инструменти за обезбедување на покритие	1,25% (од сто), најмалку 18.750 денари, не повеќе од 250.000 денари (се наплатува квартално)	8.000 денари депозит за година (се наплатува годишно однапред)	

9. За чување на специјален, судски и друг депозит со скапоцености и со странска валута:

- 9.1. Држење на депозитот 3% (од сто), а најмногу 8.000 денари (наплата годишно однапред)
- 9.2. Процена и продажба 20% (од сто) од вредноста

Надоместокот за чување, процена и продажба се наплатува од корисникот на депозитот.

10. Издавање на готовина на овластени банки за вршење на платниот промет 0,2% од издадената номинална вредност на готовината
11. Замена на пари: 5% (од сто) од номиналната вредност
- 11.1. Замена на оштетени банкноти 20% (од сто) од номиналната вредност
- 11.2. Замена на оштетени сребрени ковани пари без надоместок
- 11.3. Замена на други оштетени Ковани пари
12. Дополнителна замена на банкноти и ковани пари повлечени од оптек 5% (од сто) од номиналната вредност

III. ЗАЕМИ

13. Внатрешни заеми:
- 13.1. Издавање на хартии од вредност (освен благајнички записи) 1% (од илјада) од номиналната вредност
- 13.2. Амортизација на хартија од вредност (освен благајнички записи) 2% (од илјада) од номиналната вредност, а најмалку 4.000 денари
- 13.3. Исплата од втасани купони, обврзници и хартии од вредност 1% (од илјада) од номиналната вредност, а најмалку 12.000 денари
- 13.4. Депозити на невратени обврзници на државни заеми и благајнички записи 8.000 денари по парче за година
- 13.5. Преземање на хартии од вредност од седиштето на СОК 1% (од илјада) од номиналната вредност, а најмалку 8.000 денари
14. Надворешни заеми:
- 14.1. Ликвидација на купони и обврзници по предвоени заеми 1,5% (од илјада) од номиналната вредност, а најмалку 8.000 денари
- 14.2. Ликвидација на обврзници по меѓудржавни спогодби 1,5% (од илјада) од номиналната вредност, а најмалку 12.000 денари

IV. ОДНОСИ СО РЕПУБЛИКАТА

15. Исплата на курсните разлики по определени странски кредити 1% (од илјада) по секоја извршена исплата на крајниот корисник
16. Издавање на обврзници 1% (од илјада) од номиналната вредност
17. Амортизација на обврзници 2% (од илјада) од номиналната вредност

V. ПОСЕБНИ РАБОТИ

18. Користење и отплата на странски заеми и кредити за сметка на општествено политичките заедници 0,1% (од илјада) годишно, најмалку 12.000 денари однапред од странските кредити на крајот на изминатото полугодие
19. Издавање, дистрибуирање и евиденција на таксени и даночни и други вредносници 5% (од сто) на номиналниот износ на продадените таксени и даночни вредносници (административни, судски и таксени марки и меници бланкети)

20. Замена на оштетени, откуп на неупотребливи и оштетени таксени и даночни вредносници

21. Издавање на конзуларни марки

22. Продажба на денарски банкноти на странски кореспонденти

23. Враќање на денарски банкноти од странски кореспонденти до износ од 10% по аранжман

23.1. За кореспонденти-купувачи по договор со Народна банка

23.2. За кореспонденти што не се купувачи по договор

24. Продажба на странски купувач нумизматички пари

VI. ДРУГИ РАБОТИ

25. Достава на вредности:

25.1. Достава на вредности преку пошта

25.2. Известување за достава на вредности

26. Разно:

26.1. Публикации на Народна банка

26.2. Издавање на разни потврди, уверенија и друго

26.3. Давање на стручни одговори по барање на граѓани, претпријатија или институции во врска со граѓански предмети. По барање на правни и физички лица НБРМ ги издава следниве документи и ги наплаќа следните надоместоци, освен на барање на судовите, министерства и други владини органи и институции

1. Потврда за движење на курсот на една валута за еден ден

2. Потврда за движење на курсот до три валути за еден ден

3. Потврда за движење на курсот над три валути за еден ден

4. Менувачка курсна листа за еден ден

5. Менувачка курсна листа за една недела

6. Менувачка курсна листа за еден месец

7. Курсна листа за еден ден

3% (од сто) на номиналниот износ

5% (од сто) на номиналниот износ на издадените вредносници

износ на фактичките трошоци

- износ на фактичките трошоци (2% од илјада) за банкноти, а најмалку 4.000 сметано од номиналната вредност на пратката- 4% од илјада) за ковани пари (најмалку 8.000 денари) сметано од номиналната вредност на пратката

- износ на фактичките трошоци - 5% (од илјада) за банкноти (најмалку 4.000 денари) сметано на номиналната вредност на пратката 10% (од илјада) за купување на пари (најмалку 8.000 денари)

- фактички трошоци и 10% (од сто) на продажната цена на нумизматички пари

2% (од илјада) најмалку 8.000 денари

20.000 денари

износ на фактичките трошоци

20.000 денари

1.000 денари

200 денари

300 денари

400 денари

300 денари

400 денари

1.500 денари

300 денари

8. Курсна листа за една недела	400 денари
9. Курсна листа за еден месец	1.500 денари
10. Потврда за курсот на валути вон официјалната курсна листа	500 денари
11. Месечна претплата на курсна листа за пресметување царинска основица и поврати на царини и царински давачки	500 денари
12. Месечна претплата на курсна листа за неконвертибилни валути	500 денари
26.4	
1. Провизија за разгледување на барање за издавање дозвола за основање на банка, подружница на странска банка и банка за микрофинансирање	100.000 денари
2. Провизија за разгледување на барање за статусни измени во согласност со Законот за банките	50.000 денари
3. Провизија за разгледување на барање за издавање на дозвола за основање и работа на пазарот на пари и краткорочни хартии од вредност, отворање претставништво на странска банка или друга странска финансиска институција	50.000 денари
4. Провизија за разгледување на барање за издавање на претходна согласност по член 11, 11-а и член 25 од Законот за банките	30.000 денари
5. Провизија за одлучување во согласност со член 26 став 4 в.в. со став 1 точка 2 од Законот за банките и тоа:	
а) за правни лица	10.000 денари
б) за физички лица	5.000 денари
6. Провизија за давање на стручни мислења и одговори	1.000 денари
7. Провизија за издавање согласност согласно член 45 став 1 точка 2 и член 46 став 1 од Законот за банките кои банката ги врши во странство, како и за посреднички работи со хартии од вредност	50.000 денари
8. Провизија за издавање на дозвола за вршење на девизно валутни работи	20.000 денари
9. Провизија за издавање на решение за вршење менувачки работи во свое име и за своја сметка и во име и за сметка на некоја банка	20.000 денари
10. Провизија за издавање на решение за измена на решение за вршење менувачки работи за ново менувачко место	15.000 денари
11. Провизија за издавање на решение за измена на решение за вршење менувачки работи со кое се менува адреса	8.000 денари

12. Провизија за издавање на решение за измена на решение за вршење менувачки работи заради усогласување на името на правниот субјект со решение за пререгистрација	3.000 денари
13. Провизија за разгледување на барање за издавање на решение за вршење на услуги брз трансфер на пари	50.000 денари
14. Провизија за разгледување на барање за издавање на решение за измена на решение за вршење на услуга брз трансфер на пари за ново место од каде ќе се врши услугата брз трансфер на пари	40.000 денари
15. Провизија за разгледување на барање за издавање на решение за измена на решение за вршење на услуга брз трансфер на пари со кое се менува адресата на седиштето во кое ќе се врши услугата брз трансфер на пари	20.000 денари
16. Провизија за издавање на решение за измена на решение за вршење на услуга брз трансфер на пари заради усогласување на името на правниот субјект или овластеното лице со решението за пререгистрација	3.000 денари
17. Провизија за регистрирање на договорот склучен помеѓу давателот на услуга и субагентот во регистарот на даватели на услуга брз трансфер на пари	5.000 денари

При повторно барање за издавање на дозволите и согласностите од оваа потточка, провизијата изнесува двојно од провизијата утврдена во претходниот став.

5. Покрај надоместокот што е предвиден со оваа тарифа, Народна банка ги наплатува сите фактички трошоци што ги имала во врска со извршувањето на услугите.

Под фактичките трошоци се подразбираат:

а) Поштарина за препорачани, експресни и авионски пратки, пратки со рецепис и други посебни ракувања со пратки, поштарина за пакети, како и транспортни трошоци,

б) Трошоците за телеграми, телекси, телефакси и телефонски разговори.

в) Трошоци за материјалите за пакување,

г) Трошоците што ги засметуваат другите банки во земјата кои учествуваат во извршувањето на работите,

д) Провизија и трошоци што ги засметуваат странските банки,

ѓ) Такси, даноци и сл. што Народна банка ги плаќа за сметка на корисникот на услугата,

е) Трошоци за премија на осигурување што Народна банка ја плаќа за сметка на корисникот на услугата,

ж) Други издатоци што се направени по барање од корисникот на услугата.

6. Провизијата при издвојување на дел од девизните резерви согласно со Одлуката за користење на дел од девизните резерви за издавање на гаранции на овластени банки за работа со странство во функција на поддржување на стопански активности изнесува 0,1% месечно од ангажираниот износ, освен за долгорочни кредити за инвестициони вложувања

Провизијата се наплатува од овластената банка.

VII. РАБОТИ НА ПЛАТЕН ПРОМЕТ ВО ЗЕМЈАТА

Надоместоци на Народна банка на Република Македонија за работи во платниот промет:

	Начин на приклучување		
	Број 1	Број 2	Број 3
Еднократни трошоци за приклучување и тестирање	50.000,00 ден.	50.000,00 ден.	100.000,00 ден.
Еднократни трошоци за индиректно учество	10.000,00 ден.	10.000,00 ден.	10.000,00 ден.
Промена на начин на приклучување	2.000,00 ден.	2.000,00 ден.	2.000,00 ден.
Месечно членство:			
• Месечно членство за носител на платен промет	36.000,00 ден.	36.000,00 ден.	36.000,00 ден.
• Месечно членство за клириншка кука	0,00 ден.	0,00 ден.	0,00 ден.
• Месечно членство за останати директни учесници кои вршат плаќања	12.000,00 ден.	12.000,00 ден.	12.000,00 ден.
• Месечно членство за останати директни учесници кои не вршат плаќања	3.000,00 ден.	3.000,00 ден.	3.000,00 ден.
Однос налози за плаќање/ Единици за пресметка			
• за период до 13:00 часот		1 налог за плаќање е 1 единица за пресметка	
• за период од 13:00 часот до 15:00 часот		1 налог за плаќање е 1,5 единици за пресметка	
• за период од 15:00 часот до 16:00 часот		1 налог за плаќање е 4 единици за пресметка	
• за период по 16:00		1 налог за плаќање е 8 единици за пресметка	
Како време на прием на налогот за плаќање се смета: - за начин број 1 кога СВИФТ го доставил налогот за плаќање во МИПС и - за начин број 2 и начин број 3 кога МИПС го потврдил приемот на налогот за плаќање со порака за потврда. Во случај плаќањето да застане во ред на чекање, тогаш се зема времето кога плаќањето е порамнето. Како единствено валидно време се смета времето на МИПС системот. Сите други времиња на локалните компјутери на Учесниците не се релевантни за пресметката. Периодите на прием ги вклучуваат и завршните времиња. Така на пример периодот до 13:00 часот го вклучува и 13:00:00, но не и 13:00:01.			
Цена на единица за пресметка и налог			
за првите 1.000 единици за пресметка во месецот	12,00 ден.	6,00 ден.	6,00 ден.
за следните 5.000 единици за пресметка во месецот	9,00 ден.	5,00 ден.	5,00 ден.
за следните неограничен број единици за пресметка во месецот	7,00 ден.	4,00 ден.	4,00 ден.
за налози за плаќање во корист на трезорската сметка и сметката на Народна банка за редовно работење, без разлика на бројот на единици за пресметка (овие единици за пресметка не влегуваат во вкупниот збир)	7,00 ден.	4,00 ден.	4,00 ден.
за налози за плаќање на товар на сметка на клириншка институција, без разлика на бројот на трансакции	7,00 ден.	0,00 ден.	0,00 ден.
за налози за плаќање на товар на сметката на Стабилизациониот фонд - Министерство за Финансии на Република Македонија, во корист на трезорската сметка - Министерство за Финансии на Република Македонија	0,00 ден.	0,00 ден.	0,00 ден.
Месечни цени на останати пораки			
за пратена порака МТн92	15,00 ден.	10,00 ден.	10,00 ден.
за пратена порака МТн95	15,00 ден.	10,00 ден.	10,00 ден.
за пратена порака МТ920	15,00 ден.	10,00 ден.	10,00 ден.
за пратена порака МТ985	15,00 ден.	10,00 ден.	10,00 ден.
за пратени пораки МТ999 и МТ199	10,00 ден.	5,00 ден.	5,00 ден.
за пораки МТ999 до сите учесници	800,00 ден.	750,00 ден.	750,00 ден.
Месечни цени на примени пораки			
за прием на пораки МТ900	0,00 ден.	0,00 ден.	0,00 ден.
за прием на пораки МТ910	10,00 ден.	5,00 ден.	5,00 ден.
за прием на пораки МТ942	10,00 ден.	5,00 ден.	5,00 ден.
за прием на пораки МТ940	15,00 ден.	10,00 ден.	10,00 ден.
за прием на пораки МТ950	0,00 ден.	0,00 ден.	0,00 ден.
Неизвршено тестирање на ИСДН линија (за секој започнат ден, по истекот на времето за проверка на линијата)	не применливо	1.000,00 ден.	1.000,00 ден.
Продолжување на работното време на барање на Учесник	600,00 ден/мин	600,00 ден/мин	600,00 ден/мин
Иницирање на внесување на налози од дискета (налозите се тарифираат како да пристигнале на начини на приклучување број 3)			1.000,00 ден.
Процесирање на Налог на хартија			1.000,00 ден.
Процесирање на Налог на хартија на товар на сметка за задолжителна резерва			0,00 ден.
Процесирање на налог на хартија на товар на туѓа сметка согласно со закон		1 % од износот на налогот (минимум 5.000,00 ден.) се наплатува од сметката од која се врши задолжувањето	
Обработка на решение за присилна наплата		100 денари за секој износ за кој се пресметува камата (минимум за една спецификација со налози за присилна наплата е 1.000,00 ден.) се наплатува од сметката од која се врши задолжувањето	
Внесување на налози за присилна наплата во платниот систем		50,00 денари за еден налог се наплатува од сметката од која се врши задолжувањето	
Известување за пресметка на камата по решение за присилна наплата		100,00 ден. за еден износ	
Преписи од архивите со плаќања		50,00 ден по страна од одговорот (минимум е 500,00 денари по барање)	
Дополнително доставување на извод на хартија		50,00 ден. за извод	
Потврда за состојба на сметка			

• за еден (1) ден	200,00 ден.
• за период до пет (5) дена	300,00 ден.
• за период до триесет (30) дена	400,00 ден.
• за период до шеесет (60) дена	600,00 ден.
• за период над шеесет (60) дена	600,00 ден.
	+ 10 денари за секој нареден ден

Ако носителот на платниот промет има помал број на единици за плаќање од минималниот пропишан број на единици за плаќање, тогаш му се наплатува минималниот пропишан број на единици за плаќање.

Минималниот број на единици за плаќање се препишува да биде 3 пати од бројот на пријавени сметки во ЕРИС на крајот на последниот ден во месецот за кој се врши наплатата.

Налозите на хартија се примаат најдоцна до 14 часот во тековниот работен ден.

По исклучок, од секој учесник може да се примат најмногу 5 налози на хартија на товар на неговата сметка по овој термин но најдоцна 30 минути пред затворањето на МИПС системот.

Наплатата се врши на почетокот на секој месец за претходниот месец.

7. Пречистениот текст на оваа одлука ги опфаќа Одлуката за единствената тарифа по која се наплатуваат надоместоците за услугите што ги врши Народна банка на Република Македонија ("Службен весник на РМ" бр. 81/02-Пречистен текст) и Одлуката за измени и дополнувања на Одлуката за единствената тарифа по која се наплатуваат надоместоците за услугите што ги врши Народна банка на Република Македонија ("Службен весник на РМ" бр. 98/02, 11/03, 46/03, 66/03, 72/03 и 4/04) во кои е означено времето на нивното влегување во сила.

О.бр.02-15/П-5/2004/1 Дирекција за правни, организационо
2 февруари 2004 година кадровски и публикациски работи
Скопје Директор,

Снежана Бундалеска, с.р.

АКТИ НА ФОНДОВИТЕ И ЗАВОДИТЕ ФОНД НА ПЕНЗИСКОТО И ИНВАЛИДСКОТО ОСИГУРУВАЊЕ НА МАКЕДОНИЈА

6.

Врз основа на член 165 став 1 точка 3 од Законот за пензиското и инвалидското осигурување ("Службен весник на РМ" бр. 80/93, 3/94, 14/95, 71/96, 32/97, 24/00, 96/00, 5/01 и 50/01), а во врска со член 77 став 6 од Статутот на Фондот за пензиското и инвалидското осигурување на Македонија ("Службен весник на РМ" бр. 50/94, 34/95, 46/99 и 10/02), Управниот одбор на Фондот на пензиското и инвалидското осигурување на Македонија, на седницата одржана на 26 декември 2003 година, донесе

СТАТУТАРНА ОДЛУКА ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА СТАТУТОТ НА ФОНДОТ НА ПЕНЗИСКОТО И ИНВАЛИДСКОТО ОСИГУРУВАЊЕ НА МАКЕДОНИЈА

Член 1

Во Статутот на Фондот на пензиското и инвалидското осигурување на Македонија ("Службен весник на РМ" бр. 50/94, 34/95, 46/99 и 10/02) во член 13-а став 2, точката на крајот на реченицата се брише и се додаваат зборовите: "по пат на јавен конкурс".

По ставот 2, се додава нов став 3 кој гласи:

"Постапката за именување на заменикот на директорот на Фондот се спроведува согласно со одредбите од член 12 и 13 од овој статут, кои се однесуваат на постапката за именување на директор на Фондот".

Ставот 3 станува став 4.

Член 2

Оваа статутарна одлука влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија", а ќе се објави по добивањето согласност од Владата на Република Македонија.

Бр. 02-482/1
26 декември 2003 година
Скопје

Претседател
на Управниот одбор,
Ленка Балаловска, с.р.

7.

Врз основа на член 163, а во врска со став 7, 8, 9 и 10 на член 180 од Законот за пензиското и инвалидското осигурување ("Службен весник на РМ" бр. 80/93, 3/94, 14/95, 71/96, 32/97, 24/2000, 96/2000, 5/2001 и 50/2001), Управниот одбор на Фондот на пензиското и инвалидското осигурување на Македонија, на седницата одржана на 26 декември 2003 година, донесе

ОДЛУКА

ЗА ОСНОВИЦИТЕ НА ОСИГУРУВАЊЕ ЗА ПРЕС-
МЕТУВАЊЕ И ПЛАЌАЊЕ НА ПРИДОНЕСОТ ЗА
ПЕНЗИСКОТО И ИНВАЛИДСКОТО ОСИГУРУВА-
ЊЕ НА ИНДИВИДУАЛНИТЕ ЗЕМЈОДЕЛЦИ ЗА ПЕ-
РИОДОТ ОКТОМВРИ - ДЕКЕМВРИ 2003 ГОДИНА

Член 1

Со оваа одлука се утврдуваат основниците на осигурување според кои се пресметува и плаќа придонесот за пензиското и инвалидското осигурување за обврзниците на данок од приход од земјоделска дејност на кои земјоделската дејност им е единствено занимање (во натамошниот текст: индивидуални земјоделци).

Член 2

Индивидуалните земјоделци, заради пресметување и плаќање на придонесот за пензиското и инвалидското осигурување се распоредуваат во основници на осигурување според висината на катастарскиот приход, и тоа:

Ред. бр.	Катастарски приход (во денари)	Месечна основница на осигурување
1.	до 400,00	3581,00
2.	од 400,01 до 900,00	5700,00
3.	од 900,01 до 2.000,00	6507,00
4.	од 2.000,01 до 4.500,00	7231,00
5.	од 4.500,01 до 7.000,00	7953,00
6.	над 7.000,01	8749,00

Член 3

Индивидуалните земјоделци можат по сопствен избор да се определат да плаќаат придонес за пензиско и инвалидско осигурување на повисока основница на осигурување.

Индивидуалните земјоделци кои се определиле да плаќаат придонес за пензиско и инвалидско осигурување на повисока основница на осигурување должни се до 31 март во тековната година да поднесат писмено барање до органот за јавни приходи во општината.

Член 4

Оваа одлука влегува во сила со денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија", а ќе се применува од 1 октомври заклучно со 31 декември 2003 година.

Бр. 02-256/1
19 јануари 2004 година
Скопје

Претседател
на Управниот одбор,
Ленка Балаловска, с.р.

Во Спогодбата за продолжување на важноста на Колективниот договор на претпријатијата за професионално оспособување и вработување на инвалиди во Република Македонија, објавена во "Сл. весник на РМ" бр. 3/2004, на стр.23, во потписот на Синдикатот треба да стои: "Претседател, Зоран Георгиевски".

ОБЈАВИ

Врз основа на член 5 од Законот за исплата на платите во Република Македонија ("Службен весник на РМ" бр. 70/94, 62/95, 33/97, 50/01, 26/2002 и 46/2002), Министерството за труд и социјална политика

ОБЈАВУВА

Просечната месечна нето плата по работник за месец јануари 2004 година не може да изнесува помалку од утврдената на ниво на оддел и тоа:

Оддел	Назив на одделот	Износ
01	Земјоделство, лов и соодветни услужни активности	6.418
02	Одгледување на шуми, користење на шуми и соодветни услужни активности	7.287
05	Улов на риба, дејност на мрестилиштата и рибарските фарми, услужни активности во рибарството	3.450
10	Вадење на камен јаглен и лигнит, вадење на тресет	6.664
11	Вадење на сурова нафта и природен гас и услужни активности во производството на нафта и гас, освен истражувања	0
12	Вадење на руда на уран и ториум	0
13	Вадење на руди на метал	0
14	Вадење на други руди и камен	8.431
15	Производство на прехранбени производи и пијалаци	9.857
16	Производство на тутунски производи	8.161
17	Производство на текстилни тканини	4.744
18	Производство на предмети за облека: доработка и бојење на крзно	3.647
19	Штавење и доработка на кожа, производство на куфери, рачни торби, седла, сарачки производи и обувки	850
20	Преработка на дрво, производи од дрво и плута, освен мебел, производство на предмети од слама и плетарски материјал	4.983
21	Производство на целулоза, хартија и производи од хартија	7.108
22	Издавачка дејност, печатење и репродукција на снимени медиуми	8.602
23	Производство на кокс, деривати и нафта и нуклеарно гориво	12.451
24	Производство на хемикалии и хемиски производи	11.783
25	Производство на производи од гума и производи од пластични маси	4.317
26	Производство на производи од други неметални минерали	9.790
27	Производство на основни метали	9.467
28	Производство на метални производи во металопреработувачката фаза, освен машини и уреди	5.708
29	Производство на машини и уреди, неспомнати на друго место	9.166
30	Производство на канцелариски и сметачки машини	8.385
31	Производство на електрични машини и апарати, неспомнати на друго место	7.332
32	Производство на радио, телевизиска и комуникациона опрема и апарати	4.968

33	Производство на прецизни медицински и оптички инструменти и часовници	11.968
34	Производство на моторни возила, приколки и полуприколки	5.876
35	Производство на други сообраќајни средства	7.906
36	Производство на мебел и други разновидни производи, неспомнати на друго место	5.590
37	Рециклажа	4.465
40	Снабдување со електрична енергија, гас, пареа и топла вода	10.795
41	Собирање, пречистување и дистрибуција на вода	7.578
45	Градежништво	5.757
50	Продажба, одржување и поправка на моторни возила и мотоцикли, продажба на мало на моторни горива	8.929
51	Трговија на големо и посредничка трговија, освен трговија со моторни возила и мотоцикли	9.075
52	Трговија на мало, освен трговија со моторни возила и мотоцикли; поправка на предмети за лична употреба и за домаќинствата	5.741
55	Хотели и ресторани	6.217
60	Копнен сообраќај, цевоводен транспорт	6.547
61	Воден сообраќај	0
62	Воздушен сообраќај	10.459
63	Придружни и помошни активности во сообраќајот: активности на патничките агенции	10.126
64	Поштенски активности и телекомуникации	13.274
65	Финансиско посредување, освен осигурување и пензиски фондови	14.658
66	Осигурување, реосигурување и пензиски фондови, освен задолжителна социјална заштита	16.326
67	Помошни активности во финансиското посредување	26.883
70	Активности во врска со недвижен имот	11.074
71	Изнајмување на машини и опрема без ракувач и изнајмување на предмети за лична употреба и за домаќинствата	8.454
72	Компјутерски и сродни активности	9.636
73	Истражување и развој	8.861
74	Други деловни активности	8.330
75	Јавна управа и одбрана; задолжителна социјална заштита	8.468
80	Образование	7.515
85	Здравство и социјална работа	7.736
90	Отстранување на отпадоци и ѓубре, санитарни и слични активности	7.580
91	Дејност на организации врз база на зачленување	10.633
92	Рекреативни, спортски, културни и забавни активности	7.123
93	Други услужни дејности	8.245
95	Приватни домаќинства со вработени лица	0
99	Екстериторијални организации и тела	0

Министер,
Јован Манасијевски, с.р.

www.slvesnik.com.mk
contact@slvesnik.com.mk

Издавач: ЈП СЛУЖБЕН ВЕСНИК НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА, ц.о.-Скопје
бул. "Партизански одреди" бр. 29. Поштенски факс 51.
Директор и одговорен уредник - Борис Тренески.
Телефони: +389-2-3298-860, +389-2-3298-769. Телефакс: +389-2-3112-267.

Претплатата за 2004 година изнесува 9.200,00 денари.
„Службен весник на Република Македонија“ излегува по потреба.
Рок за рекламации 15 дена.
Жиро-сметка: 300000000188798. Број за ДДВ МК: 4030987108771.
Депонент: Комерцијална банка, АД - Скопје.
Печат: Графички центар КМ Креатив - Скопје.